

Archeologienota

Verslag van resultaten bureauonderzoek

IEPER OUDE VAARTSTRAAT 22

(prov. West-Vlaanderen)

Auteurs: Lynn DEVALCKENEER,
Bart BARTHOLOMIEUX
Christof VANHOUTTE
Stijn CASSELMAN

Projectcode: 2025D286

0. INHOUDSTAFEL

0. INHOUDSTAFEL	2
1. BESCHRIJVEND GEDEELTE	5
1.1. WETTELIJK KADER.....	5
1.2. ONDERZOEKSOPDRACHT	6
1.2.1. Vraagstelling.....	6
1.2.2. Randvoorwaarden.....	6
1.2.3. Huidige toestand.....	6
1.2.4. Geplande werken	14
1.3. WERKWIJZE EN STRATEGIE.....	20
1.3.1. Motivering onderzoeksstrategie	20
1.3.3. Gebruikt materiaal.....	21
1.3.4. Motivering eventueel afwijkende methodiek	21
1.3.5. Inbreng specialisten	21
1.3.6. Algemene wetenschappelijke advisering.....	21
2. ASSESSMENTRAPPORT	22
2.1. LANDSCHAPPELIJKE LIGGING	22
2.1.1. Topografische situering.....	22
2.1.2. Landschappelijke situering	26
2.1.3. Geologische situering.....	30
2.1.4. Bodemkundige situering	31
2.2. HISTORISCHE BESCHRIJVING	33
2.2.1. Algemene historische beschrijving	33
2.2.2. Historische beschrijving projectgebied	36
Kaart du Thielt.....	36
Kaarten 17 ^e -eerste helft 18 ^e eeuw	37
Ferrariskaart (1777).....	37
Vandermaelenkaart (1846-1854).....	37
Atlas der Buurtwegen (ca. 1840) – Poppkaart (1842-1879).....	37
Topografische kaarten 1873-1904-1917-1939.....	37
Militaire luchtfoto's	50
Orthofoto's.....	50
2.3. ARCHEOLOGISCH KADER	54
AN ID 6319 Ieper Fochlaan 24-26.....	61
AN ID 12969 Ieper Gevangenis.....	61
AN ID 14697 Ieper Vrijbosroute fase 3.1 (VRIJB03).....	61
AN ID 20378 + N ID 23203 Ieper Poperingseweg	62
AN ID 2847 + N ID 4778 Ieper Haiglaan 16-18	63
AN ID 24446 + EV ID 2586 Ieper Maloulaan (16).....	65

2.4. SYNTHESE	68
2.4.1. Verwachtingspatroon.....	68
2.4.2. Afweging verder vooronderzoek	69
2.4.3. Archeologische opgraving.....	70
2.4.5. Beantwoording van de onderzoeksvragen.....	70
3. SAMENVATTING	73
4. BIBLIOGRAFIE	75
4.1. LITERATUUR	75
4.2. INTERNETBRONNEN.....	76
5. BIJLAGEN	78

1. BESCHRIJVEND GEDEELTE

1.1. Wettelijk kader

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande omgevingsvergunningaanvraag voor stedenbouwkundige handelingen te leper Oude Vaartstraat 22, gelegen binnen een archeologische zone waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 100 m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 300 m² of meer bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

1.2. Onderzoeksopdracht

1.2.1. *Vraagstelling*

- Zijn er archeologische of historische gegevens gekend over de site?
- Zijn er indicaties dat de bodem (deels) verstoord is?
- Zijn er landschappelijke factoren die invloed kunnen hebben op de gaafheid van eventuele archeologische sporen?
- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?
- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja: wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?
- Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

1.2.2. *Randvoorwaarden*

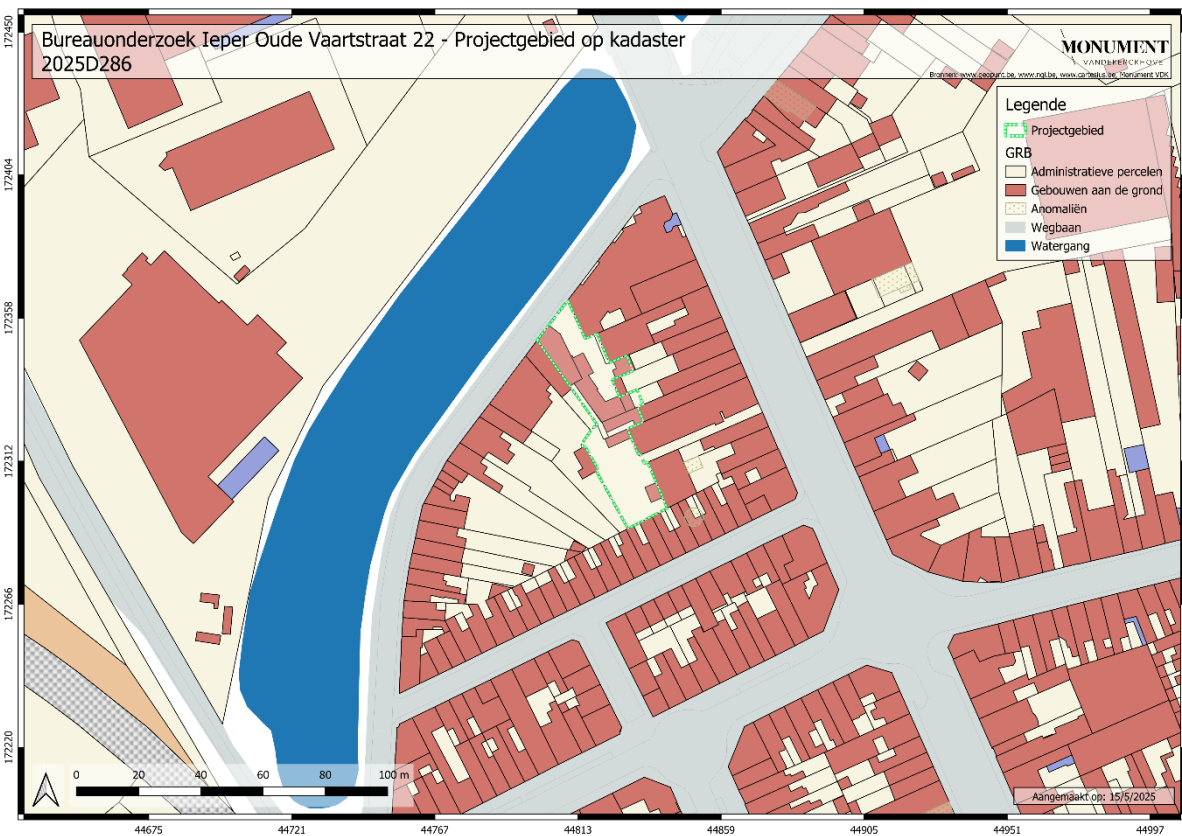
Niet van toepassing.

1.2.3. *Huidige toestand*

Het plangebied heeft een oppervlakte van 1.094 m². Op het moment waarop deze archeologienota wordt opgemaakt, wordt het terrein gebruikt als oprit naar verschillende eenvoudige garages die van de straat afgelegen zijn. Het terrein is grotendeels bebouwd (374 m²) en verhard met betonplaten en grind (600 m²). Enkel in het zuidwesten van het projectgebied is er een kleine groenzone (120 m²). De initiatiefnemer gaf aan dat de funderingen van de garages niet erg diep zijn. Een definitieve verstoringsdiepte kon echter niet worden meegegeven (Figuur 1 t.e.m. Figuur 12).

Figuur 1: Plangebied op recente orthofotobeelden (2024) (bron: geopunt.be)

Figuur 2: Plangebied op de kadasterkaart (bron: geopunt.be)

Figuur 3: Foto vanaf de Oude Vaartstraat van de garages aan de straatkant (aangebracht door de initiatiefnemer)

Figuur 4: Foto van de garages aan de straatkant: achterzijde (aangebracht door de initiatiefnemer)

Figuur 5: Foto van de garages op het terrein (aangebracht door de initiatiefnemer)

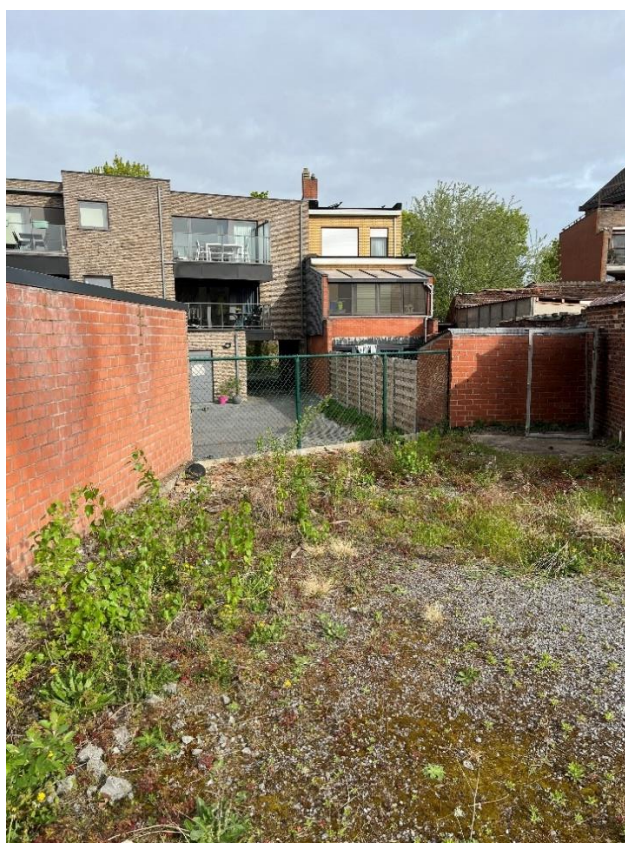
Figuur 6: Foto van de muren op de grens van het plangebied (aangebracht door de initiatiefnemer)

Figuur 7: Foto van een garage op het terrein (aangebracht door de initiatiefnemer)

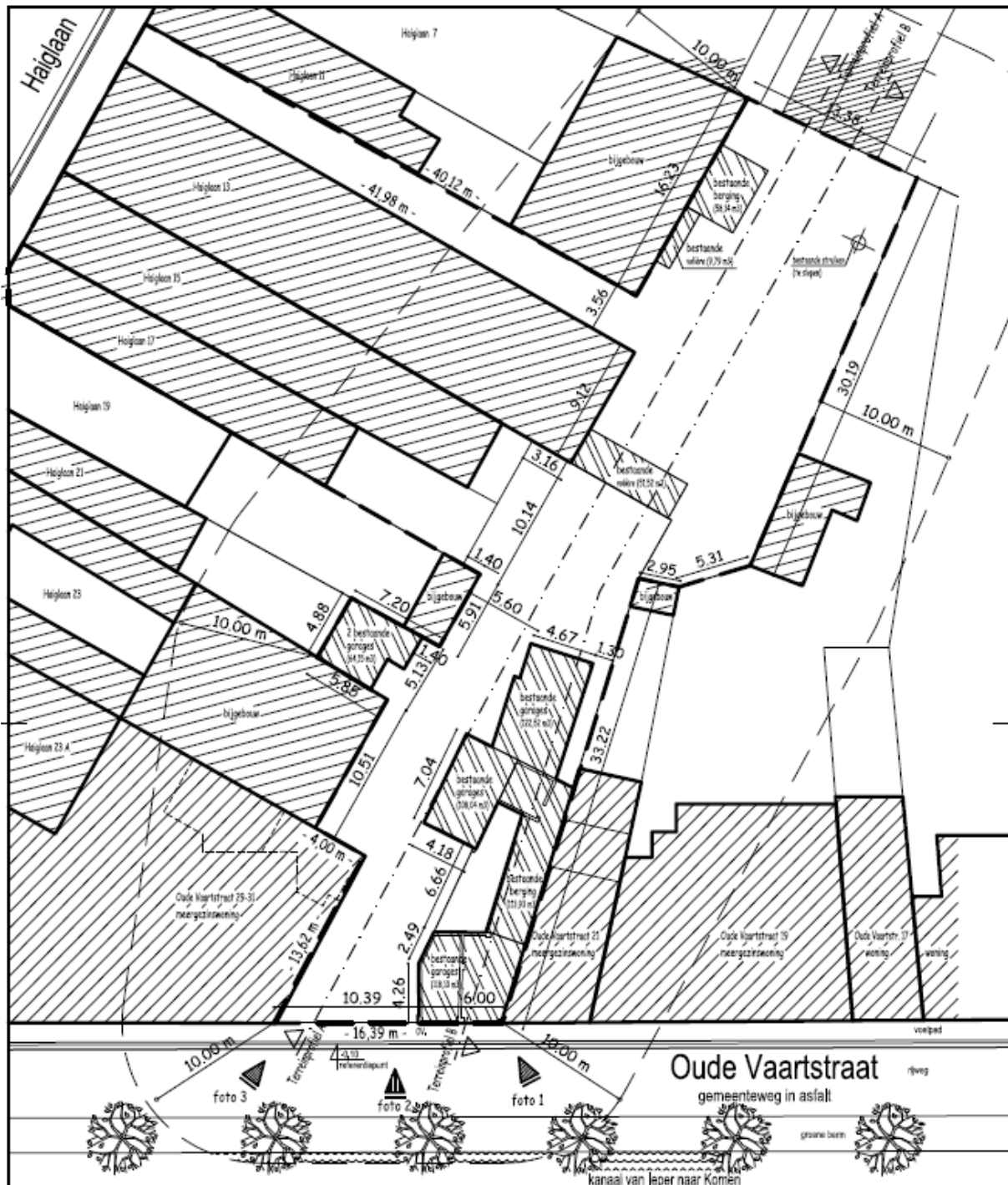
Figuur 8: Foto van een koer achter een woning ter hoogte van het plangebied (aangebracht door de initiatiefnemer)

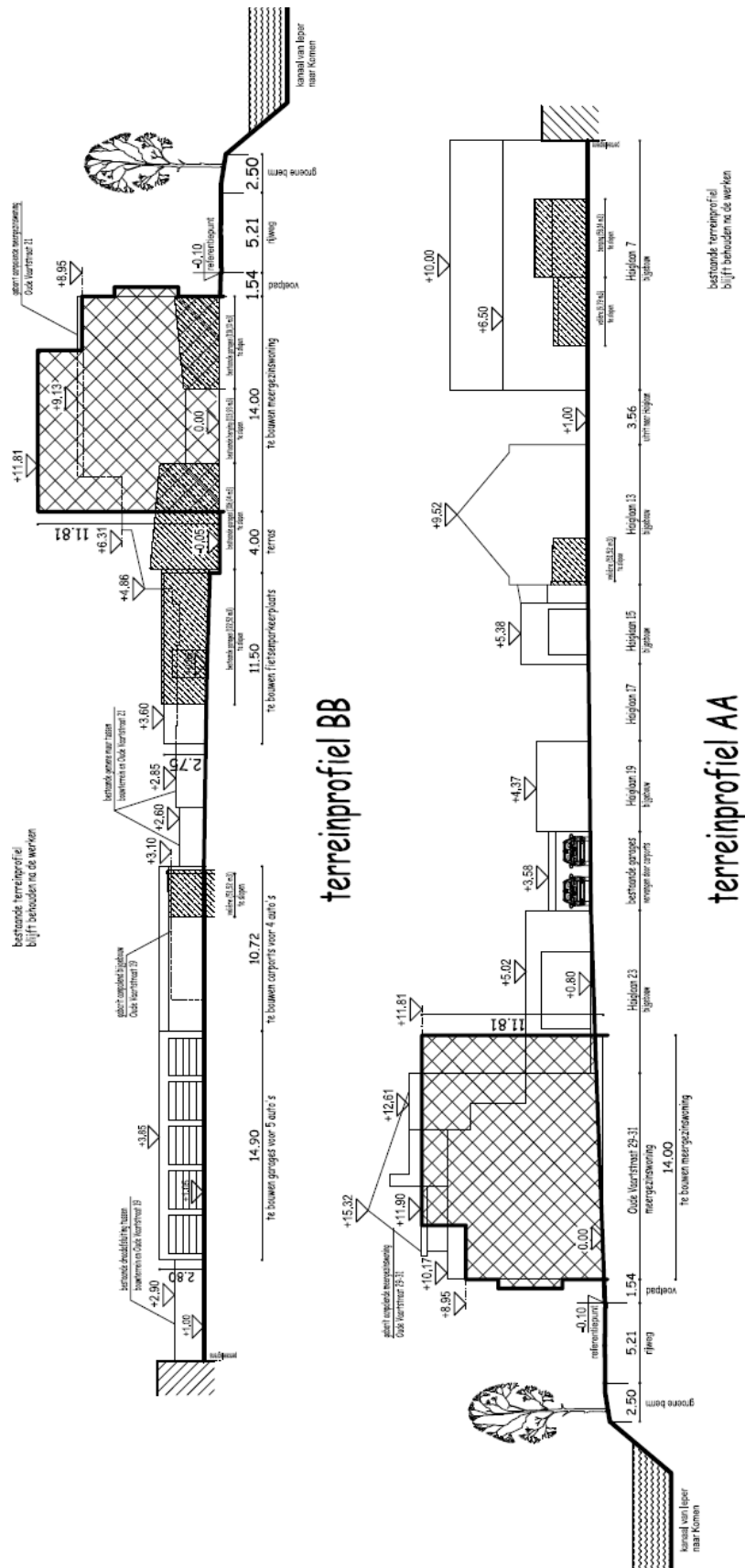
Figuur 9: Foto van muren op de grens van het plangebied (aangebracht door de initiatiefnemer)

Figuur 10: Foto van het zuidelijke deel van het plangebied (aangebracht door de initiatiefnemer)

Figuur 11: Plan van de bestaande toestand in het plangebied (aangebracht door de initiatiefnemer)

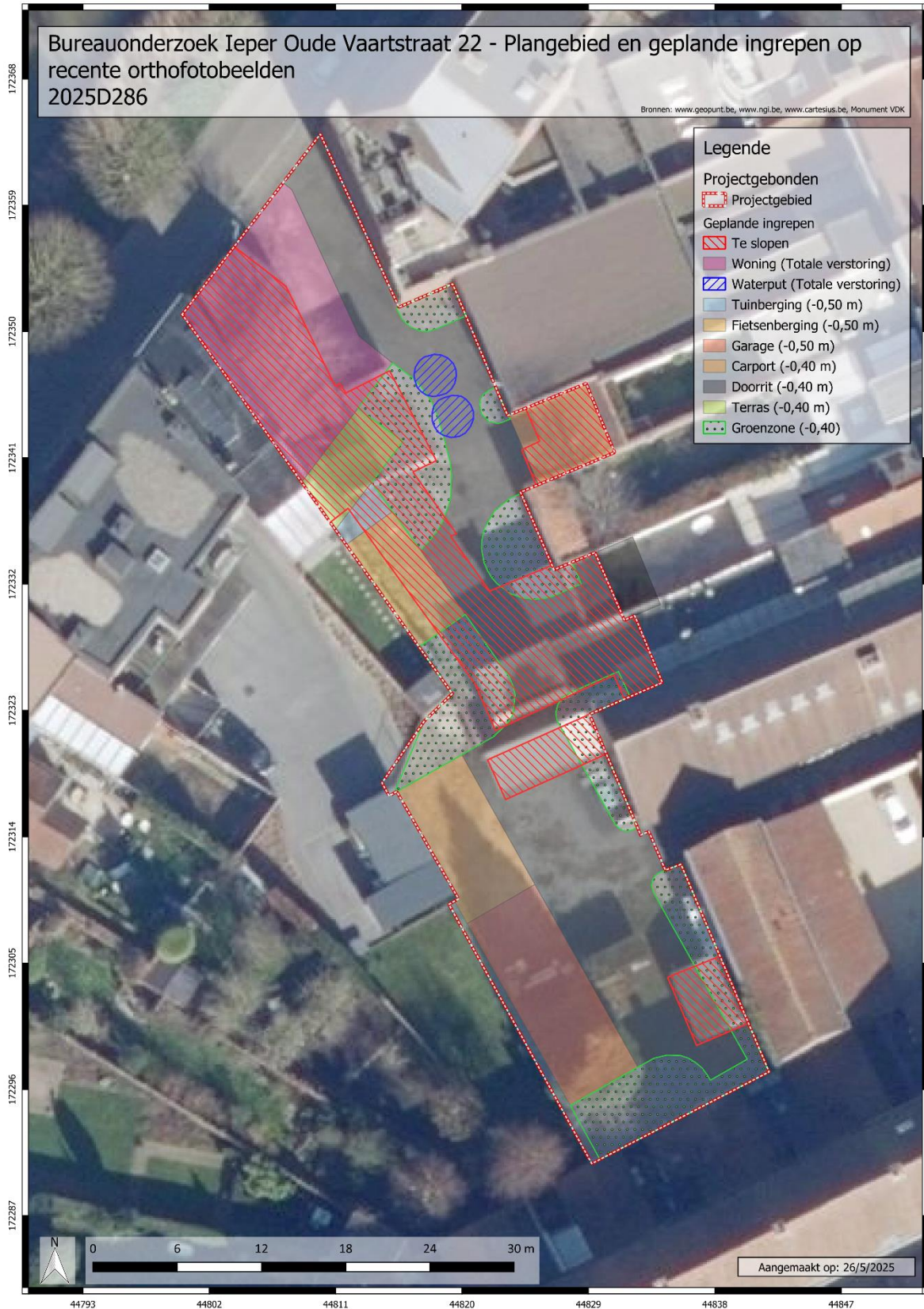
Figuur 12: Terreindoorsnedes van het plangebied (bestaande toestand) (aangebracht door de initiatiefnemer)

1.2.4. Geplande werken

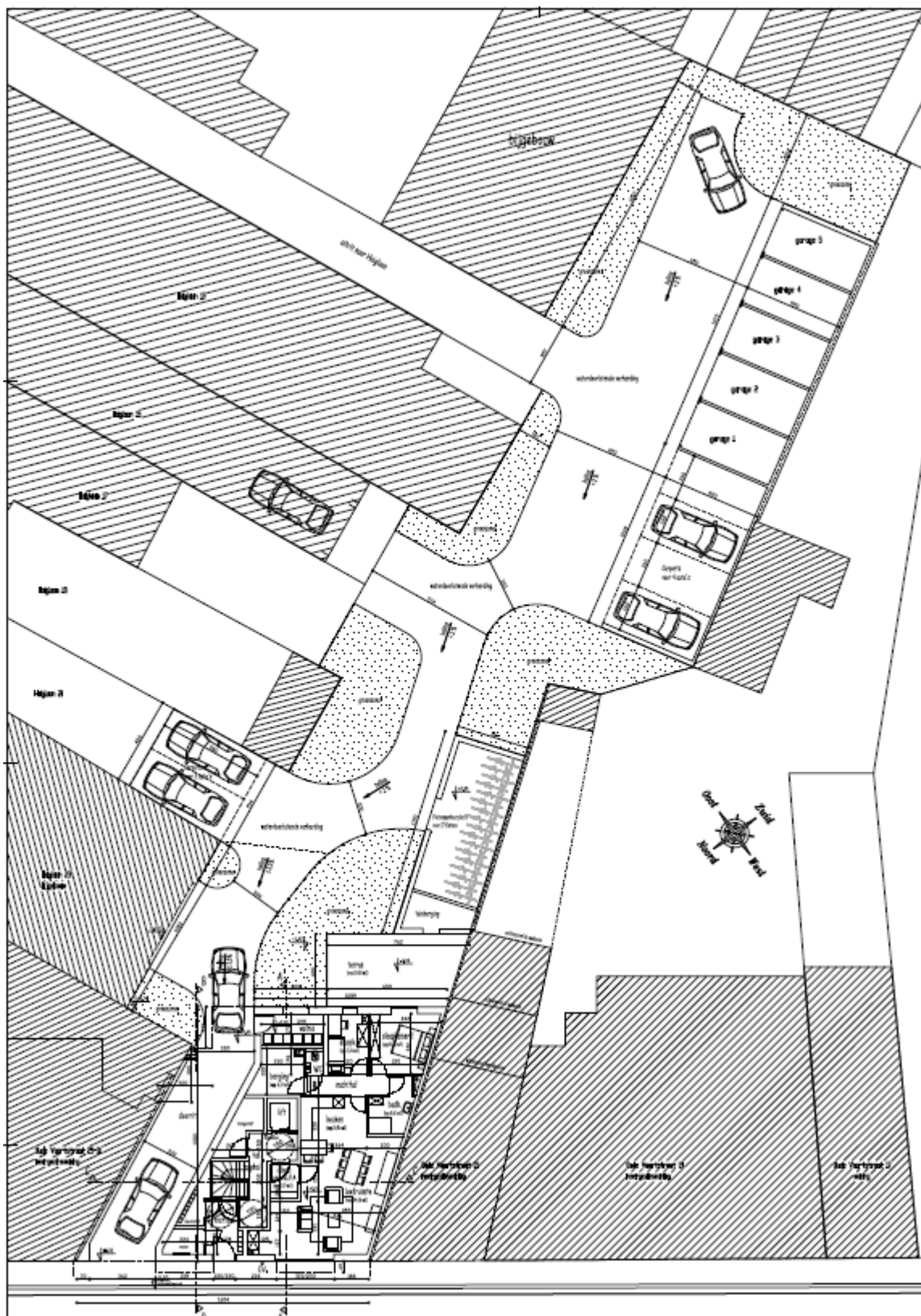
De initiatiefnemer plant op het terrein een nieuwe meergezinswoning te bouwen, met bijhorende carports, garages en een fietsenberging. Voorafgaand aan de realisatie van dit bouwproject dient de bestaande bebouwing in het projectgebied afgebroken te worden (374 m²) en dient de verharding uitgebroken te worden (600 m²). De dieptes van de funderingen zijn niet gekend. Voor de uitbraak van de verharding wordt een verstoringdiepte van 0,20 m verwacht. De meergezinswoning zal gebouwd worden op paalfunderingen. Hier kan worden uitgegaan van een volledige verstoring van het bodembestand, gezien de grote diepte van paalfunderingen (152 m²). De overige gebouwen zullen op een funderingsplaat worden geplaatst (0,20 m dik met 0,60 m dikke vorstranden, 127 m²). De verharding voor de doornit en carports zal 0,19 m dik zijn (0,15 m drainagebeton + 0,04 m grindmat, 530 m²). De overige ruimte zal worden aangelegd als groenzones (200 m²). De meergezinswoning en het bijhorende terras zullen op het huidige niveau worden geplaatst. Verder zullen nog twee regenwaterputten worden geplaatst, elk met een diameter van 4 m en een volume van 15.000 liter. Deze hebben een diepe impact, maar slechts over een beperkte oppervlakte (samen 14 m²). De geplande (bouw-) elementen vanaf de berging/fietsenstalling worden aangelegd op een niveau van +0,85 m ten opzichte van de nulpas ter hoogte van de woning tot +1,05 m (cf. nulpas) in het zuiden van het terrein). Bij de verstoringdieptes van deze geplande ingrepen dient een buffer meegerekend te worden, deze bedraagt 0,30 m voor gebouwen en 0,20 m voor andere ingrepen (Tabel 1 en Figuur 13t.e.m. Figuur 17).

Tabel 1: Tabel met de oppervlaktes en verstoringdieptes (inclusief buffer) van de geplande ingrepen

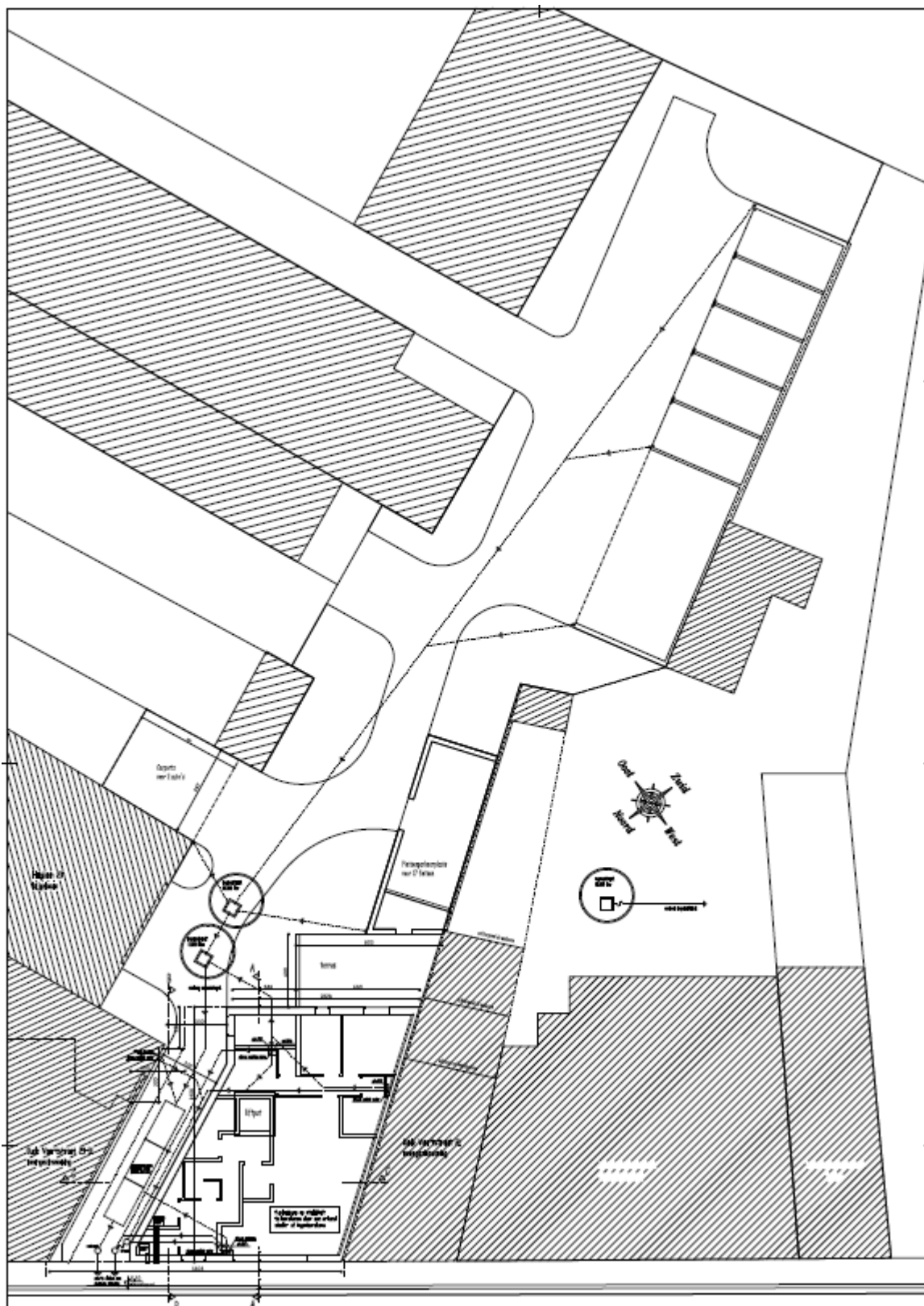
Ingrep	Oppervlakte (m ²)	Verstoringdiepte (m)	Verstoringdiepte + buffer (m)
Meergezinswoning	152	Totaal	Totaal
Overige gebouwen	127	0,20	0,50
Sloop garages	374	0,20	0,50
Uitbraak verharding	600	0,20	0,40
Verharding doornit/carports	530	0,20	0,40
Groenzone	200	0,20	0,40

Figuur 13: Plangebied en geplande ingrepen (met verstoringsdieptes inclusief buffer) op recente orthofotobeelden uit 2024 (bron: geopunt.be)

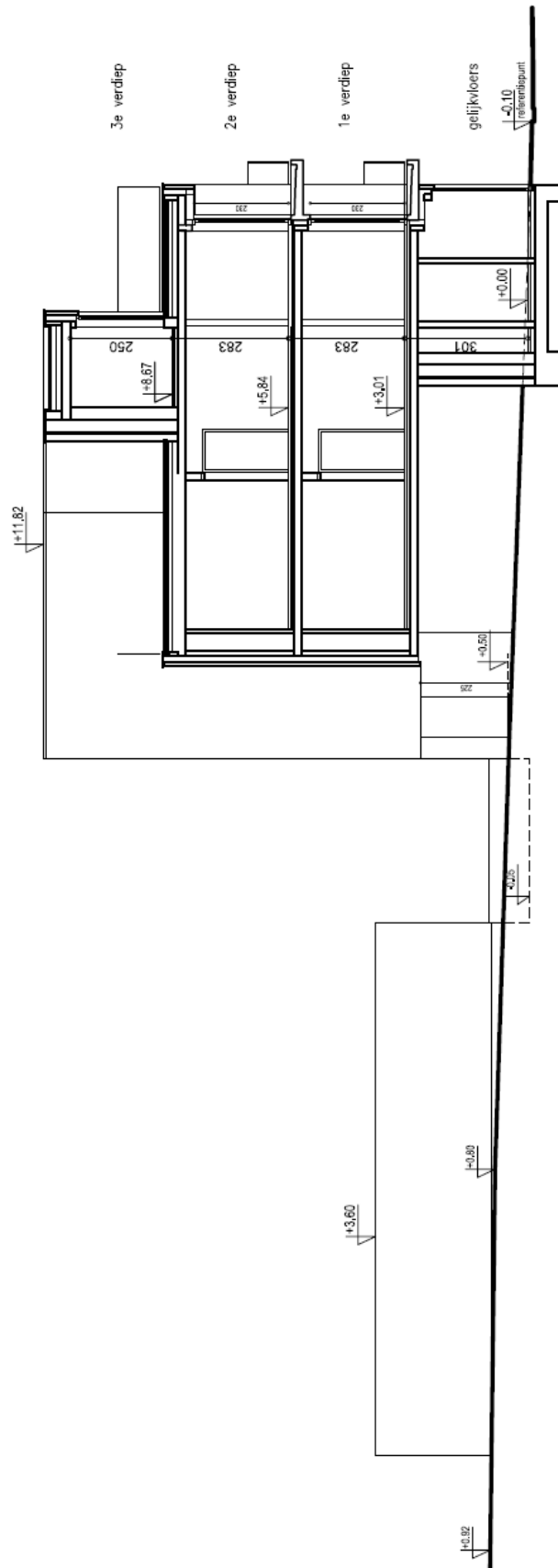

Figuur 14: Plan van de nieuwe toestand in het plangebied (aangebracht door de initiatiefnemer)

Figuur 15: Rioleringsplan: nieuwe toestand in het plangebied (aangebracht door de initiatiefnemer)

Figuur 17: Terreindoorsnedes van het plangebied (nieuwe toestand) (aangebracht door de initiatiefnemer)

1.3. Werkwijze en strategie

1.3.1. *Motivering onderzoeksstrategie*

In dit bureauonderzoek wordt getracht een zo duidelijk mogelijk beeld te vormen van de huidige archeologische, historische en landschappelijke kennis van het projectgebied en de omgeving. Dit wordt vervolgens getoetst aan de geplande versterking van de bodem. Het doel hiervan is te kunnen bepalen of verder archeologisch onderzoek aangewezen is. Om een antwoord te kunnen formuleren op de onderzoeksvragen werden verschillende bronnen geraadpleegd.

Informatie over de afbakening van het plangebied en de geplande werkzaamheden werd aangeleverd via de initiatiefnemer. Om een zicht te krijgen op de huidige archeologische kennis van het plangebied en in het algemeen werd de online databank van de CAI (Centraal Archeologische Inventaris) geraadpleegd.¹ Als aanvulling hierop werden verschillende historische kaarten geraadpleegd via Geopunt², de centrale toegangspoort tot geografische overheidsinformatie, en via Cartesius³, een databank die kaarten bundelt van het NGI (Nationaal Geografisch Instituut), de Koninklijke Bibliotheek, het Rijksarchief en het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika. Langs deze weg werden ook verschillende luchtfoto's bekeken die genomen zijn sinds de jaren 70 van de 20^e eeuw. Op alle kaarten en luchtfoto's werd het plangebied geprojecteerd, om zo tot een duidelijk beeld te komen van het landgebruik gedurende de laatste eeuwen. Geopunt leverde ook verschillende kaarten op die betrekking hebben tot de landschappelijke en bodemkundige ligging van het gebied. Een kadasterplan dat beschikbaar is via de GRB-kaart op Geopunt werd vergeleken met hetgene dat beschikbaar is via de CadGIS Viewer van de Federale Overheid.⁴ Een topografische kaart werd verkregen via het NGI.⁵

Inzake historisch bronnenmateriaal zijn de relevante bestaande bronnen en historische kaarten geraadpleegd via internet. Bijkomend archiefonderzoek is niet uitgevoerd omdat dergelijke studie van dusdanige omvang is dat dit niet kan ingepast worden binnen deze archeologienota. Bovendien zou dit onderzoek voornamelijk bijkomende info aanleveren betreffende de historische bewoningsgeschiedenis van het perceel (bijvoorbeeld eigenaarsinformatie) en niet betreffende de archeologische weerslag van deze bewoning.

---

¹ <https://cai.onroenderfgoed.be/>

² <http://www.geopunt.be/kaart>

³ <http://www.cartesius.be/CartesiusPortal/>

⁴ <http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/>

⁵ <http://www.ngi.be/topomapviewer/>

1.3.3. Gebruikt materiaal

Alle nodige informatie werd geraadpleegd via het internet of werd digitaal aangeleverd door de initiatiefnemer. De kaarten die toegevoegd zijn als bijlage werden vervaardigd met behulp van QGIS, een geografisch informatiesysteem.

1.3.4. Motivering eventueel afwijkende methodiek

Niet van toepassing.

1.3.5. Inbreng specialisten

Niet van toepassing.

1.3.6. Algemene wetenschappelijke advisering

Er werd advies ingewonnen bij Jan Bellemans in verband met luchtfotografie uit WOI (CTE-rapport).⁶

---

⁶ BELLEMANS 2025

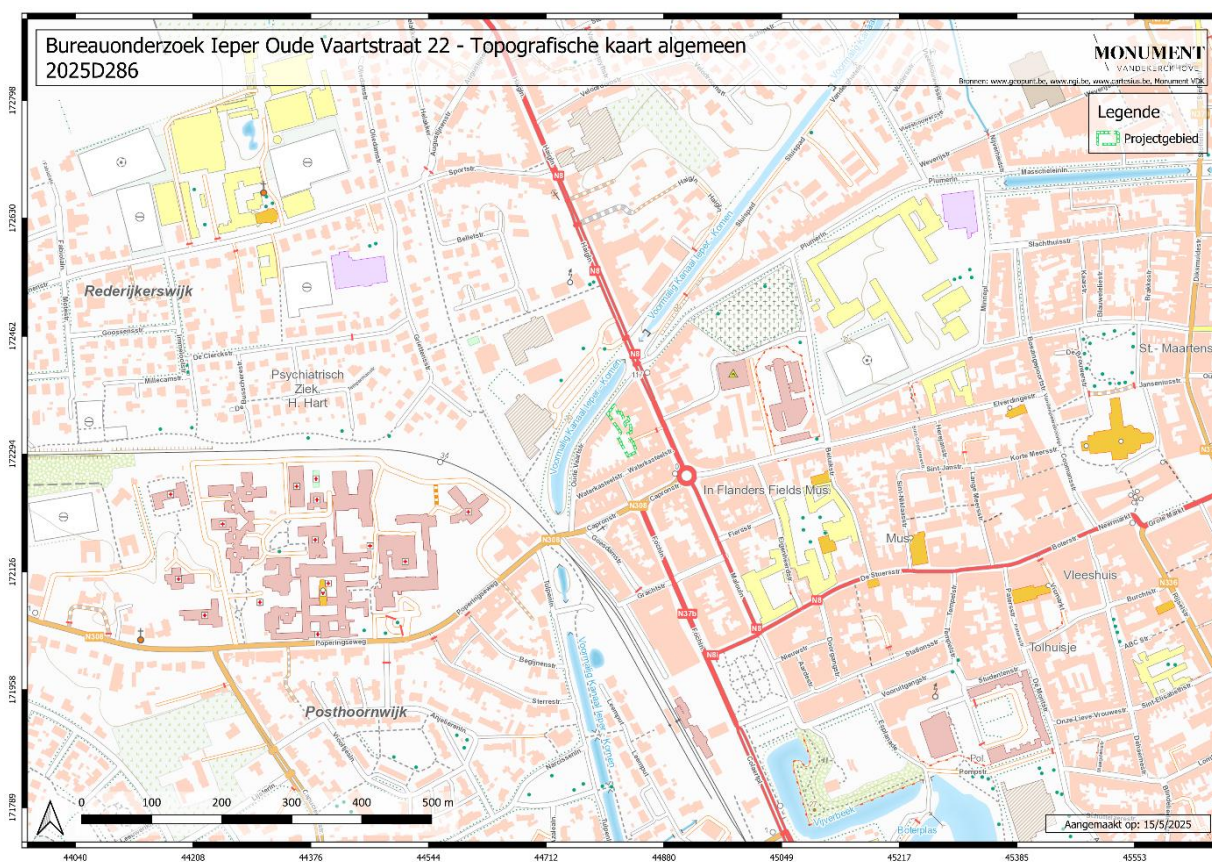
2. ASSESSMENTRAPPORT

2.1. Landschappelijke ligging⁷

2.1.1. Topografische situering

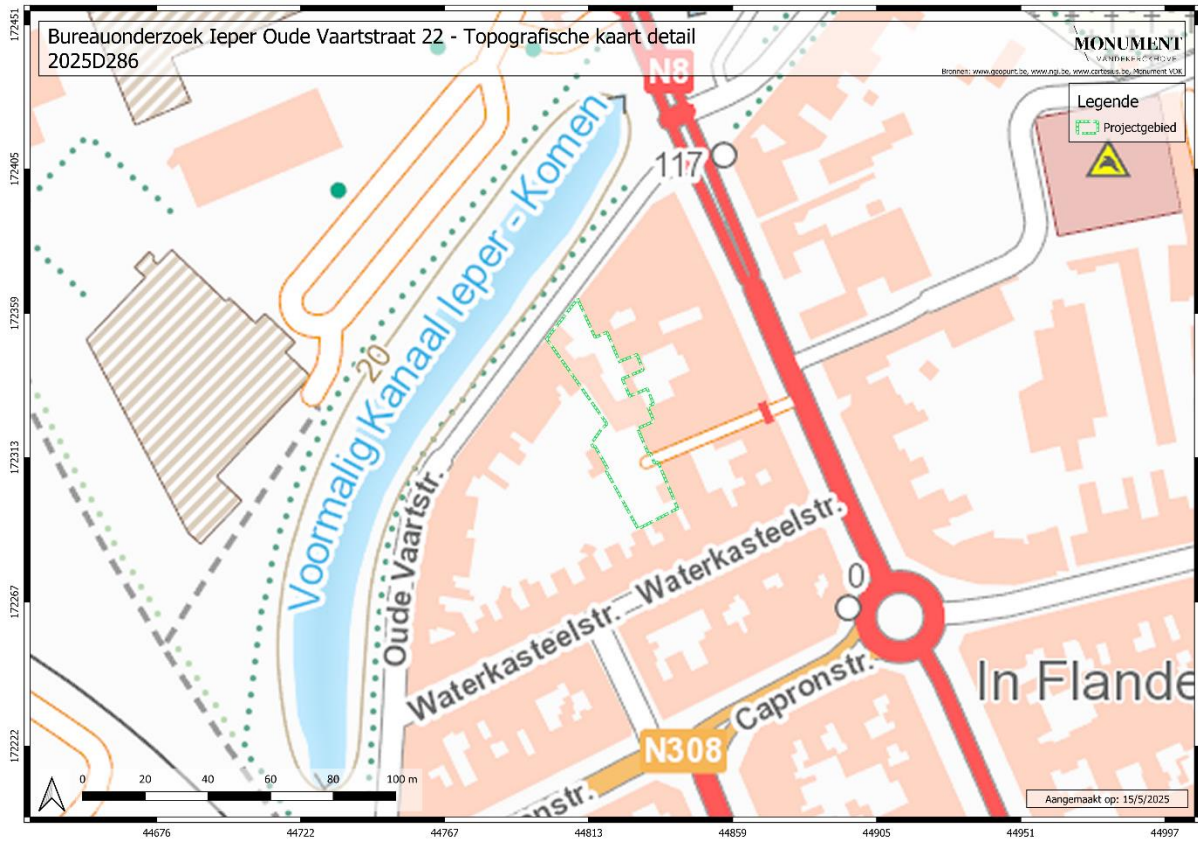
Ieper is in het zuidwesten van de provincie West-Vlaanderen gelegen en maakt deel uit van het gelijknamige arrondissement. De stad situeert zich tussen de steden Poperinge in het westen en Kortrijk in het oosten. De gemeente Ieper grenst in het noorden aan Lo-Reninge en Langemark-Poelkapelle, in het westen aan Zonnebeke, in het zuiden aan de Franse grens en Heuvelland en in het westen aan Poperinge en Vleteren.

Het plangebied situeert zich in het noordwesten van het centrum van Ieper, net binnen de historische stadsomwalling en het Kanaal van Ieper naar Komen. Het onderzoeksgebied wordt begrensd door de Oude Vaartstraat in het noorden en achtererven van woningen langs de Haiglaan in het westen, langs de Waterkasteelstraat in het zuiden en langs de Oude Vaartstraat in het (noord-)westen (Figuur 18 en Figuur 19).

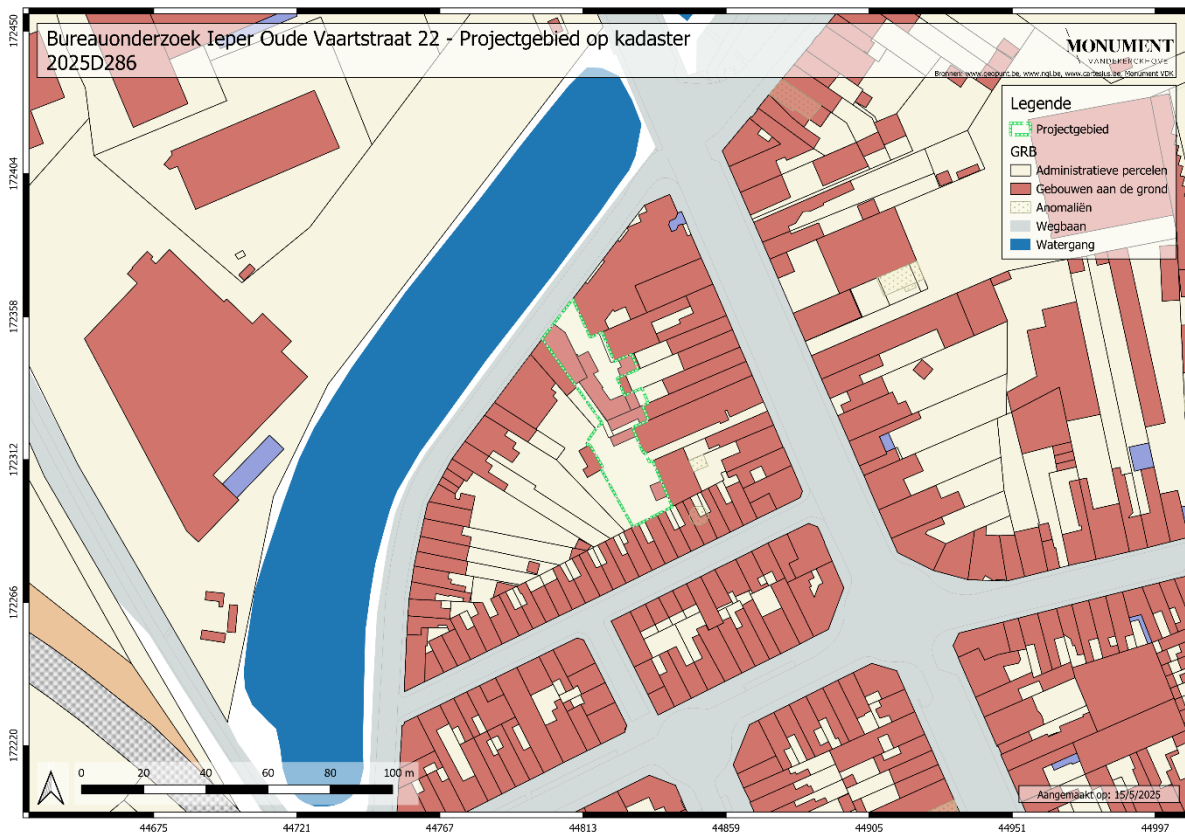
Figuur 18: Plangebied op de topografische kaart (bron: geopunt.be)

⁷ <http://www.geopunt.be/>

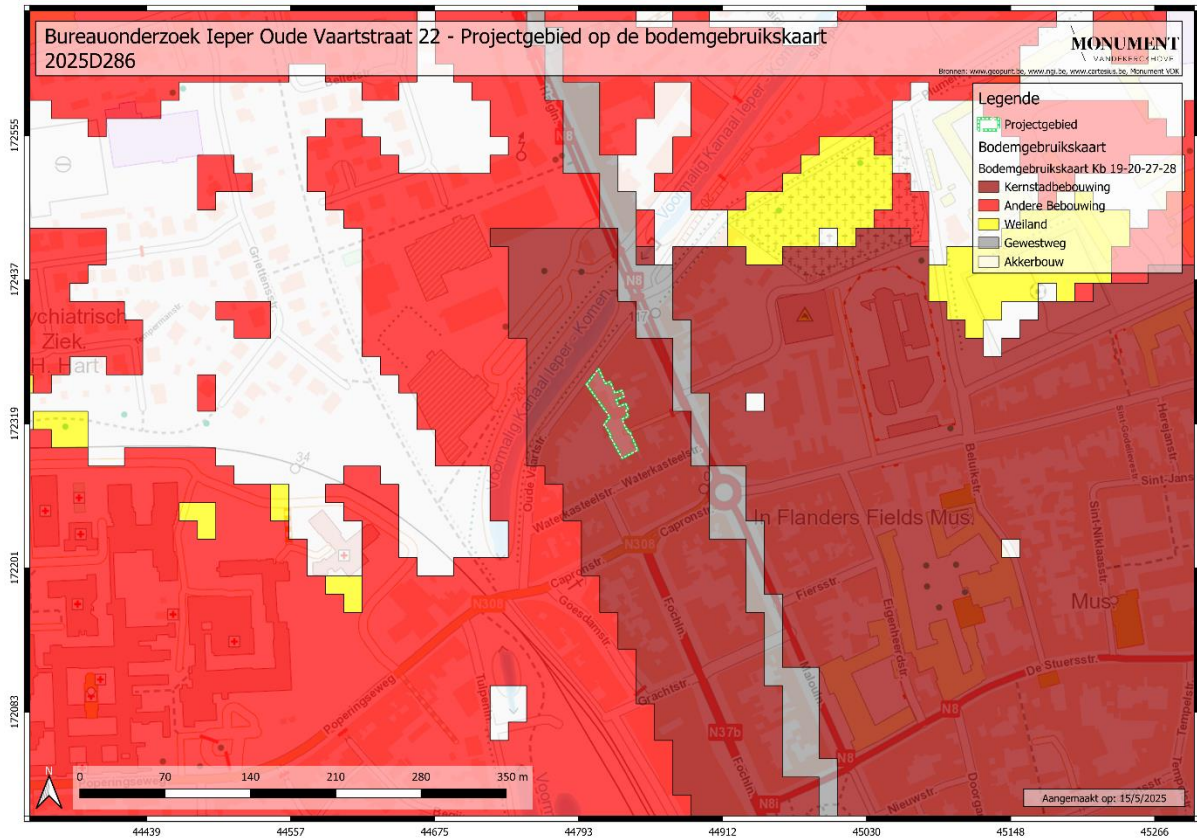
Figuur 19: Plangebied op de topografische kaart: detail (bron: geopunt.be)

Kadastraal zijn deze percelen terug te vinden onder Ieper afdeling 3, sectie E, percelen: 257/6d5, 257/6l5, 257/6p5, 257/6s4, 257/6m5 (Figuur 20).

Figuur 20: Plangebied op de kadastrale kaart (bron: geopunt.be)

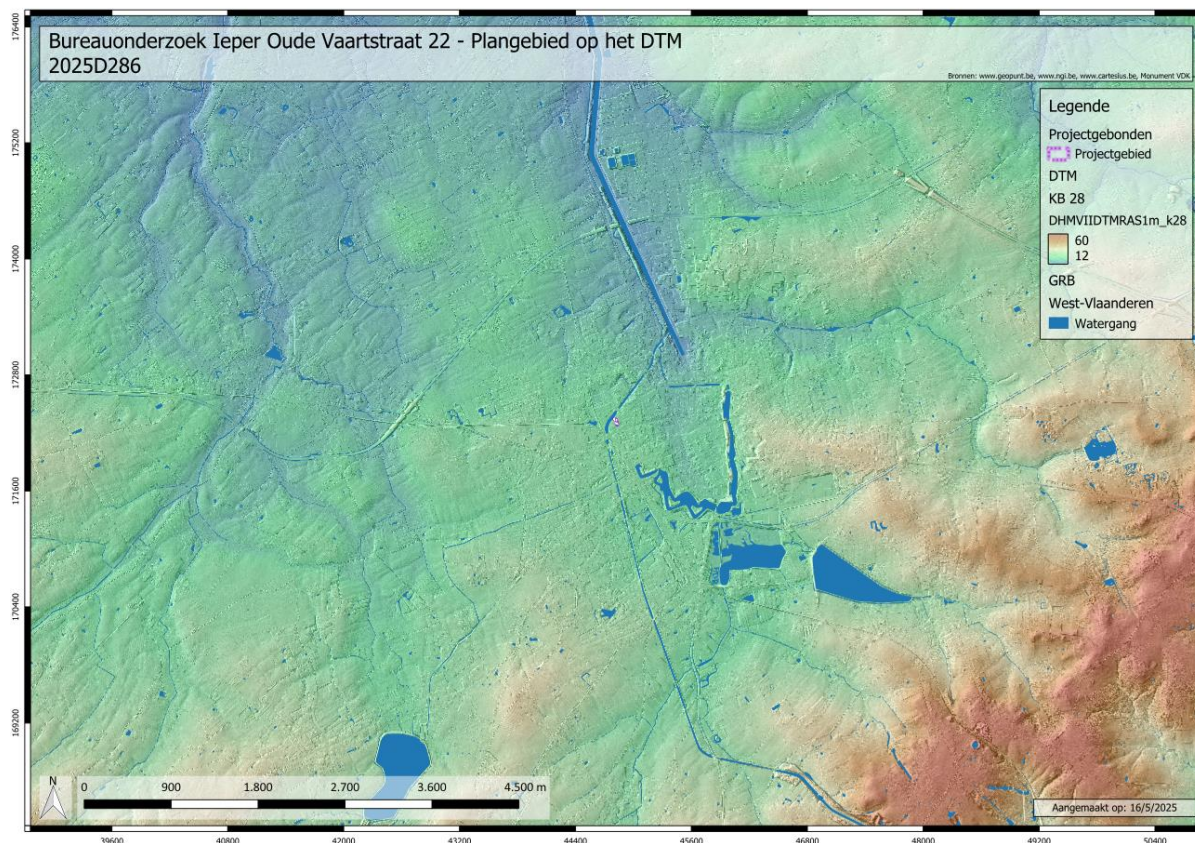
Op de bodemgebruikskarta uit 2001 staat het grootste deel van het projectgebied gekarteerd als kernstadbebouwing (Figuur 21). Het projectgebied is dan ook gelegen in het historische centrum van Ieper. Hierbuiten is een zone met "andere bebouwing" gelegen.

Figuur 21: Plangebied op de bodemgebruikskarta (bron: geopunt.be)

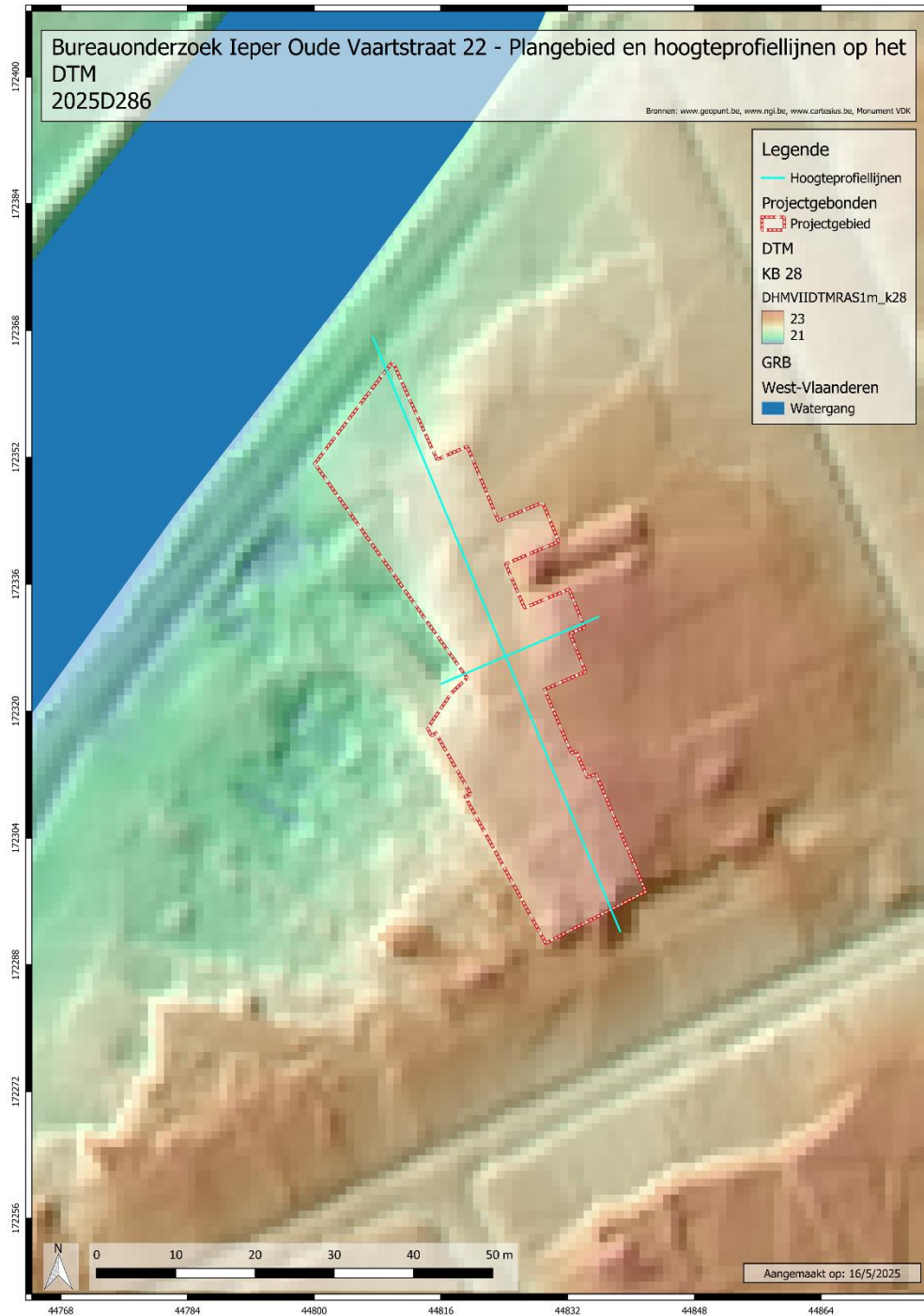
2.1.2. Landschappelijke situering

Ieper behoort tot zandlemig Vlaanderen. Het reliëf is lokaal licht golvend en hoger naar het Heuvelland in het zuiden toe, met hoogtes die schommelen tussen +14 m TAW in het noorden langs de Ieperlee en +62 m TAW in het zuidoosten op de heuvelrug. Van zuidoost naar noordwest is er een algemeen dalend verloop. Ter hoogte van het plangebied helt de omgeving af naar het noordoosten naar het dal van de Ieperlee (Figuur 22).

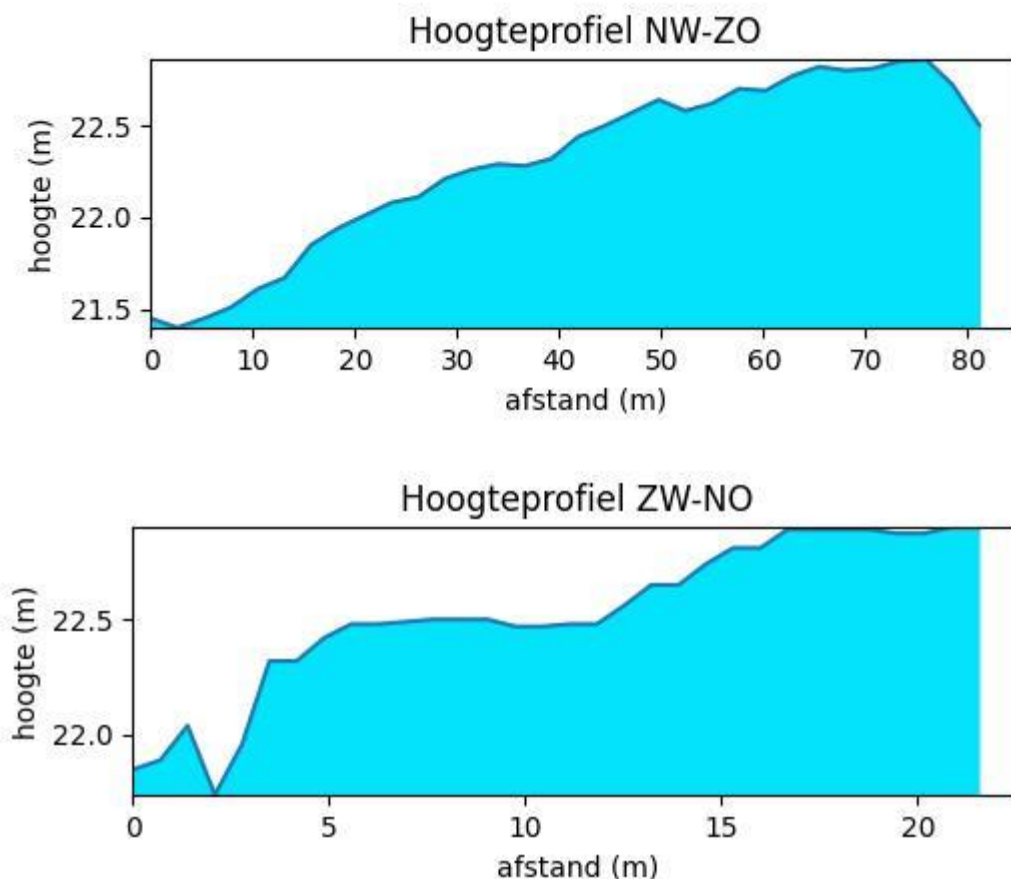

Figuur 22: Plangebied op het DTM (bron: geopunt.be)

Binnen de contouren van het plangebied zelf varieert de hoogte tussen +21,5 m TAW in het noorden en +23 m TAW in het zuiden. Het terrein helt dus zacht af naar het noorden toe, richting het kanaal. Mogelijk is het zuiden van het plangebied opgehoogd (Figuur 23 en Figuur 24).

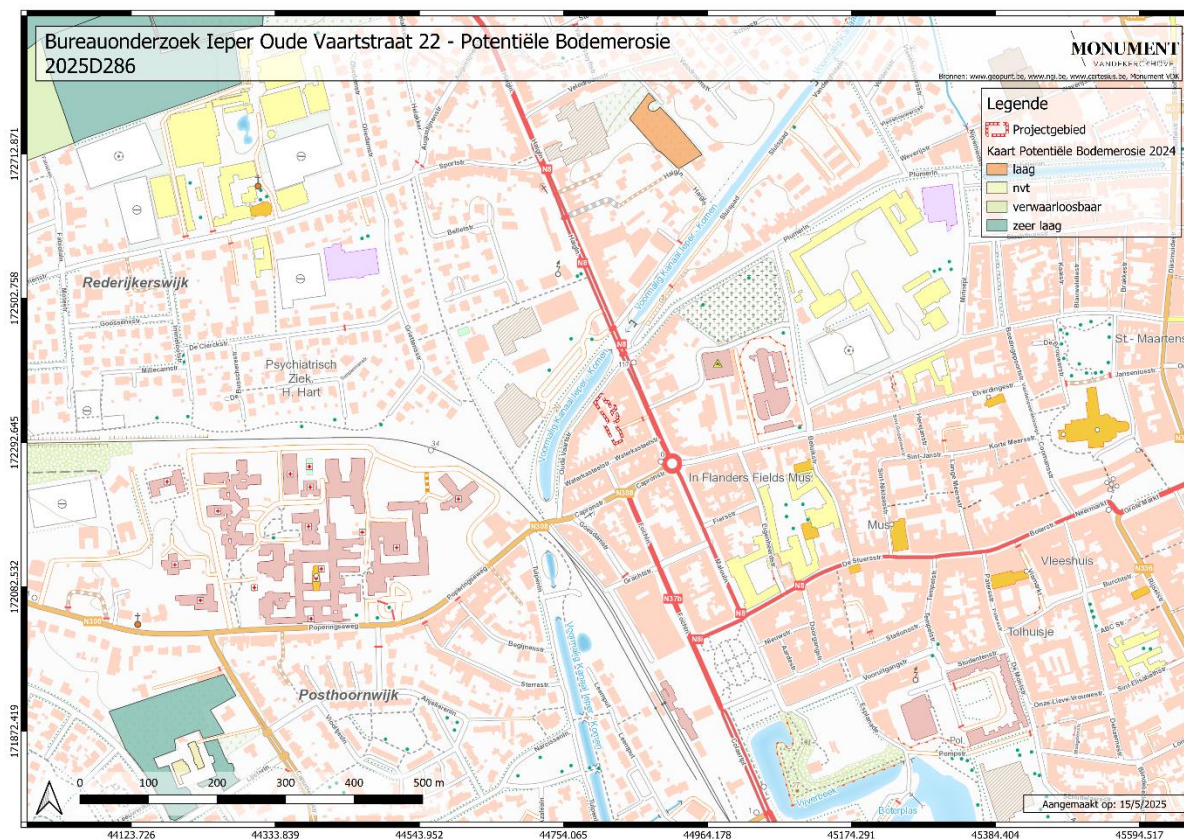
Figuur 23: Plangebied en hoogteprofiellijnen op het Digitale Terreinmodel (DTM) (bron: geopunt.be)

Figuur 24: Hoogteprofielen noordwesten-zuidoosten en zuidwesten-noordoosten van het plangebied
(bron: geopunt.be)

Op de bodemerosiekaart uit 2016 is het plangebied niet gekarteerd, gezien de ligging in het dichtbebouwde stadscentrum van Ieper. Voor de dichtstbijzijnde gekarteerde percelen is er een laag tot zeer laag risico op erosie. Deze kaart houdt onder meer rekening met het bodemtype, de hellingslengte en de hellingsgraad (Figuur 25).

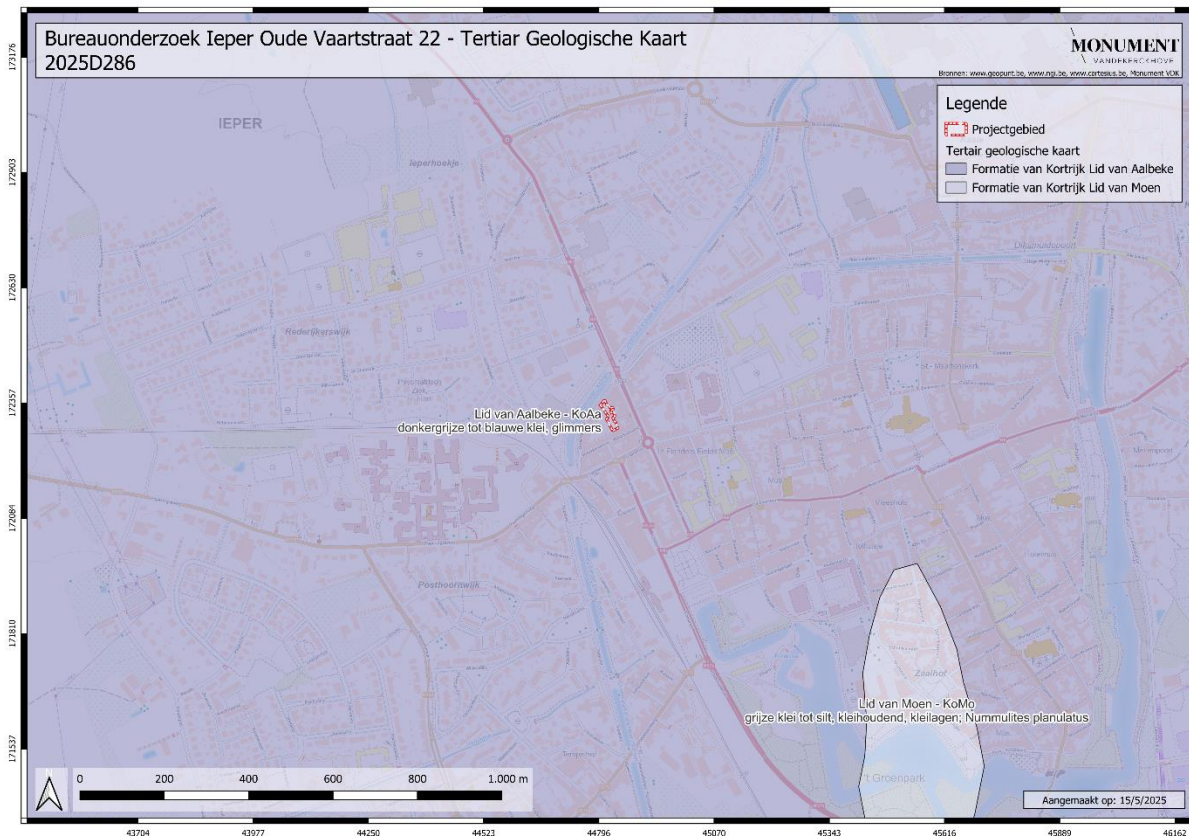
De geomorfologische kaart voor deze streek is niet voorhanden en kan dus niet worden afgebeeld.

Figuur 25: Plangebied op de potentiële bodemerrosiekaart (bron: geopunt.be)

2.1.3. Geologische situering

De Tertiaire ondergrond ter hoogte van het plangebied bestaat uit afzettingen van de Formatie van Kortrijk, meer bepaald van het Lid van Aalbeke (Figuur 26). Het Lid van Aalbeke bestaat uit zeer fijne, glimmerhoudende, silthoudende blauwgrijze tot blauwe klei die is afgezet in een marien milieu. Bovenaan is deze fosfaathoudend.⁸

Figuur 26: Plangebied op de Tertiairgeologische kaart (bron: geopunt.be)

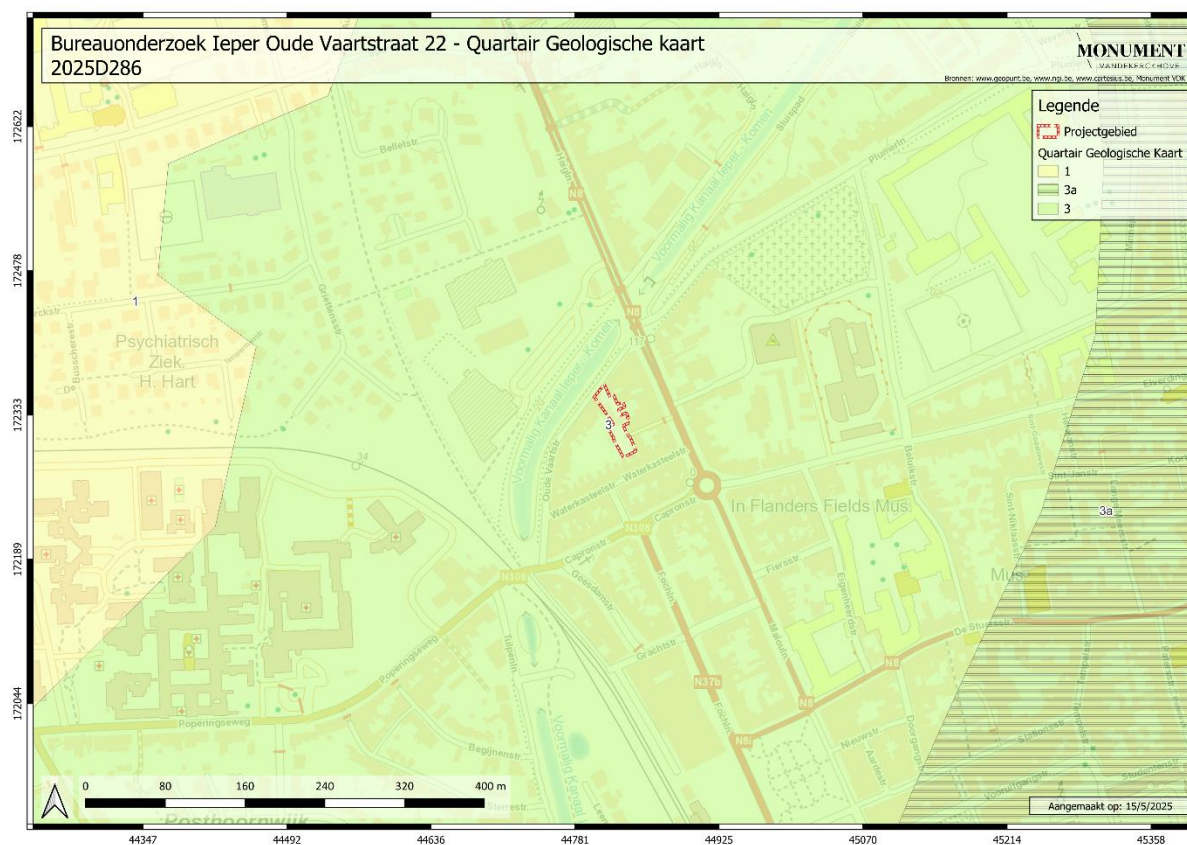
De Quartairgeologische kaart geeft aan dat de ondergrond ter hoogte van het plangebied bestaat uit profieltype 3 (Figuur 27). Dit profieltype is opgebouwd uit Holoceen⁹ alluvium, afgezet op twee zandige complexen (Lid van Eke en Dendermonde) uit het Weichseliaan¹⁰, op Tertiair substraat.¹¹

⁸ DOV ; JACOBS et al. 2001

⁹ Holoceen : periode van 11.700 jaar geleden tot nu

¹⁰ Weichseliaan: periode van 116.000-11.700 jaar geleden

¹¹ DOV

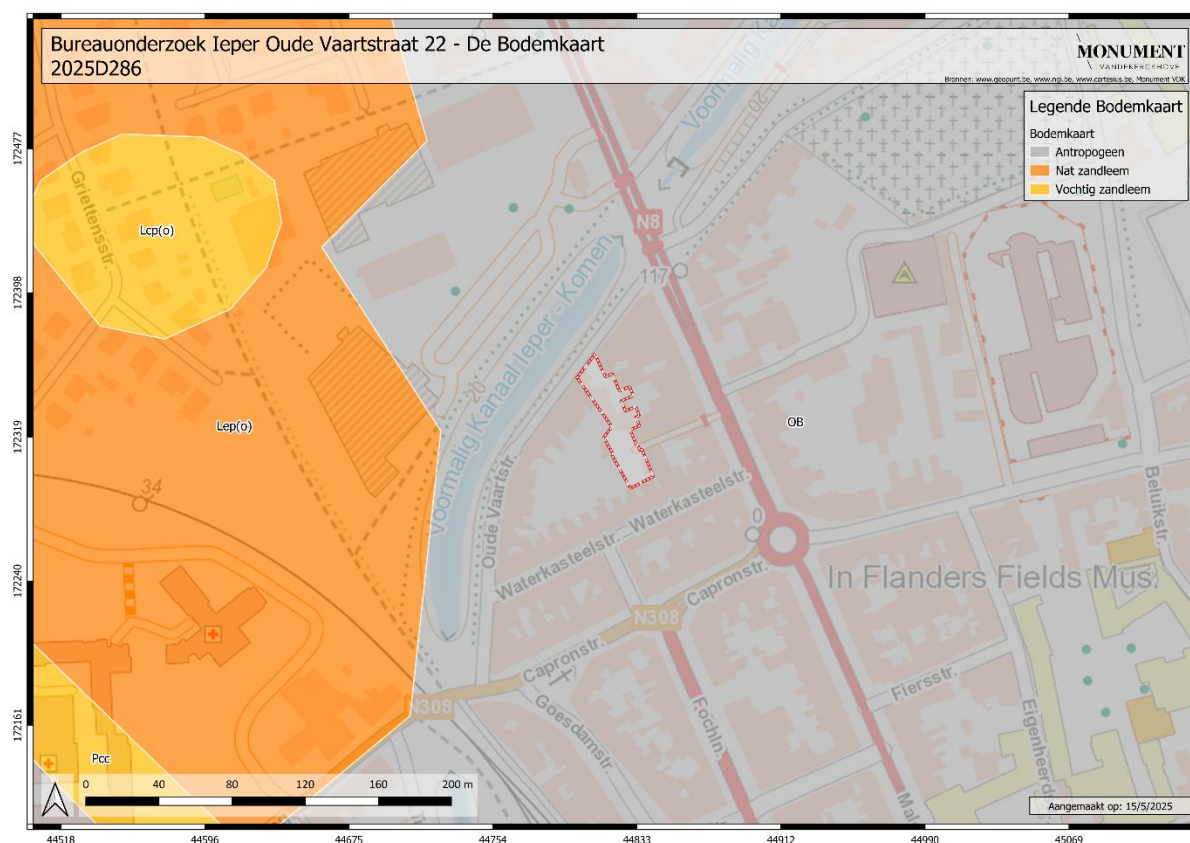
Figuur 27: Plangebied op de Quartairgeologische kaart (bron: geopunt.be)

2.1.4. Bodemkundige situering¹²

Het hele plangebied is volgens de bodemkaart in een **OB**-zone of bebouwde zone gelegen. Hier is het eigenlijk bodemtype niet gekarteerd, gezien de verwachting dat de natuurlijke bodem reeds verstoord is door de bebouwing in het centrum van Ieper. Niet ver ten westen van het plangebied zijn wel enkele bodemtypes gekarteerd. Hier komen de bodemtypes **Lep(o)**, **Lcp(o)**, **Pcc** en **Ldc** voor. **Lep(o)**-bodems zijn natte, sterk gleyige zandleembodems met reductiehorizont en zonder profielontwikkeling. Bij deze hydromorfe, alluviale bodems is er sprake van sterke antropogene invloed (suffix '(o)'). Deze bodem is grijs van kleur en vertoont roestverschijnselen. Vanaf 0,80 m diepte is blauwgrijs reductiemateriaal terug te vinden. In de winter zijn deze bodems erg nat tot zelfs geïnundeerd en vochtig in de zomer. **Lcp(o)**-bodems zijn matig droge, zwak gleyige zandleembodems zonder profielontwikkeling en met sterke antropogene invloed. De donker grijsbruine, zwak humeuze bouwvoor is 0,20-0,30 m dik en ligt op een zwak humeuze overgangshorizont met houtskool en baksteenrestjes. Vaak komt een begraven textuur B-horizont voor; ofwel colluvium met Tertiair substraat. Vanaf 0,80-1,20 m diepte zijn gleyverschijnselen te zien. Deze gronden zijn erg nat in de winter en hebben een gunstige waterhuishouding in de zomer. **Pcc**-bodems zijn matig droge, zwak

¹² DOV

gleyige lichte zandleembodems met sterk gevlekte textuur. De grijsbruine, goed humeuze bouwvoor is 0,25-0,30 m dik en ligt op een verbrokkelde textuur B-horizont (sterk gevlekt, 0,50-0,80 m diepte). Soms komt een 0,20-0,30 m dikke bruingle overgangshorizont voor. Er is een gunstige waterhuishouding. **Ldc**-bodems zijn matig natte, matig gleyige zandleembodems met sterk gevlekte structuur. Deze gronden hebben een donkergrijsbruine bouwvoor op een bleekbruine uitlogingshorizont op een textuur B (gevlekte structuur) met roestverschijnselen. Soms wordt het materiaal zwaarder of zandiger op grotere diepte. Deze bodems zijn nat in de winter en goed vochthoudend in de zomer (Figuur 28).

Figuur 28: Plangebied op de bodemkaart (bron: geopunt.be)

2.2. Historische beschrijving

2.2.1. Algemene historische beschrijving¹³

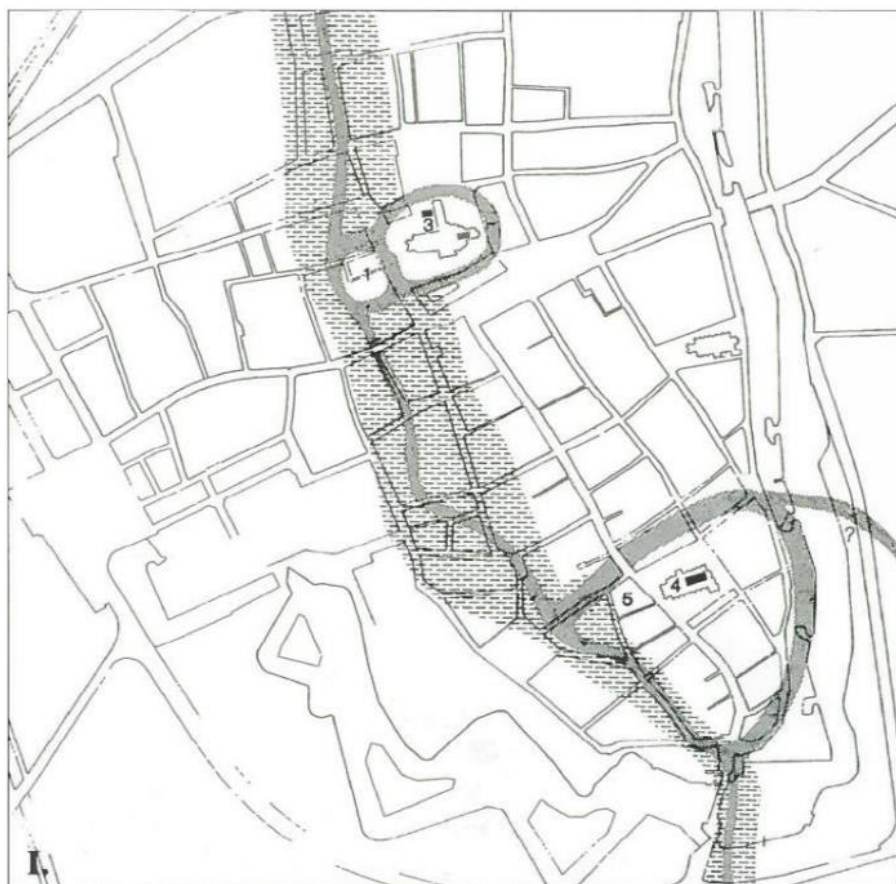
Middeleeuwen

De oudste vermelding van de stad dateert uit 1066. Het gaat om een document waarin sprake van is van "*Iprens*". In een oudere bron uit 961 maakte reeds melding van "*Ipris*". Er is echter twijfel of er verwezen wordt naar de stad. De naam leper verwijst naar de Germaanse benaming "*Ipara*", wat zo veel betekent als rivier met lepen. Deze rivier is de leperlee. Doorgaans wordt verondersteld dat de eigenlijke ontwikkeling van de stad teruggaat op een Karolingische Fiscus. Dit is een aan de keizer belastingplichtig domein. Vermelde aanwijzing hiervoor is het reeds voor 1102 bestaan van een bedehuis toegewijd aan Sint-Maarten, de patroonheilige van oude fiscuskerken. Verder de aanwezigheid van een Hoveland. Dit is een voor het uitbatingencentrum gelegen gebied. Er wordt aangenomen dat het forum (de huidige Grote Markt) uit dit Hoveland is gegroeid. Het huidige toponiem "*Hoveland*" waar het projectgebied is aan gelegen is zeer waarschijnlijk een referentie naar het historische hoveland.

Anderen zien eveneens een mogelijke doelbewuste stichting van de stad in de 11^e eeuw. De politiek van Graaf Boudewijn V bestond onder meer uit het kunstmatig stichten van steden, gekenmerkt door een dambordpatroon. Vooral in het zuiden van de stad kan daar een aanwijzing voor worden gezien. In elk geval werd de prestedelijke kern gevormd door een *castrum*, een forum en een kerk die zich allen bevonden nabij een oude landweg en een rivier. De rivier was de toen nog tot aan de Noordzee bevaarbare leperlee. Reeds in het midden van de 11^e eeuw werd de leperlee aangepast door het graven van een rechte oostelijke arm (Scripleet) in opdracht van Graaf Boudewijn V (Figuur 29).

---

¹³ DEVALCKENEER 2025; AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2025a

Figuur 29: Oudste kernen van Ieper. Legende: 1) Motteheuvel, 2) castrale kapel Sint-Martinus, 3) grafelijke spijker voor graanopslag, 4) Sint-Pieterskerk, 5) Marktplaats.¹⁴

De verdere groei van de stad kan verbonden worden met het groeiende handelsbelang van de nabij gelegen weg Brugge-Torhout-Ieper-Mesen-Rijsel en de gekanaliseerde Ieperlee. Door het groeiende belang werden tevens nieuwe parochiekerken opgericht (12^e eeuw). Ook werd in deze periode de Sint-Maartenskerk van zetel van een kapittel van kanunniken. Omstreeks het midden van de 12^e eeuw bouwt de graaf van Vlaanderen een nieuwe burcht ten zuidwesten van de stad, het Zaalhof, met omwalling aansluitend bij de Ieperlee. In 1127 is rond de stad een aarden versterking aanwezig. Omstreeks 1170 ontvangt Ieper stadsrechten van Filips van den Elzas. De oudste ontwikkelingen van de stad Ieper bevonden zich op de oostelijke oever van de Ieperlee. Pas vanaf de 13^e eeuw ontstond er stadsontwikkeling op de westelijke oever.

De 13^e eeuw betekent een bloeiperiode voor de stad door de lakennijverheid. Dit zorgt voor een bevolkingsgroei, een uitbreiding van de bouwactiviteiten en een vergroting van de stadsversterking. Die laatste heeft een onregelmatige vorm, werd voornamelijk opgebouwd uit hout en grachten en telde negen poorten. De ligging zou uiteindelijk grotendeels de vorm bepalen van de jongere stadsomwalling.

¹⁴ TERMOTE 1990

Vanaf de tweede helft van de 13^e eeuw en de 14^e eeuw vindt er een recessie plaats in de lakennijverheid en ontstaat een sociaal-politieke onrust. Daarom wordt tussen 1303 en 1328 beslist om bijkomende gracht te graven buiten de al bestaande versterking: de Uterste Veste of uiterste vest. Deze had een omtrek van 7,6 km. Aan de binnenzijde ervan werd een wal opgeworpen waarop vermoedelijk een houten palissade werd gebouwd. Door het uitbreiden van de versterking moesten ook nieuwe stadspoorten worden opgetrokken. Nog in diezelfde eeuw werd echter beslist de buitenste omwalling terug af te breken en is de oudere omwalling voorzien van een stenen kantelenmuur en bijhorende torens en een gracht.

Ook tijdens de 15^e en 16^e eeuw blijft de lakenproductie dalen. Ook treed een groot demografisch verval op (van 28 000 inwoners in 14^e eeuw naar 11.000 in het begin van de 15^e eeuw). In 1566 worden grote vernielingen aangebracht tijdens de inname van de stad door de Geuzen. Daarom wordt de stadsversterking verder uitgewerkt onder Filips II (onder andere begrachte ravelijnen in het noordoosten van de stad). Op kerkelijk bestuursniveau wint de stad ondertussen wel aan belang. Het bisdom Ieper met de Sint-Maartenskerk ingericht als kathedraal ontstaat in 1559.

Nieuwe/Nieuwste tijd

In de 17^e en 18^e eeuw wordt Ieper belangrijk als grensstad. Daarbij zijn er wisselende actoren. Eens gaat het om de Habsburgers en de Oostenrijkse Nederlanden tegen Frankrijk. Later is het Frankrijk ten opzichte van Spanje en Oostenrijk. Dit gaat gepaard met verschillende belegeringen en innamen. In 1678-1713 wordt door de Fransen een definitieve verdediging opgebouwd rond de stad, naar een ontwerp van Vauban. In 1782 wordt reeds een groot deel van de buitenwerken afgebroken. In deze periode zijn er ook belangrijke infrastructuurwerken. Tussen circa 1638-1640 wordt gestart met het graven van het kanaal Ieper-IJzer of het Ieperleekanaal. Hiervoor zijn niet enkel economische drijfveren, maar zijn vooral militaire van belang. Tevens treedt er opnieuw een bevolkingsgroei op en wint de huisnijverheid aan belang. Bovendien neemt de bouwactiviteit opnieuw sterk toe in het begin van de 17^e eeuw met de zogenaamde Vlaamse Renaissancestijl.

In 1801 wordt het bisdom afgeschaft. Later in de 19^e eeuw is er de komst van het Hollandse bewind (1815-1830). De Vaubanversterking wordt nu wat aangepast als verdediging tegen de Fransen. Ook worden verschillende kazernen en kruidmagazijnen gebouwd. De ontmanteling ervan wordt echter al snel ingezet (vanaf 1853). Slechts een deel ervan blijft bewaard. Elders wordt de grond verkaveld. In 1853 is er de bouw van het station. Begin 2^e eeuw is er een eerste stadsuitbreiding buiten de oude vesten (1903). Deze is te situeren in de buurt van het station. Deze inplanting was mogelijk door het deels slopen en dempen van de versterkingen.

Eerste Wereldoorlog

Tijdens de Eerste Wereldoorlog wordt de stad nagenoeg totaal verwoest. De noord-zuid – frontlijn vormde een deels om de stad lopende oostelijke bocht, de zogenaamd *Ypres Salient* of Ieperboog. Dit vormde een belangrijke locatie van de stellingoorlog na het stranden van het Duitse offensief. Er kwamen grote Duitse aanvallen, gekend als het eerste (1914), de tweede (1915) en de derde slag bij Ieper (1917). Ondanks de bijna totale verwoesting, is de stad nooit ingenomen.

Na de oorlog was er een trage wederopbouw die pas na de Tweede Wereldoorlog is vervolledigd. Daarna ontstond een industriële ontwikkeling in en rond de stad en kwam geleidelijk een grote woonuitbreiding tot stand.

De Oude Vaartstraat loopt in het verlengde van de Begijnenstraat, richting de oude kanaalkom in het noorden. Langs deze straat staan typische sobere arbeiders- en burgerwoningen uit het laatste kwart van de 19^e-begin 20^e eeuw, alsook enkel bedrijfsgebouwen en bebouwing uit het tweede kwart van de 20^e eeuw. In deze straat was voorheen de papierfabriek “La Belgica” gevestigd (1907-1983).¹⁵

2.2.2. Historische beschrijving projectgebied

Kaart du Thielt

De vroegste kartering ter hoogte van ons projectgebied herkennen we op de gravure over het beleg van Ieper in 1383 door Guillaume du Thielt (1610) (Figuur 30). Dit is de eerste gekende weergave van de buitenwijken en kerken rond Ieper. Er dienen hierbij enkele bemerkingsen te worden gemaakt: De verhouding van de gebouwen en andere kaartelementen tussen de binnen- en buitenstad zijn duidelijk onjuist weergegeven. De gebouwen in de binnenstad zijn kleiner afgebeeld in verhouding tot deze in het gebied buiten de eerste omwalling. In de 17^e eeuw, wanneer Guillaume van Thielt de kaart opmaakte, was er geen sprake van buitenwijken en een tweede stadsomwalling. Deze werden tijdens het beleg in 1383 verwoest en niet heropgebouwd. Het terrein evolueerde nadien opnieuw naar een plattelandsgebied. Niettemin krijgen we aan de hand van de gravure een eerste beeld van het projectgebied en zijn omgeving. Het plangebied is geprojecteerd buiten het toenmalige stadscentrum en de binnenste omgrachting. Het gaat hier om een landelijk gebied met sporadische bebouwing. Het projectgebied is bij benadering aangeduid.¹⁶

---

¹⁵ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2025b

¹⁶ DEVALCKENEER 2025; MOERMAN 2010

Kaarten 17^e-eerste helft 18^e eeuw

Op verschillende kaarten is het projectgebied geprojecteerd op de toenmalige (Vauban-) vestingswerken van Ieper (Figuur 31 t.e.m. Figuur 37). Het plangebied blijkt op de Massekaart en de kaart van het Franse beleg in 1744 ter hoogte van een hoornwerk van Elverdinge met bijhorende ravelijn te bevinden. Wel dient bij deze kaart rekening gehouden te worden met het feit dat de Massekaart een erg oude kaart is, die door een minder waarheidsgetrouwe weergave een incorrect (minder exact) beeld schetst van de toenmalige situatie. De projectie van de contouren van het plangebied zijn dus slechts bij benadering, gezien de vervormingen van de kaart door de projectie op hedendaagse kaarten/luchtfoto's.

Ferrariskaart (1777)

Op de Ferrariskaart (Figuur 38) is een duidelijker en meer waarheidsgetrouw beeld te zien van de stad Ieper en zijn vestingswerken. Op deze kaart blijkt het plangebied eveneens ter hoogte van het noordwestelijke hoornwerk te liggen, maar dan meer naar het zuidwesten dan op de Massekaart. Het is mogelijk dat ook deze projectie een ietwat vertekend beeld geeft, aangezien het projectgebied dicht bij de grens van twee kaartbladen ligt.

Vandermaelenkaart (1846-1854)

Op de Vandermaelenkaart (Figuur 39) is te zien dat het plangebied nu geprojecteerd is op een vernieuwd vestingstelsel rond Ieper. Op deze kaart blijkt het terrein ter hoogte van de buitenwal te liggen, tussen twee vestingsgrachten, net ten noordwesten van een ravelijn. Ten zuiden van het projectgebied is een deel van de omwalling vereffend om plaats te maken voor het treinstation van de stad. Rond het plangebied is buiten de omwalling weiland en akkerland te zien.

Atlas der Buurtwegen (ca. 1840) – Poppkaart (1842-1879)

Op zowel de Atlas der Buurtwegen (Figuur 40) als de Poppkaart (Figuur 41) is de toenmalige percelering duidelijk te zien. Ter hoogte van het plangebied (en de toenmalige vestingswerken op deze locatie), zijn geen perceelsgrenzen te zien. Niet ver ten noordwesten van het terrein is wel percelering te zien, die duidelijk door de vorm van de vestingswerken beïnvloed zijn.

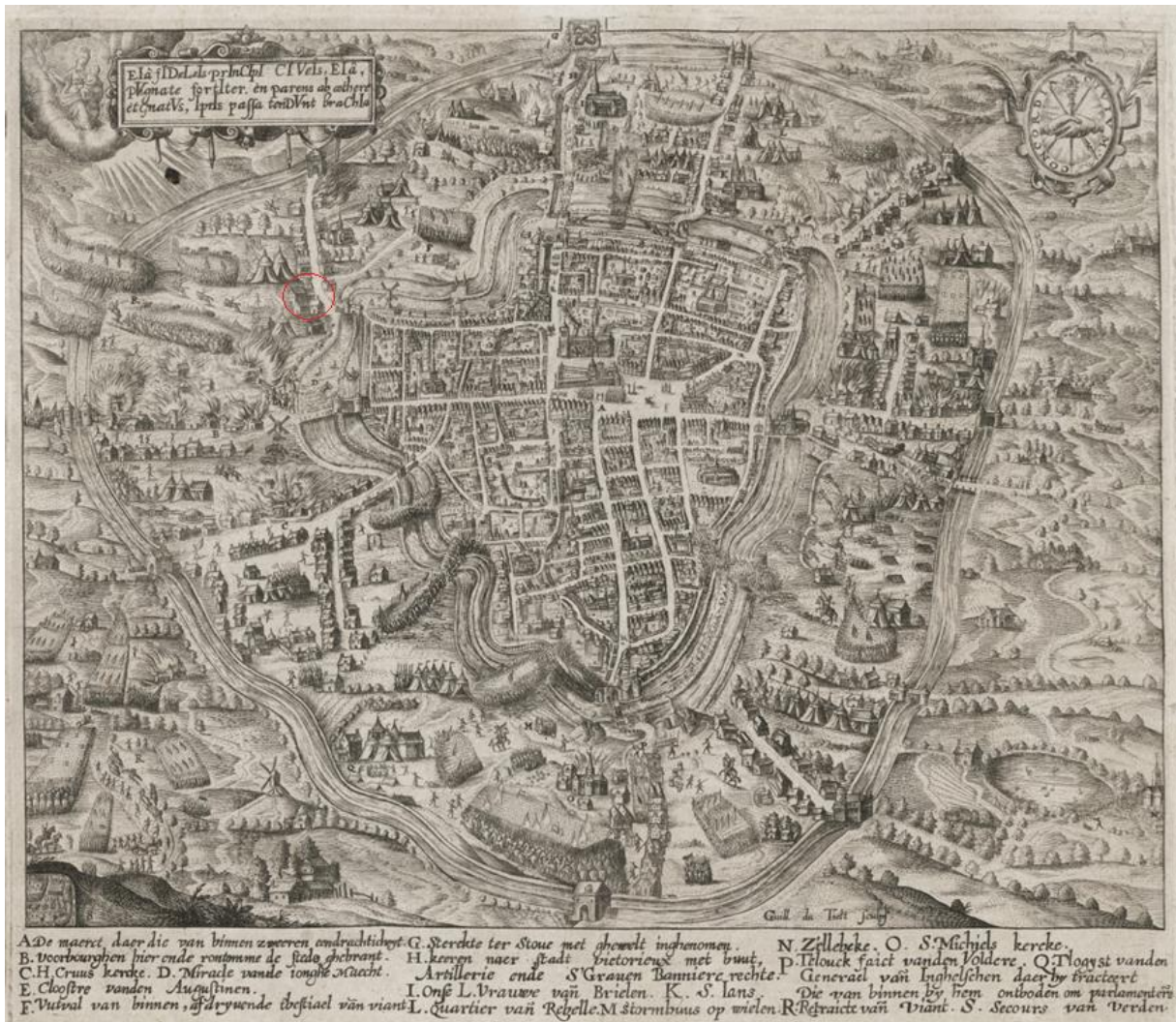
Topografische kaarten 1873-1904-1917-1939

Op de topografische kaarten uit 1873 (Figuur 42) en 1904 (Figuur 43) is een gelijkaardige situatie te zien, waarin het plangebied gesitueerd is ter hoogte van een ophoging net buiten de gedempte vestingswerken en ter hoogte van de buitenste aarden wal van de vesting buiten de ravelijn. Rond het plangebied heeft de (spoor-)weginfrastructuur zich intussen verder ontwikkeld. Op de kaart uit 1873 is het kanaal ten zuidoosten van het plangebied te zien en op

de kaart uit 1904 ten noordwesten ervan. Op de topografische kaart (een *trench map*) van 30 juni 1917¹⁷ (Figuur 44) is te zien hoe het plangebied voor het eerst opgenomen is in het stedelijke weefsel van Ieper. Het kanaal Ieper-Komen vormt de noordwestelijke grens van het stadscentrum. In het zuiden van het plangebied zijn langs de Waterkasteelstraat gebouwen te zien. Overigens is het plangebied onbebouwd. Op de topografische kaart uit 1939 (Figuur 45) is vrijwel dezelfde situatie te zien als in 1917. Inmiddels is het in de Eerste Wereldoorlog verwoeste Ieper heropgebouwd.

---

¹⁷ National Library of Scotland 2025

Figuur 30: De gravure over het beleg van Ieper in 1383 door Guillaume du Tiel (1610)¹⁸ met detail. In het rood wordt de vermoedelijke locatie van het projectgebied aangeduid

Figuur 31: Kaart van Thevelin-Destreez (ca. 1564)¹⁹ met aanduiding van het plangebied (bij benadering)

---

¹⁸ YPERMUSEUM 2025a

¹⁹ YPERMUSEUM 2025b

Figuur 32: Kaart van Bleau (1612-1648)²⁰ met aanduiding van het plangebied (bij benadering)

²⁰ KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK BELGIË 2025

Figuur 33: Uitsnede uit Flandria Illustrata (1641) van Sanderus met afbeelding van Ieper²¹, projectgebied bevindt zich binnen de rode cirkel

²¹ BILIOTHEEK UNIVERSITEIT GENT 2025

Figuur 34: Stadsplan van Ieper rond ca. 1670 onder Spaans bewind²², projectgebied bevindt zich binnen de rode cirkel²³

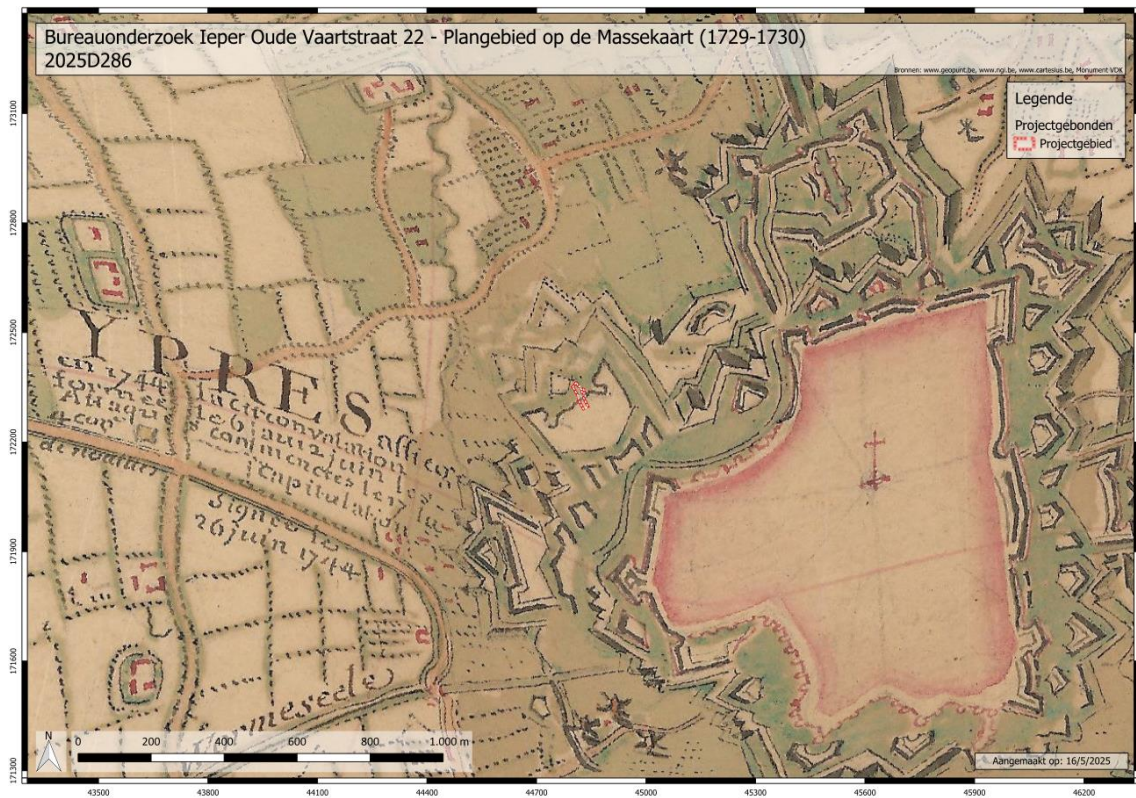
²² S.N. 2007, p. 14

²³ BARTHOLOMIEUX, GALLOO 2016

Figuur 35: Gravure van Frederik De Wit (eind 17^e eeuw)²⁴, projectgebied bevindt zich onder de rode cirkel²⁵

²⁴ KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK NEDERLAND 2025

Figuur 36: Plangebied op de Massekaart (1729-1730) (bron: geopunt.be)

Figuur 37: Toestand van de Iepelse vestingen tijdens het Franse beleg in 1744²⁶, projectgebied bevindt zich binnen de rode cirkel²⁷

²⁶ S.N. 1999, p. 45

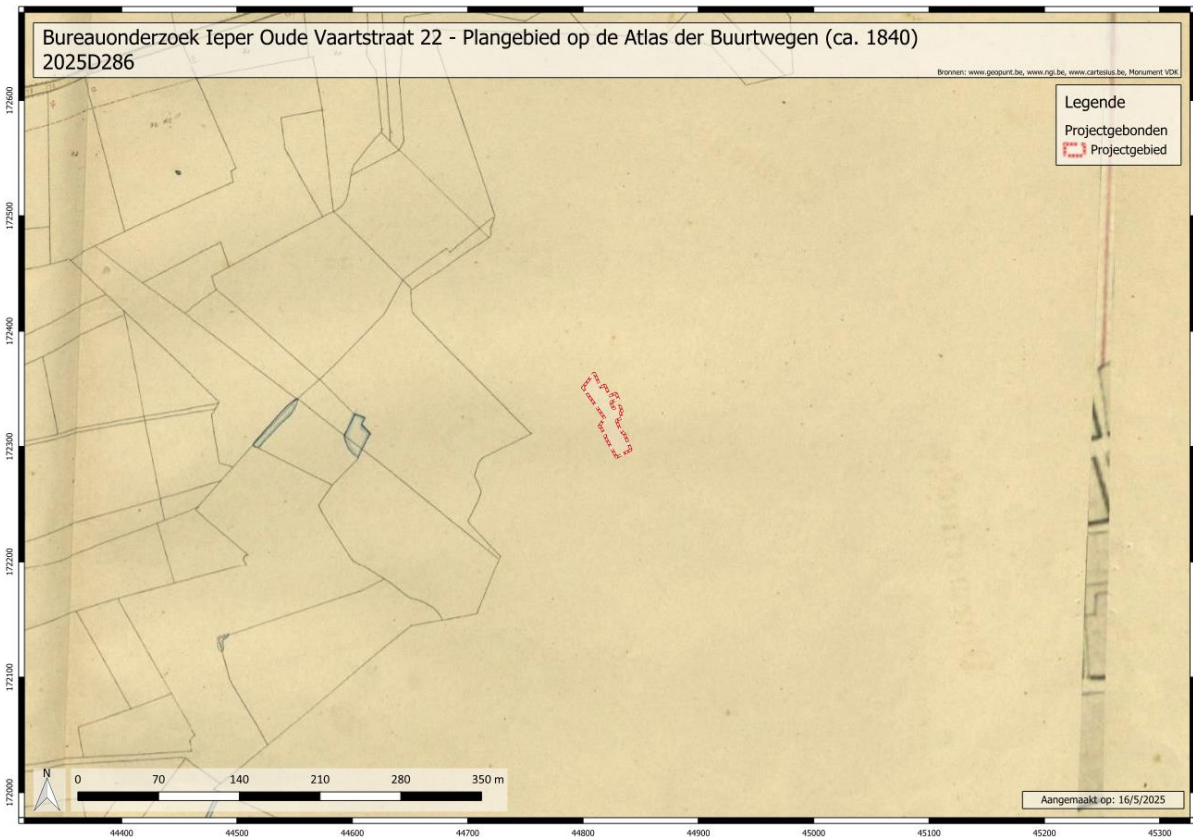
²⁷ BARTHOLOMIEUX, GALLOO 2016

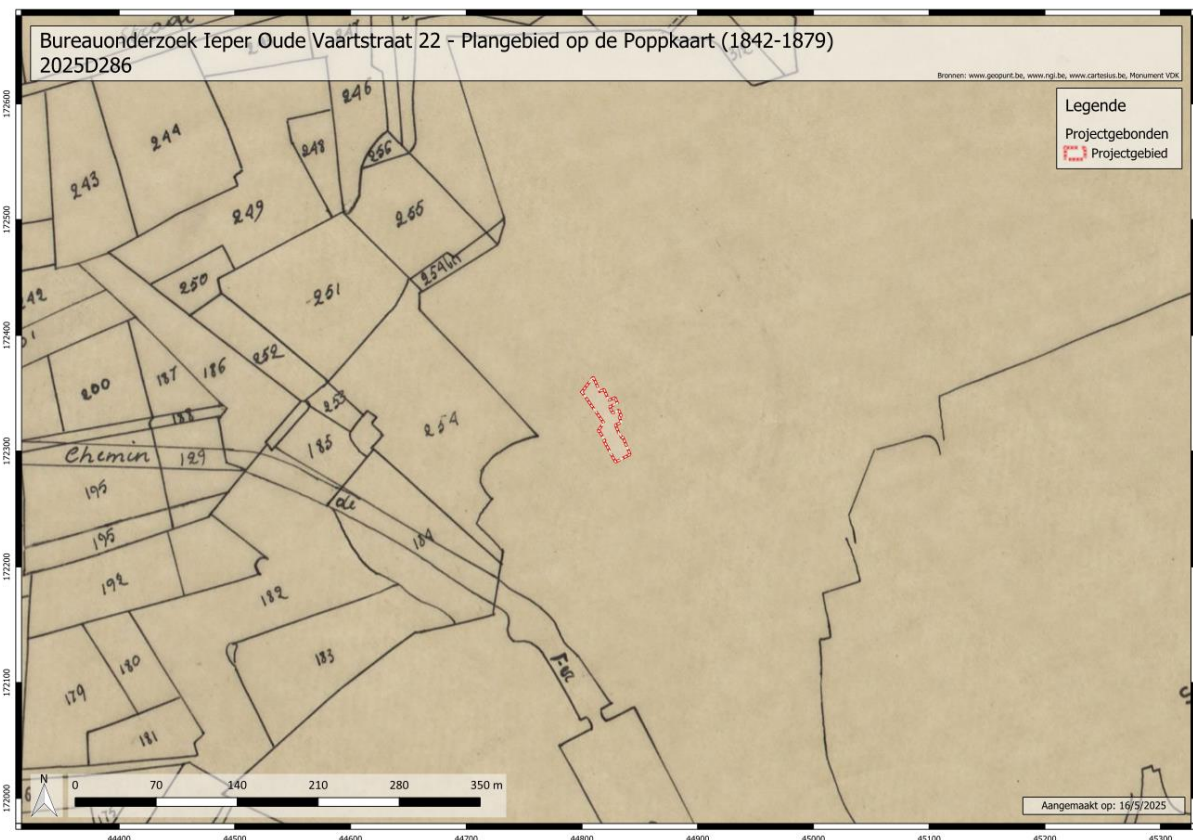
Figuur 38: Plangebied op de Ferrariskaart (1777) (bron: geopunt.be)

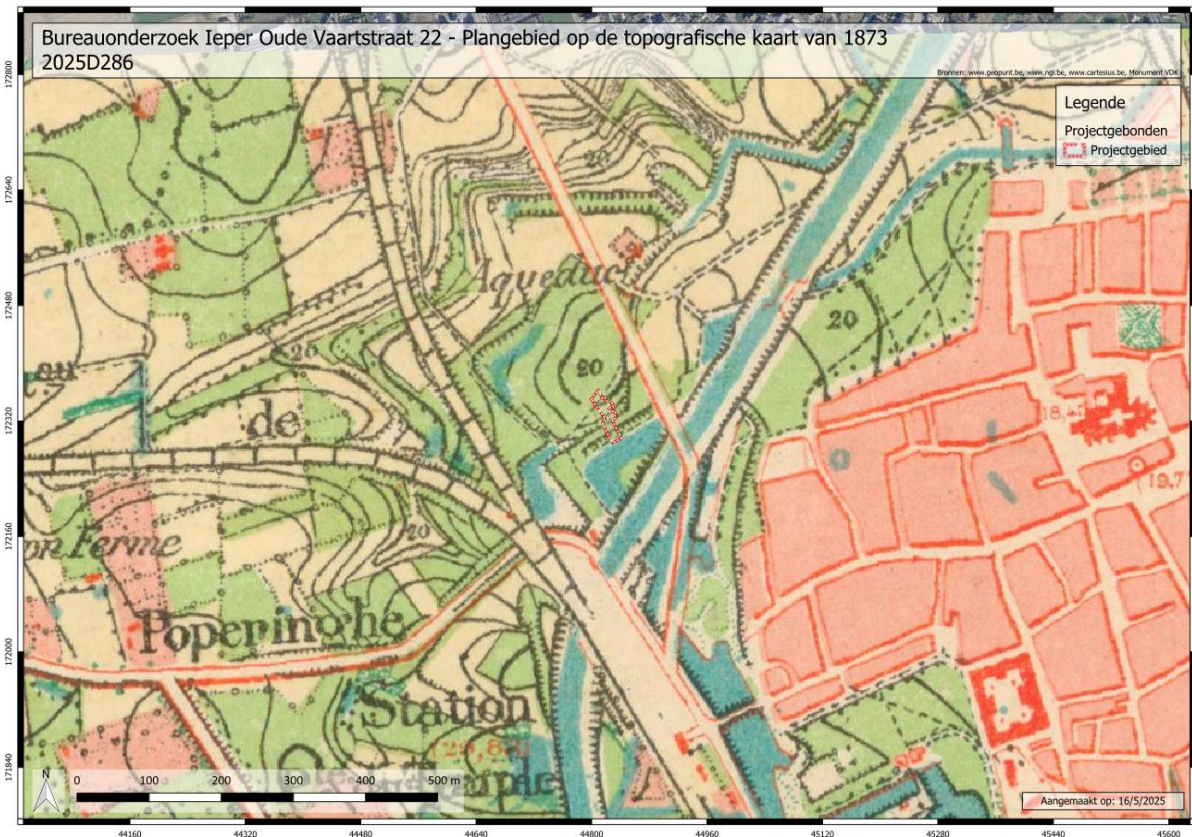
Figuur 39: Plangebied op de Vandermaelenkaart (1846-1854) (bron: geopunt.be)

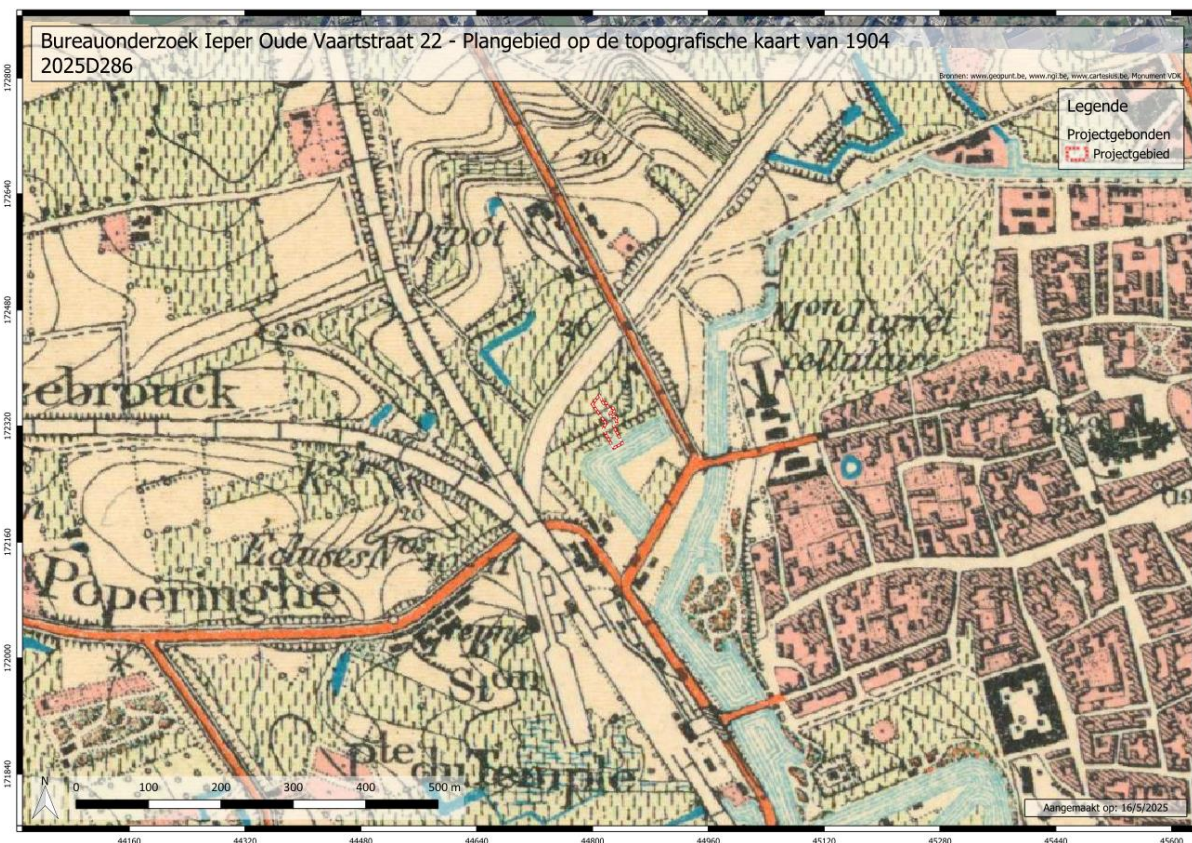
Figuur 40: Plangebied op de Atlas der Buurtwegen (ca. 1840) (bron: geopunt.be)

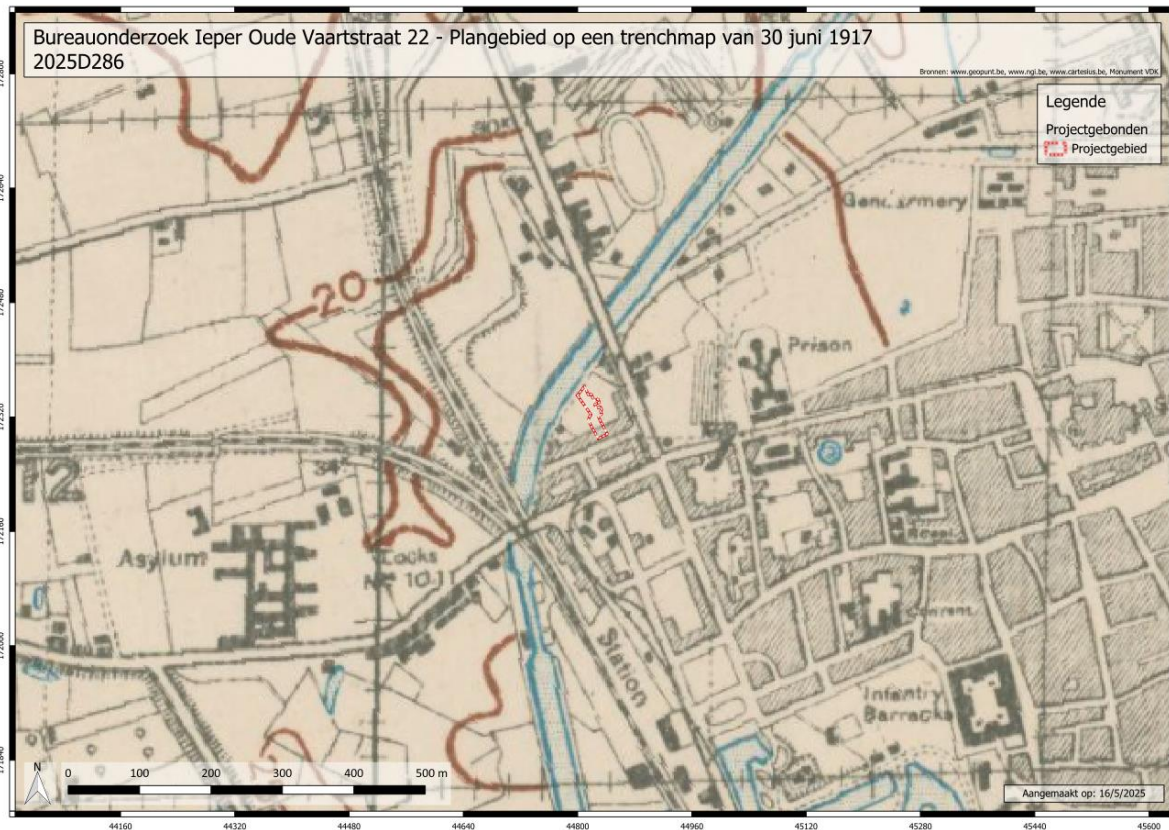
Figuur 41: Plangebied op de Poppkaart (1842-1879) (bron: geopunt.be)

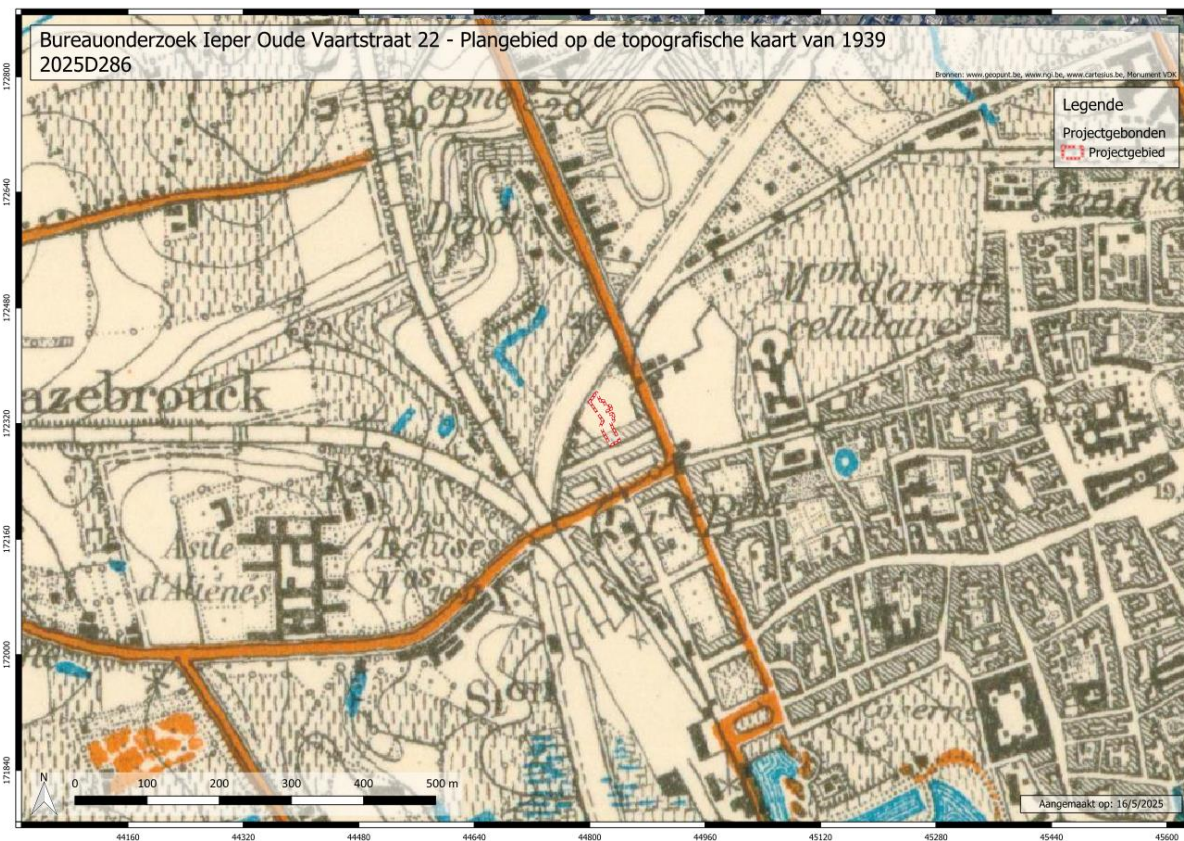
Figuur 42: Plangebied op de topografische kaart van 1873 (bron: geopunt.be)

Figuur 43: Plangebied op de topografische kaart van 1904 (bron: geopunt.be)

Figuur 44: Plangebied op een trenchmap van 30 juni 1917 (bron: geopunt.be)

Figuur 45: Plangebied op de topografische kaart van 1939 (bron: geopunt.be)

Militaire luchtfoto's

Op een militaire luchtfoto van 27 april 1915²⁸ (Figuur 46) is het plangebied te zien ter hoogte van een onbebouwde zone. In het oosten en in het zuiden grenst het aan de achtererven van woningen langs de Haiglaan en de Waterkasteelstraat. In een klein deel van het oosten van het plangebied zelf zijn bijgebouwen van enkele achtererven te zien. Ten (noord-)westen, ten noorden en ten noordoosten van het projectgebied was er nog geen bebouwing. Ook aan de overzijde van het Kanaal Ieper-Komen is nog geen bebouwing te zien. Op een militaire luchtfoto die gemaakt is op 21 november 1917²⁹ (Figuur 47) is een erg verschillend beeld te zien. De oorlog had inmiddels enkele jaren gewoed en de stad Ieper kreeg het erg zwaar te verduren onder Duitse bombardementen. Ook ter hoogte van het plangebied was hier toen een maanlandschap vol bomkraters. Van de bebouwing die in 1915 ook te zien was, bleven toen nog ruïnes zonder daken over. In het noorden van het projectgebied is al zeker één bomkrater te zien.

Orthofoto's

Op orthofotobeelden uit 1971 (Figuur 48) is bebouwing te zien in het noordwestelijke deel van het plangebied. Gezien het feit dat deze beelden geen erg hoge resolutie hebben, is het moeilijk om individuele gebouwen van elkaar te onderscheiden. Het zuidelijke deel van het terrein bleek toen nog onbebouwd geweest te zijn. Het plangebied was op dat moment reeds volledig omgeven door bebouwde percelen (voornamelijk woningen met achtererven). Op orthofoto's uit de periode 1979-1990 (Figuur 49) is vrijwel dezelfde situatie te zien in dezelfde resolutie, maar ditmaal in kleur. Hierdoor is het landgebruik beter te identificeren. Het zuidelijke deel van het plangebied was ook toen nog onbebouwd; hier stonden enkele bomen/struiken naast braakliggend of verhard terrein. In het noordwesten van het plangebied is een nieuw bijgebouw te zien in één van de achtererven van een woning langs de Haiglaan. Op luchtbeelden uit de periode 2000-2003 (Figuur 50) is de omgeving van het plangebied in hogere resolutie te zien. Hierop is een situatie zichtbaar die al erg lijkt op de huidige. Hierop is duidelijk te zien dat het zuidelijke, met grind verharde gedeelte van het terrein via een doorrit in noordwestelijke richting met de Oude Vaartstraat was verbonden. Op de meest recente orthofotobeelden (2024, Figuur 51) is te zien dat er in de tussentijd enkel in het zuidelijke deel van het terrein nog twee kleine gebouwen zijn bijgebouwd. Overigens blijft de situatie in het plangebied ongewijzigd.

---

²⁸ Luchtfoto1914-1918 2025a

²⁹ Luchtfoto1914-1918 2025b

Figuur 46: Plangebied op een militaire luchtfoto van 27 april 1915³⁰

Figuur 47: Plangebied op een militaire luchtfoto van 30 juni 1917³¹

³⁰ Luchtfoto1914-1918 2025a

³¹ Luchtfoto1914-1918 2025b

Figuur 48: Plangebied op orthofotobeelden uit 1971 (bron: geopunt.be)

Figuur 49: Plangebied op orthofotobeelden uit de periode 1979-1990 (bron: geopunt.be)

Figuur 50: Plangebied op orthofotobeelden uit de periode 2000-2003 (bron: geopunt.be)

Figuur 51: Plangebied op recente orthofotobeelden (2024) (bron: geopunt.be)

2.3. Archeologisch kader³²

Het projectgebied is niet opgenomen in de vastgestelde inventaris als bouwkundig erfgoed. Deze inventaris bevat een door de minister bevoegd voor onroerend erfgoed vastgestelde lijst van items die erfgoedwaarde bezitten en nog altijd bewaard zijn. Aan een vastgestelde inventaris zijn rechtsgevolgen verbonden. In de directe omgeving van het projectgebied zijn wel enkele waarden geregistreerd voor vastgesteld bouwkundig erfgoed en beschermd monument. Het gaat hier voornamelijk om woningen, alsook een begraafplaats, een psychiatrie, een buurtstation, een gevangenis en een hopmagazijn. Hiervan is enkel de begraafplaats geregistreerd als beschermd monument. Ten noordoosten van het plangebied, buiten het historische centrum, is ook een Gebied Geen Archeologie (GGA) gesitueerd (Tabel 2 en Figuur 52).

Tabel 2: Tabel met vastgesteld bouwkundig erfgoed, beschermde monumenten en GGA in de directe omgeving van het plangebied (buffer: 200 m)

ID	TOPONIEM	TYPE
151704	Eclectische eenheidsbebouwing	Vastgesteld bouwkundig erfgoed
169752	Ypres Reservoir Cemetery	Vastgesteld bouwkundig erfgoed
151695	Burgerhuis gedateerd ANNO 1925	Vastgesteld bouwkundig erfgoed
151553	Eenheidsbebouwing met twee burgerhuizen	Vastgesteld bouwkundig erfgoed
151552	Eenheidsbebouwing van vier stadswoningen	Vastgesteld bouwkundig erfgoed
151749	Psychiatrisch Centrum Heilig Hart en directeurswoning	Vastgesteld bouwkundig erfgoed
165342	Buurstatie Yperen - Station d'Ypres	Vastgesteld bouwkundig erfgoed
151554	Drie stadswoningen	Vastgesteld bouwkundig erfgoed
151705	Hotel Château d'eau	Vastgesteld bouwkundig erfgoed
151706	Twee stadswoningen	Vastgesteld bouwkundig erfgoed
151703	Eclectisch herenhuis	Vastgesteld bouwkundig erfgoed
151572	Gevangenis	Vastgesteld bouwkundig erfgoed
151555	Winkelhuis en twee burgerhuizen	Vastgesteld bouwkundig erfgoed
151697	Twee stadswoningen	Vastgesteld bouwkundig erfgoed
151702	Neogotisch burgerhuis	Vastgesteld bouwkundig erfgoed
151557	Stadswoning ontworpen door J. Coomans	Vastgesteld bouwkundig erfgoed
151701	Herenhuis met koetshuis	Vastgesteld bouwkundig erfgoed
151700	Eclectisch burgerhuis	Vastgesteld bouwkundig erfgoed
151578	Technisch Instituut Heilige Familie	Vastgesteld bouwkundig erfgoed
151571	Kantoren Commonwealth War Graves Commission	Vastgesteld bouwkundig erfgoed
151583	Hopmagazijn	Vastgesteld bouwkundig erfgoed

³² Geoportaal Onroerend Erfgoed

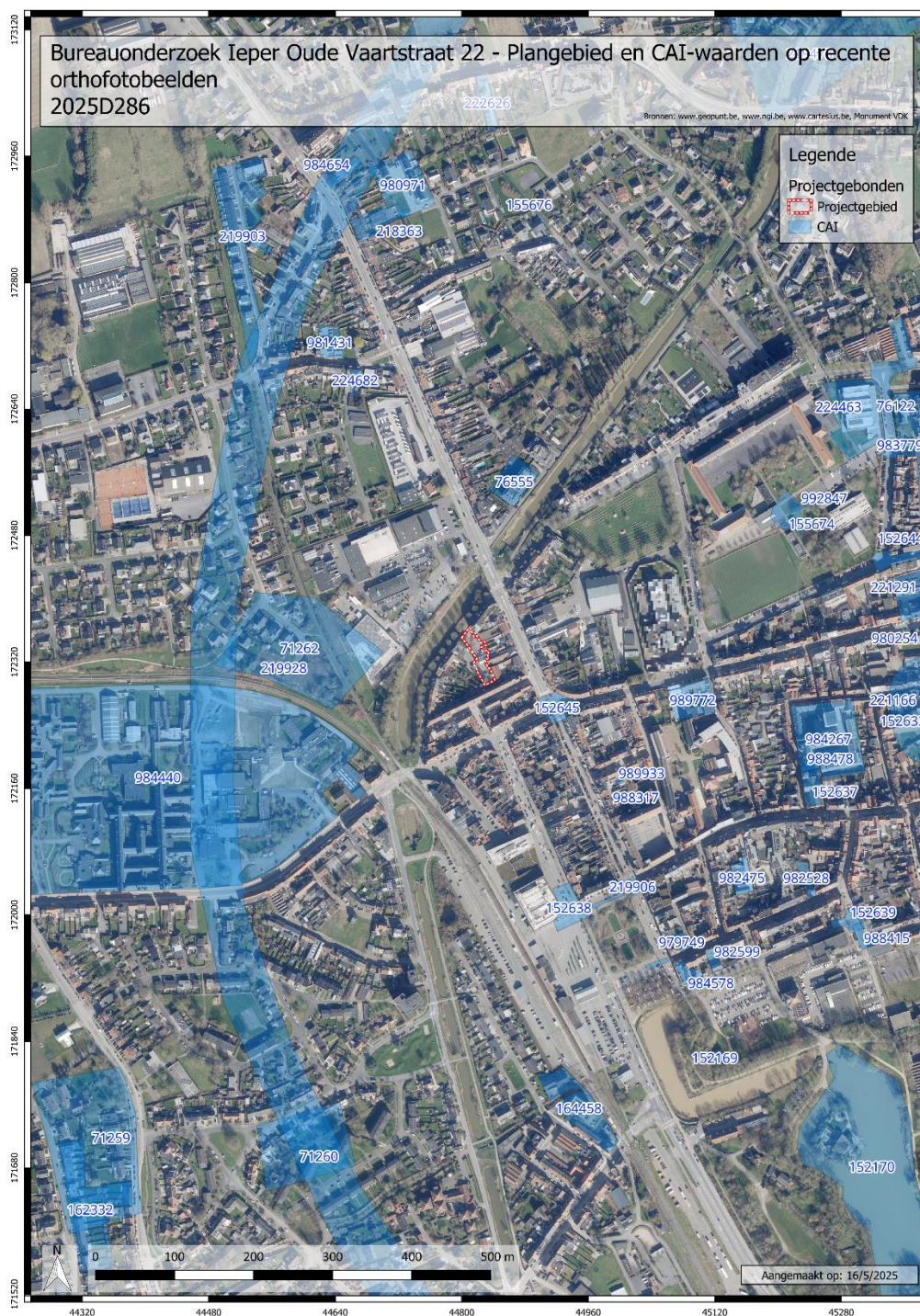
ID	TOPONIEM	TYPE
151699	Burgerhuis	Vastgesteld bouwkundig erfgoed
151698	Neorococo hoekhuis	Vastgesteld bouwkundig erfgoed
12862	Ypres Reservoir Cemetery	Beschermd monument
122209	Gebied 1355	GGA

Figuur 52: Plangebied, GGA, vastgesteld bouwkundig erfgoed en beschermde monumenten (bron: Geoportaal Onroerend Erfgoed) op recente orthofotobeelden (bron: geopunt.be)

2.3.1. Centrale Archeologische Inventaris (CAI)

In de omgeving van het plangebied is reeds historisch en archeologisch onderzoek uitgevoerd, dat werd geregistreerd in de centrale Archeologische Inventaris (CAI). Hieronder volgt een overzicht van de CAI in de regio van het projectgebied die van belang zijn voor deze archeologienota (Figuur 53 en Tabel 3).

Figuur 53: Plangebied en CAI-waarden in de omgeving (bron: CAI) op recente orthofotobeelden (bron: geopunt.be)

Tabel 3: Tabel met CAI-waarden in de omgeving van het plangebied (buffer: 500 m) (bron:CAI)

CAI ID	TOPONIEM	ONDERZOEK	PERIODE	BESCHRIJVING
71262	Joos Griettenstraat I	Erfgoed-onderzoek	Late middeleeuwen	Site met walgracht
76555	De Waterkant	Evaluerend terrein-onderzoek	Nieuwe tijd	Laatste kwart 17 ^e eeuw-1743: 50 m lange muur met steunberen aan stadszijde en bruggenhoofd (deel van het hoornwerk van Elverdinge)
152637	Sint-Niklaaskerk	Historische studie	Late middeleeuwen	1180: eerste vermelding, parochiekerk vanaf ca. 1220, ca. 1560 gekend als kruiskerk, beschadigd tijdens de beeldenstorm en nieuwe inwijding in 1566, 1599-1797 medegebruik door aanpalende Sint-Jansabdij, beschadigd door Franse belegeringen in 1793-1794, begin 19 ^e eeuw nieuwe inrichting, vernield in WO1 en heropgebouwd 1920-1930
152638	Boterpoort	Historische studie	Late middeleeuwen	Waterpoort
152645	Elverdingepoort	Historische studie	Late middeleeuwen	Stadspoort
155674	Atheneum	Erfgoed-onderzoek	Nieuwe tijd	Restanten van een bastion met twee parallelle muren rond een aarden wal en kazematten
155676	Velodroomstraat	Evaluerend terrein-onderzoek	Nieuwe tijd	Restanten van grachten van het hoornwerk van Elverdinge
219903	Augustijnenstraat	Proefsleuvenonderzoek	Late middeleeuwen nieuwe tijd	14 ^e eeuw: deel van de middeleeuwse vestingsgracht " <i>Uterste Veste</i> ". Nieuwe tijd: perceelsgreppels
219906	René Colaertplein	Opgraving	Volle middeleeuwen late middeleeuwen nieuwe tijd	12 ^e -13 ^e eeuw: met pollenanalyse onderzochte bewoningslagen met sleutelgatvormige veldoven eind 12 ^e -begin 13 ^e eeuw. Eerste helft 14 ^e eeuw: aarden wal en bakstenen pijlers van de stadsmuur. 17 ^e eeuw: massieve bakstenen muren van vijfhoekig bastion Vaubanvesting
219928	Uterste Veste	Historische studie	Late middeleeuwen	1302-1328: aanleg buitenste stadsomwalling of " <i>Uterste Veste</i> " naar aanleiding van de heropvlakking van Vlaams-Franse conflicten, opgegeven na mislukte Engelse belegering in 1383. Gracht met aan de binnenzijde een aarden wal (met pallisade?)
224682	Sportstraat	Proefputten-onderzoek	N.v.t.	Geen archeologische waarden aangetroffen
988317	Maloulaan 16	Toevalsvondst	Nieuwe tijd	2 muurfragmenten, waarvan één mogelijk van de vesten
988478	Sint-Niklaasstraat 4	Toevalsvondst	Late middeleeuwen	Restanten van inhumatiegraven van het kerkhof van het laatmiddeleeuwse Noorderkerkhof van de Sint-Niklaaskerk, 2 kistbegraafingen van vóór de late 14 ^e eeuw

CAI ID	TOPONIEM	ONDERZOEK	PERIODE	BESCHRIJVING
989772	Verdwenen kerk	Kaartstudie	Middeleeuwen nieuwe tijd	Ferrariskaart: inmiddels verdwenen kerk (deel van het kloostergebouw?)
989933	Maloulaan 16	Opgraving	Nieuwe tijd, nieuwste tijd	15 ^e -17 ^e eeuw: ophogingslagen. 17 ^e eeuw: muurresten met conische steunbeer van de Vaubanvesten. Late 19 ^e -begin 20 ^e eeuw: 2 kuilen en tuinvloertje
979749	Stationsstraat 62-64	Opgraving	Volle middeleeuwen late middeleeuwen nieuwe tijd	Volle middeleeuwen: gebouwplattegrond (van een hoeve?). 14 ^e -15 ^e eeuw: stortplaats met stedelijk afval. 16 ^e -eerste kwart 17 ^e eeuw: woning gefundeerd op poeren uit Noord-Franse kalksteen
981431	Ieper Sportstraat	Proefsleuvenonderzoek	Nieuwste tijd, eigen tijd	Na WOI: grote ontginningskuilen
982475	Appèlstraat	Opgraving	Volle middeleeuwen late middeleeuwen nieuwe tijd, nieuwste tijd	Late 12 ^e -vroeg 13 ^e eeuw: ontginningskuilen, herbruikt als mestkuilen, afwaterings- of perceleringsgreppels. 13 ^e eeuw: dempingslagen op grachten om terrein bouwrijp te maken, paalkuilen. 14 ^e eeuw: ophogingslagen, haarden, houten structuren en breedhuis met bakstenen poer, ontginnings- en mestkuilen met dierlijk botmateriaal (productie mergolie). 15 ^e eeuw: een tonput, afvalkuil en beschoeide mestkuil. 16 ^e eeuw: puinkuilen met aardewerk. 17 ^e /18 ^e eeuw: fragmenten van mortiergranaten van Franse troepen (1672/1744/1794). 20 ^e eeuw: heropgebouwde structuren na vernieling WOI
982528	Stationsstraat	Proefputten onderzoek	Late middeleeuwen nieuwe tijd nieuwste tijd	Late middeleeuwen: ophogingspakketten (bouwrijp maken terrein), bakstenen muren en poeren, houten staken (oeverbeschoeiing/fundering?). Nieuwe tijd: ontwateringsgrachten. 19 ^e eeuw-eigen tijd: een afvalkuil en muurresten
982599	Stationsstraat 53-55	Opgraving	Volle middeleeuwen late middeleeuwen nieuwste tijd eigen tijd	12 ^e -13 ^e eeuw: waterputten en paalkuilen afgedekt door ophogingslagen (13 ^e eeuwse vestingswerken), 2 bakstenen poeren van de stadsomwalling. Eind 12 ^e -eerste helft 13 ^e eeuw: sporen bewoning en artisanale activiteit van Tempelierswijk, tonwaterput. 20 ^e eeuw: kelders
984267	De Meersen	Proefsleuvenonderzoek	Late middeleeuwen nieuwe tijd	Late middeleeuwen: afwaterings-/perceelsgreppel, extractiekuil, 3 paalsporen van een groter gebouw, 3 inhumatiegraven van het kerkhof van

CAI ID	TOPONIEM	ONDERZOEK	PERIODE	BESCHRIJVING
984440	Poperingseweg 14-16	Proefsleuvenonderzoek	Late middeleeuwen nieuwe tijd nieuwste tijd	de Sint-Niklaaskerk. Nieuwste tijd: waterput/beerput. Late middeleeuwen: gedempte stadgracht. 4 ^e kwart 17 ^e -18 ^e eeuw: glacis Vaubanvesting tussen hoornwerken van Belle en Elverdinge, 18 ^e eeus pakket met onontplofte mortiergranaat (Franse Eerste coalitieoorlog 1794)
984578	Colaertplein 31	Proefputten-onderzoek	Nieuwe tijd, nieuwste tijd	17 ^e -19 ^e eeuw: funderingsmuur. Late 18 ^e eeuw: restanten bakstenen muren. 18 ^e -19 ^e eeuw: ophogingspakket ter nivellering met aardewerk en metaalslakken
992847	Minneplein 35	Toevalsvondst	Nieuwe tijd	17 ^e eeuw: muurresten van ravelijn met kazematten tussen hoornwerk van Elverdinge en de middeleeuwse stadsomwalling

Uit deze gegevens kunnen we besluiten dat de directe omgeving van het plangebied in het noordwesten van het centrum van Ieper al zeker vanaf de periode van de volle middeleeuwen tot en met vandaag menselijke bezetting heeft gekend. Dit is mede te danken aan haar gunstige ligging in het landschap langs de Ieperlee. Het projectgebied zelf is, in tegenstelling tot veel van deze CAI-waarden, niet in de middeleeuwse bebouwde kern van de stad gelegen. Wel lag het binnen de 14^e eeuwse *Uterste Veste* en ter hoogte van de Vaubanvesting, ter hoogte van een ravelijn in de nabijheid van het hoornwerk van Elverdinge.

2.3.2. Archeologienota's

In de nabije regio van het projectgebied werden eerder al enkele archeologienota's en eindverslagen opgemaakt. Hieronder volgt een korte samenvatting hiervan (Figuur 54 en Tabel 4).

Figuur 54: Plangebied en (archeologie-)nota's en eindverslagen in de omgeving (bron: Geoportaal Onroerend Erfgoed) op recente orthofotobeelden (bron: geopunt.be)

Tabel 4: Tabel met (archeologie-nota's) en eindverslagen in de omgeving van het plangebied (buffer: 200m)

(A)N ID	TOPONIEM	TYPE	GEEN MAATREGELEN	UITGESTELD VOORONDERZOEK	OPGRAVING
6319	leper Fochlaan 24-26	AN	X		
12969	leper Gevangenien	AN	X		
14697	leper Vrijbosroute fase 3.1 (VRIJB03)	AN	X		
20378	leper Poperingseweg	AN		X	
23203	leper Poperingseweg	N	X		
2847	leper Haiglaan 16-18	AN		X	
4778	leper Haiglaan 16-18	N	X		
24446	leper Maloulaan 16	AN			X
2586	leper Maloulaan	EV			

AN ID 6319 leper Fochlaan 24-26

Naar aanleiding van de bouw van een meergezinswoning stelde Acke & Bracke bvba een archeologienota op.³³ In het bureauonderzoek werd vastgesteld dat het plangebied zich ter hoogte van de Bourgondische en latere Vaubangracht bevindt. Het plangebied bevindt zich dus op latere dempingslagen en een afgegraven wallichaam. Daarnaast hebben de geplande ingrepen een slechts beperkte impact op de ondergrond. Daarom werd geen verder vooronderzoek geadviseerd.

AN ID 12969 leper Gevangenien

In het kader van de geplande uitbreiding van een vleugel van de gevangenien, stelde Monument Vandekerckhove een archeologienota op.³⁴ Gezien de bestaande verstoringen ter hoogte van het plangebied, de beperkte impact van de geplande werkzaamheden en het beperkte kennispotentieel gezien de verwachte fragmentarische bewaring van archeologische waarden, werd geen opvolgend onderzoek geadviseerd.

AN ID 14697 leper Vrijbosroute fase 3.1 (VRIJB03)

Naar aanleiding van de aanleg van een nieuw fietstracé, maakte RAAP België bv een archeologienota op.³⁵ In het bureauonderzoek is een archeologische verwachting vastgesteld voor hoofdzakelijk waarden uit de periodes van de late middeleeuwen, de nieuwste tijd en de Eerste Wereldoorlog, gezien de ligging ter hoogte van de laat-middeleeuwse buitenwijken van

³³ ACKE et al. 2018

³⁴ DUMALIN 2019

³⁵ VERMEULEN 2020

Ieper, de Bourgondische omwalling en latere Vaubanvestigingswerken. Gezien de beperkte impact van de geplande werkzaamheden op de bodem, in het tracé van gekende verstoringsen, bleek verder vooronderzoek niet noodzakelijk.

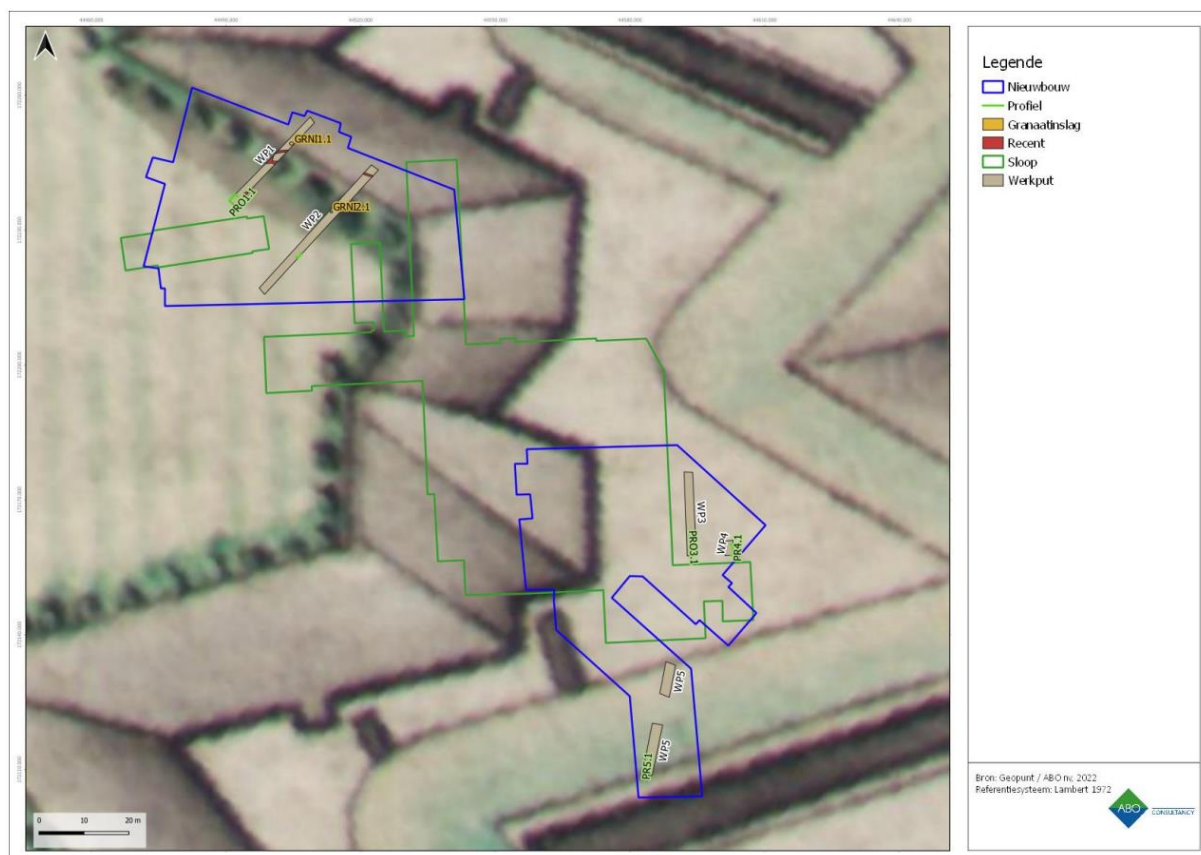
AN ID 20378 + N ID 23203 Ieper Poperingseweg

In het kader van de oprichting van twee nieuwe gebouwen op een ziekenhuis-campus, stelde ABO nv een archeologienota op.³⁶ In de bureaustudie werd vastgesteld dat er een archeologische verwachting was voor waarden uit de periode van de late middeleeuwen, de nieuwe tijd en de Eerste Wereldoorlog, gezien de ligging van het plangebied ter hoogte van de vestingswerken (*Uterste Veste*/Bourgondisch, Vauban). Daarom werd verder vooronderzoek geadviseerd, in de vorm van proefsleuvenonderzoek. In de opvolgende nota worden de resultaten van dit prospectieonderzoek besproken.³⁷ Hierbij is een antropogeen pakket uit de late 17^e-18^e eeuw teruggevonden, dat in verband te brengen is met het glacis van de Vaubanvestigingen. Daarin zijn twee fragmenten van onontplofte gietijzeren mortiergranaten teruggevonden (vermoedelijk van de Franse belegering in 1794). Ook is een deel van de stadsgracht teruggevonden, alsook twee granaatinslagen uit de Eerste Wereldoorlog (Figuur 55). Het terrein bleek voor een groot deel reeds verstoord te zijn. Verder onderzoek bleek niet noodzakelijk, wegens gebrek aan potentieel op verdere kennisvermeerdering.

---

³⁶ VAN DENHAUTE 2021

³⁷ PYPE 2022

Figuur 55: Allesporenplan van het proefsleuvenonderzoek van Ieper Poperingseweg op de Ferrariskaart³⁸

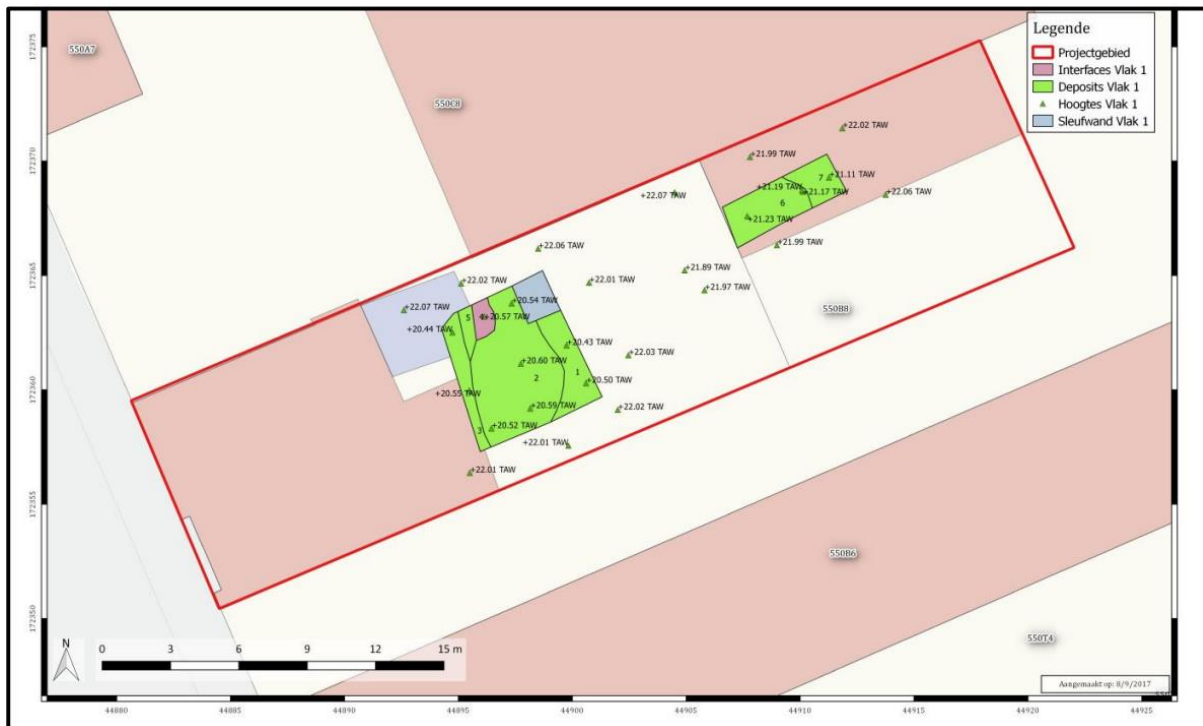
AN ID 2847 + N ID 4778 Ieper Haiglaan 16-18

Naar aanleiding van de bouw van een meergezinswoning en een apotheek maakte Monument Vandekerckhove nv een archeologienota op.³⁹ In het bureauonderzoek werd vastgesteld dat er voornamelijk een archeologische verwachting is voor waarden gerelateerd aan de 17^e eeuwse Vaubanvesting van Ieper, ter hoogte waarvan het plangebied gesitueerd is. Daarom werd verder vooronderzoek geadviseerd, in de vorm van proefputtenonderzoek. In de opvolgende nota worden de resultaten van dit prospectieonderzoek besproken.⁴⁰ Op ca. 1,50-2,00 m diepte werden archeologische niveaus geregistreerd. Er is een laatmiddeleeuwse gracht teruggevonden, onder laatmiddeleeuwse ophogingslagen. Deze sporen zijn mogelijk te linken aan het tracé van de laatmiddeleeuwse weg van de Elverdingepoort naar de nieuwe Elverdingepoort (Figuur 56 en Figuur 57). De moederbodem bevond zich op een diepte van ca. 3 m onder het maaiveld (ca. +22 m TAW).

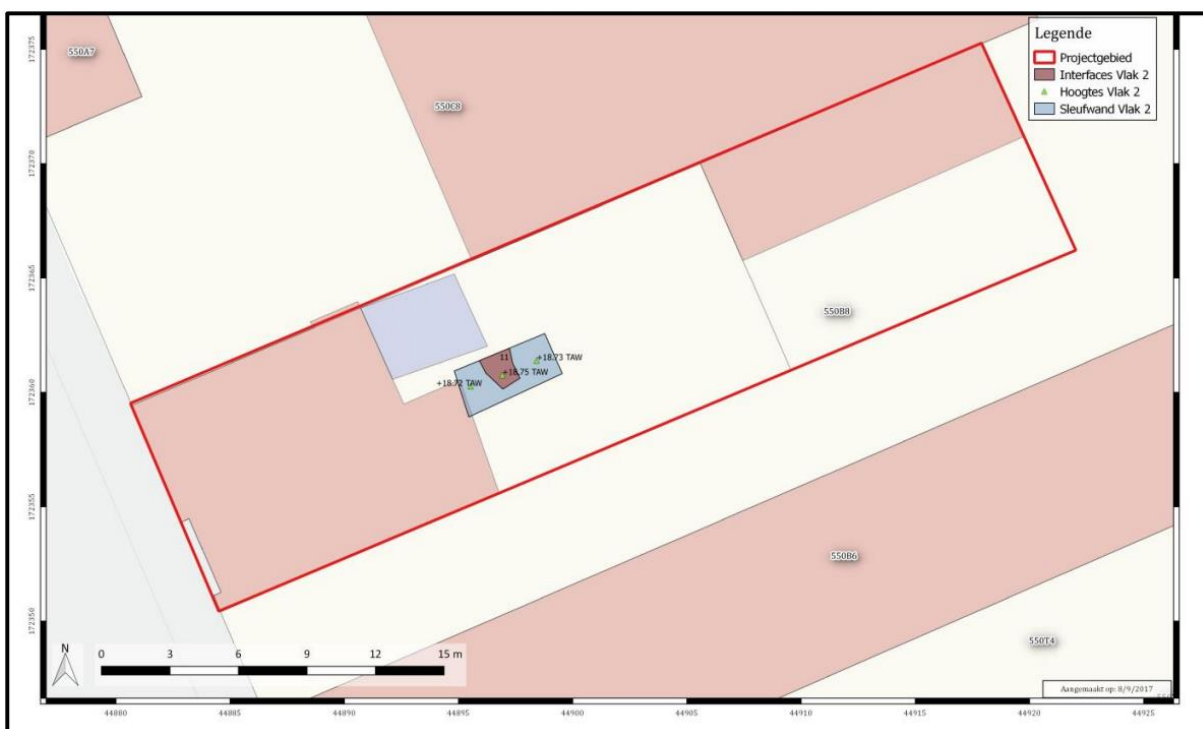
³⁸ PYPE 2022

³⁹ BARTHOLOMIEUX, GALLOO 2016

⁴⁰ APERS, GALLOO 2017

Figuur 56: Allesporenkaart van vlak 1 van het proefputtenonderzoek van Ieper Haiglaan 16-18⁴¹

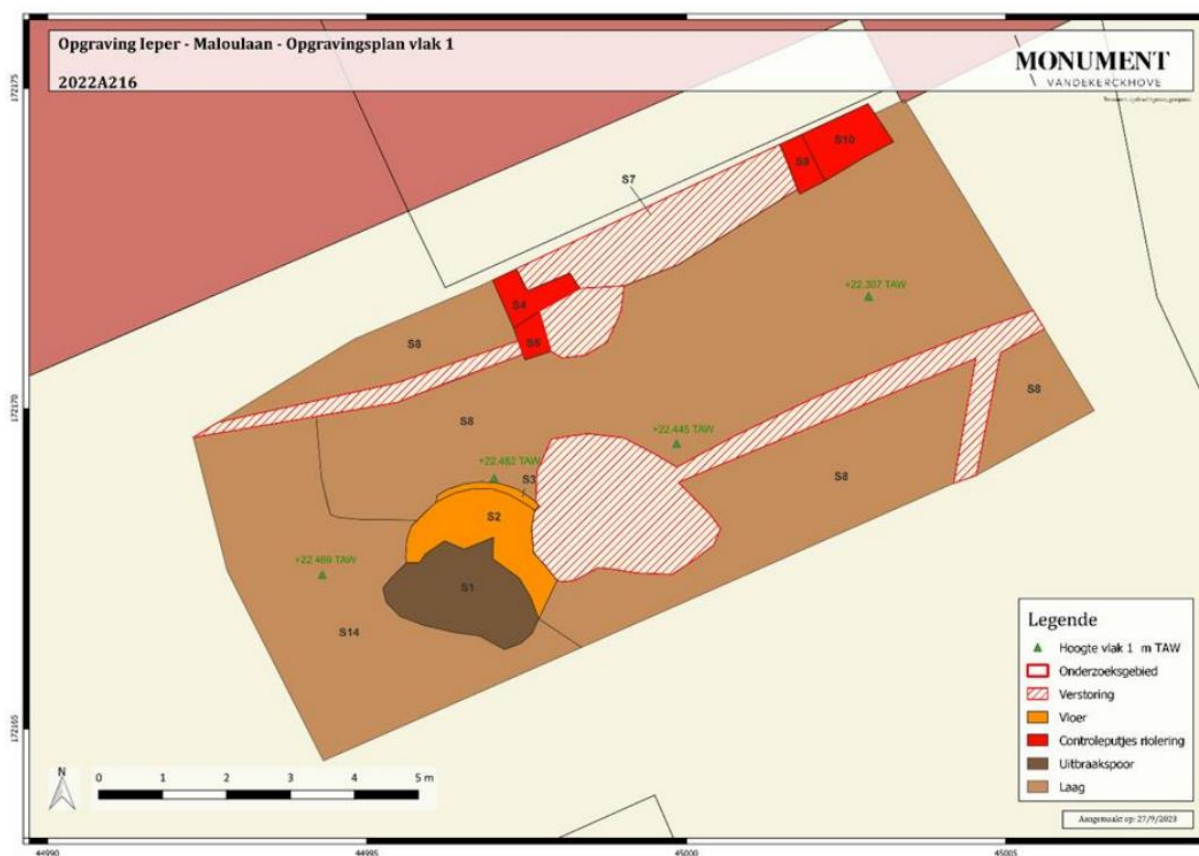
Figuur 57: Allesporenkaart van vlak 2 van het proefputtenonderzoek van Ieper Haiglaan 16-18⁴²

⁴¹ APERS, GALLOO 2017

⁴² APERS, GALLOO 2017

AN ID 24446 + EV ID 2586 Ieper Maloulaan (16)

In het kader van de herinrichting van een tuin en de aanleg van een zwembad stelde Bart Bot een archeologienota op.⁴³ In het bureauonderzoek werd vastgesteld dat er een hoge verwachting was voor waarden uit de perioden van de volle middeleeuwen tot en met de nieuwste tijd. Daarom werd verder onderzoek geadviseerd, in de vorm van een archeologische opgraving. In de opvolgende nota van Monument Vandekerckhove nv worden de resultaten van deze opgraving besproken.⁴⁴ Tijdens de werkzaamheden is een fragment van een muur met steunbeer van de 17^e eeuwse Vaubanvesting teruggevonden. Daarrond kwamen ophogingspakketten uit de 17^e eeuw voor. Daarnaast zijn een bakstenen vloertje en twee kuilen uit de periode na de ontmanteling van de stadsversterking (vanaf het midden van de 19^e eeuw) teruggevonden. Een kuil met materiaal uit de late 19^e- 20^e eeuw zou een bomkrater uit de Eerste Wereldoorlog kunnen zijn (Figuur 58 t.e.m. Figuur 60).

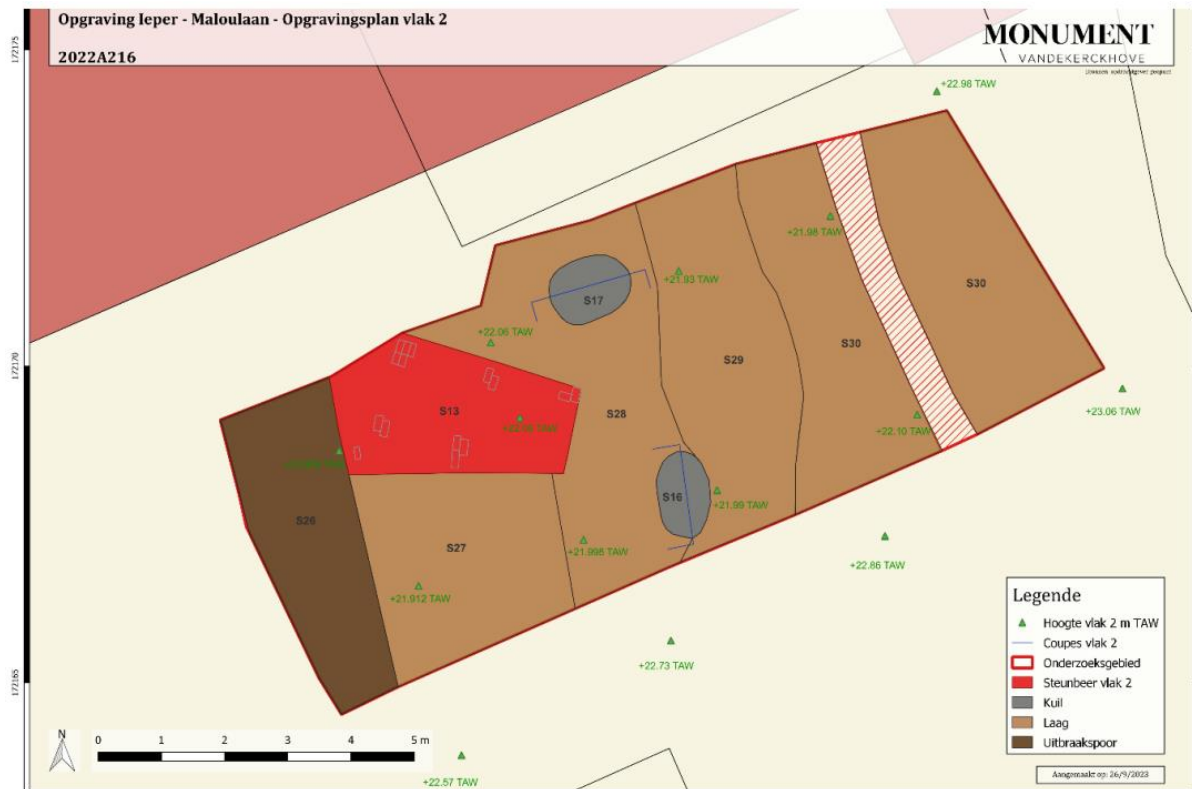

Figuur 58: Allesporenkaart van vlak 1 van de opgraving van Ieper Maloulaan⁴⁵

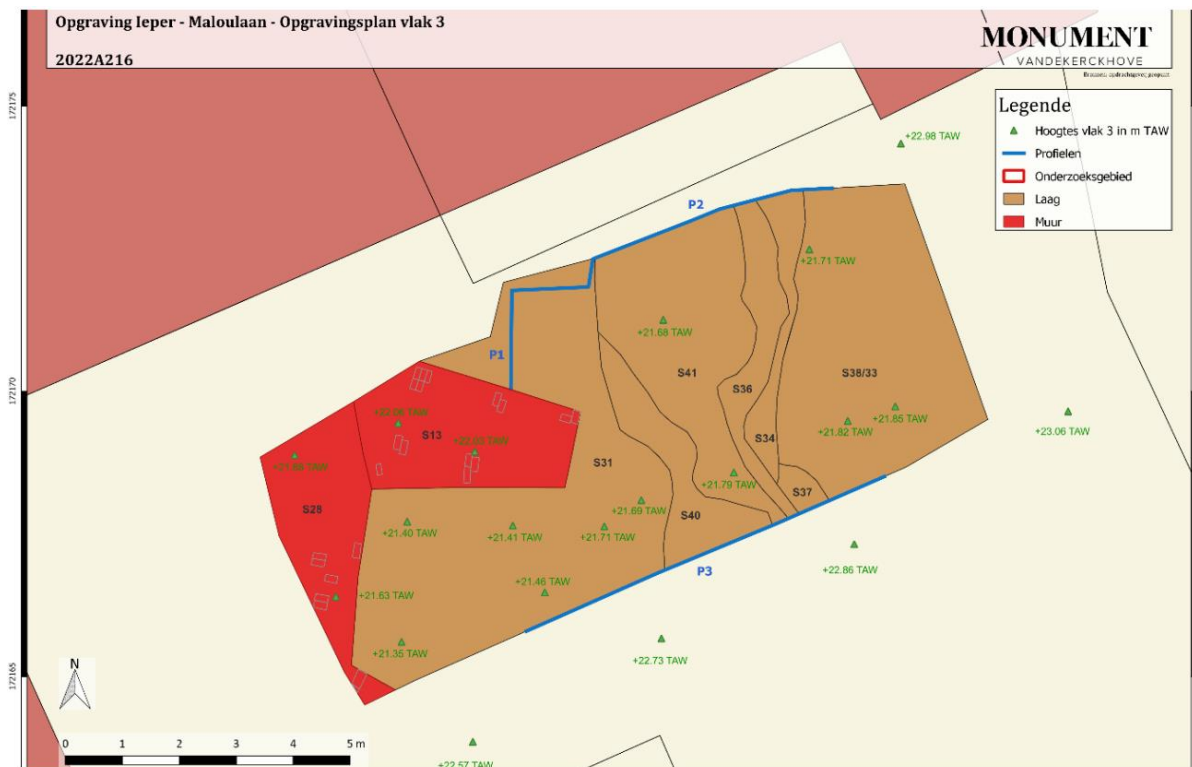
⁴³ BOT 2022

⁴⁴ VAN QUICKELBERGHE, BARTHOLOMIEUX 2022

⁴⁵ VAN QUICKELBERGHE, BARTHOLOMIEUX 2022

Figuur 59: Allesporenkaart van vlak 2 van de opgraving van Ieper Maloulaan⁴⁶

Figuur 60: Allesporenkaart van vlak 3 van de opgraving van Ieper Maloulaan⁴⁷

⁴⁶ VAN QUICKELBERGHE, BARTHOLOMIEUX 2022

⁴⁷ VAN QUICKELBERGHE, BARTHOLOMIEUX 2022

Hieruit kunnen we besluiten dat er in de omgeving van het plangebied voornamelijk een matig tot hoog archeologisch potentieel is voor waarden uit de periodes van de volle middeleeuwen tot en met de nieuwste tijd (de Eerste Wereldoorlog). Ca. 200 m ten zuidwesten van het plangebied is een eerste archeologisch vlak geregistreerd op een diepte van 0,30-0,50 m onder het maaiveld (+22,70 tot +23,00 m TAW). Ca. 50 m ten oosten van het plangebied is een eerste archeologisch vlak geregistreerd op een diepte van ca. 1,50 m ten opzichte van het maaiveld (ca. +22,00 m TAW). Op deze erg nabijgelegen sites, die eveneens ongeveer ter hoogte van de oude stadsvesting gelegen zijn, zijn restanten uit de late middeleeuwen, de nieuwe tijd en de nieuwste tijd (Eerste Wereldoorlog) teruggevonden.

2.4. Synthese

2.4.1. Verwachtingspatroon

Op basis van het voorgaande assessment kan volgend verwachtingspatroon naar voor geschoven worden:

- Voor de periodes ouder dan de middeleeuwen is op basis van het bureauonderzoek alleen geen duidelijke verwachting vast te stellen voor het projectgebied. Er zijn geen indicaties dat er zich hier ooit sites uit de periodes van de steentijden, de metaaltijden en de Romeinse tijd hebben bevonden.
- Voor de middeleeuwen maakt het bureauonderzoek wel duidelijk dat leper reeds bewoond werd gedurende de 12^e eeuw en dat de omgeving al sinds volle middeleeuwen werd bewoond. Het plangebied zelf bevindt zich echter buiten de middeleeuwse stadskern van leper, dus is de verwachting voor waarden uit de middeleeuwen op zich slechts matig.
- Voor de periode na de late middeleeuwen beschikt men over enig kaartmateriaal dat er op wijst dat dit gebied vanaf het begin van de 14^e eeuw binnen de tweede omwalling van leper ofwel de *Uterste Veste* gelegen was. Deze ruimere stadsomwalling en -gracht werden in de late 14^e eeuw opnieuw ontmanteld. Ca. 50 m ten westen van het plangebied is een laatmiddeleeuwse gracht teruggevonden onder ophogingslagen uit diezelfde periode.
- Op historische kaarten is duidelijk te zien dat het plangebied in de periode van de 17^e-19^e eeuw gelegen is ter hoogte van de Vaubanvestigingswerken van de stad leper. Hier situeerde zich lange tijd een wal en grachten rond een ravelijn, op korte afstand van het hoornwerk van Elverdinge. Op de topografische kaart van 1873 is te zien dat toen al een deel van de vestingswerken gedempt was om stedelijke expansie mogelijk te maken (de aanleg van spoorweg- en weginfrastructuur, de stationsbuurt). Ter hoogte van het plangebied is vanaf dan ook een gedempte/opgehoogde zone te zien.
- Het is pas vanaf 1917 (cf. *trenchmap* en militaire luchtfoto's) dat met zekerheid kan gesteld worden dat het plangebied is opgenomen in het uitgebreide stedelijke weefsel van leper. De stadskern wordt vanaf dan in het noordwesten begrensd door het Kanaal leper-Komen. Op de militaire luchtfoto's is te zien dat de omgeving van het plangebied, net zoals het hele centrum van leper, onderhevig is geweest aan zware bombardementen van Duitse troepen. In het noorden van het plangebied is een bomkrater te zien. Vanaf dan grenst het plangebied in ieder geval in het zuiden en in het westen aan achtererven van woningen langs de Waterkasteelstraat en de Haiglaan. Op orthofotobeelden uit 1971 is reeds een deel van de huidige bebouwing in het plangebied te zien.

Besluitend kan gesteld dat er voor de periodes vroeger dan 1383 (kaart van du Thielt) geen gegevens beschikbaar zijn uit het bureauonderzoek om de aan- of afwezigheid van een site binnen het projectgebied te kunnen bevestigen. De ligging van het plangebied ter hoogte van de 17^e eeuwse Vaubanvestigingswerken die in de late 19^e eeuw gedempt werden, suggereert slechte bewaringskansen voor waarden uit oudere periodes. Toch is ca. 50 m ten oosten van het plangebied op ca. 1,50 m diepte (cf. +22 m TAW) een archeologisch vlak met een laatmiddeleeuwse gracht onder laatmiddeleeuwse ophogingslagen teruggevonden. Op basis van enkel dit bureauonderzoek is het niet mogelijk om in te schatten of en zo ja: in welke mate hier intacte (afgedekte) archeologische waarden bewaard zijn gebleven. De enige manier om concrete informatie in te winnen over de aan- of afwezigheid van een archeologische site(s) gerelateerd aan de vestingswerken van de stad of uit oudere periodes, is veldonderzoek.

2.4.2. Afweging verder vooronderzoek

In eerste instantie wordt nagegaan of een verder vooronderzoek zonder ingreep in de bodem noodzakelijk is, omdat de opsporing van archeologische sites bij voorkeur gebeurt via een zo miniem mogelijke verstoring van de bodem. Indien het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem de afwezigheid van een archeologische site niet kan staven, wordt overgegaan naar een vooronderzoek met ingreep in de bodem. In geval de aanwezigheid van een archeologische site wordt bevestigd, dient men te proberen die *in situ* te bewaren. Indien dit niet mogelijk is, dient men over te gaan tot een opgraving.

Het uitgevoerde bureauonderzoek kan geen uitsluitsel bieden omtrent de eigenlijke bodemopbouw: aangezien de bodem gekarteerd is als bebouwde zone, is de aanwezigheid van een podzolbodem weinig waarschijnlijk. Daarnaast is er ook geen duidelijkheid over wat de impact is van de huidige, af te breken bebouwing op de bodem. Dit zijn belangrijke factoren om in te schatten of er goede bewaring kan zijn van bijvoorbeeld steentijdsites, wat de eventuele graad van verstoring is en of er al dan niet een archeologische site aanwezig is binnen het projectgebied. Op basis van het bureauonderzoek kon een laag bewaringspotentieel voor steentijdsites vastgesteld worden. Om deze vragen te kunnen beantwoorden, dient gebruik gemaakt te worden van bijkomend vooronderzoek met ingreep in de bodem.

De geplande sloop, uitbraak, bebouwing, verharding en aanleg van groenzones zullen voor bodemverstoringen zorgen met variërende impact van 0,40 m onder het maaiveld tot zelfs totale verstoring van het bodembestand ter hoogte van de nieuwe meergezinswoning op paalfunderingen. Of dit een impact heeft op eventueel bewaard archeologisch erfgoed is op basis van het bureauonderzoek niet uit te maken. Het bureauonderzoek kan namelijk de aan- of afwezigheid van een archeologische site niet staven. Hiervoor dient verder vooronderzoek op het terrein te gebeuren in de vorm van een archeologische opgraving, maar gezien dit op dit moment niet mogelijk is (deels bebouwd) is dit niet opgenomen in deze archeologienota.

2.4.3. Archeologische opgraving

Een archeologische opgraving heeft tot doel de informatie uit het bodemarchief in de vorm van een archeologisch ensemble te behouden en te ontsluiten door archeologische sites, sporen en artefacten vrij te leggen en te onderzoeken.

Gezien de beperkte oppervlakte van de te onderzoeken zone en de kans op het aantreffen van sporen en restanten van de 17e eeuwse vestigingen wordt er geadviseerd om de zone binnen het projectgebied, die bedreigd wordt door de geplande werken, verder te onderzoeken aan de hand van een brede getrapte sleuf haaks op de oude vestingswerken. Op deze manier kunnen de eventuele restanten van de vestigingen optimaal worden vrijgelegd en bestudeerd. Deze opgraving focust zich op de zone waar de totaalverstoring zal plaatsvinden als gevolg van paalfunderingen. Ook de zone waar de waterputten voorzien worden, zal tot diep in de ondergrond geïmpacteerd worden. Voorwaardelijk aan positieve resultaten van de zone paalfunderingen, kan de veldwerkleider eveneens beslissen om de zone waar deze citernes komen mee te onderzoeken aan de hand van een archeologische opgraving.

Deze fase van het onderzoek kan nog niet worden aangevat aangezien het grootste deel van het terrein bebouwd en verhard is. Het vooronderzoek dient meegenomen te worden in het traject van uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem.

2.4.5. Beantwoording van de onderzoeksvragen

Op basis van het bureauonderzoek kunnen de onderzoeksvragen als volgt beantwoord worden:

- ***Zijn er archeologische of historische gegevens gekend over de site?***

Er zijn geen archeologische gegevens gekend over de site zelf. De gekende historische gegevens worden besproken in hoofdstuk 2.2.

- ***Zijn er indicaties dat de bodem (deels) verstoord is?***

Enkele indicaties dat de bodem mogelijk (deels) verstoord is, is de aanwezigheid van de huidige bebouwing op het projectgebied, alsook de ligging ter hoogte van de voormalige Vaubanvestigingswerken van Ieper (grachten en wallen). Echter de mate van verstoring is niet duidelijk en dient voorwerp uit te maken van verder onderzoek.

- ***Zijn er landschappelijke factoren die invloed kunnen hebben op de gaafheid van eventuele archeologische sporen?***

Het terrein staat niet gekarteerd op de potentiële bodemerosiekaart. De dichtstbijzijnde gekarteerde percelen zijn aangeduid als zeer weinig erosiegevoelig. De bewaring van het bodemarchief dient voorwerp uit te maken van verder onderzoek.

- ***Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?***

Voor de ontwikkeling van het gebouw en de bijhorende verharding en groenzones rondom zal het grootste deel van het terrein een impact in de bodem kennen. Voor de aanleg van de gebouwen wordt voorzien dat de afgraving zal variëren vanaf 0,40 m, op plaatsen waar verharding en groenzones aangelegd worden tot totale verstoring door de paalfunderingen van de meergezinswoning en de geplande citernes. Afhankelijk van de diepte waarop het archeologisch niveau zich hier bevindt, bestaat de kans dat hier een bewaring *in situ* kan worden gerealiseerd. Verder onderzoek in de vorm van een archeologische opgraving is noodzakelijk in de zone waar totale verstoring verwacht wordt, ter hoogte van de meergezinswoning op paalfunderingen en de geplande citernes.

- ***Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja: wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?***

Op basis van enkel het bureauonderzoek kunnen deze vragen niet beantwoord worden.

- ***Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?***

Het is duidelijk dat de vooropgestelde onderzoeksvragen enkel en alleen op basis van het bureauonderzoek niet kunnen worden beantwoord. De aan- of afwezigheid van een archeologische site kan namelijk niet afdoende worden gestaafd waardoor ook geen gemotiveerde uitspraak mogelijk is omtrent de verder te nemen maatregelen. Bijgevolg is het noodzakelijk bijkomende onderzoeksfases voor te stellen. Zoals hierboven geëvalueerd wordt voorgesteld om, na de sloop van de huidige gebouwen, over te gaan tot een archeologische opgraving dat een licht moet werpen op de bodemopbouw en de eventuele aanwezigheid van een archeologische waarden. Zoals hierboven geëvalueerd wordt voorgesteld om een CTE-deskundige een CTE-begeleiding te laten doen (cf. CTE-rapport) tijdens het archeologisch onderzoek.⁴⁸

---

⁴⁸ BELLEMANS 2025

De modaliteiten van de voorgestelde onderzoeksmethoden worden besproken in het programma van maatregelen. De vraagstellingen per onderzoeksmethode worden eveneens behandeld in het programma van maatregelen. Elke onderzoeksmethode is succesvol beëindigd wanneer haar vraagstellingen succesvol kunnen worden beantwoord. Zolang niet alle onderzoeksvragen succesvol kunnen worden beantwoord, dient men over te gaan op de volgende onderzoeksmethode zoals hierboven besproken.

3. Samenvatting

Het plangebied situeert zich in het noordwesten van de huidige stadskern van Ieper en is gelegen tussen de Oude Vaartstraat in het noorden en de Haiglaan in het oosten. Ten noorden ervan, aan de overkant van de Oude Vaartstraat, loopt het kanaal Ieper-Komen. Het betreft een vlak gebied dat gelegen is tussen natte tot matig droge zandleembodems; de bodem van de onderzoekszone is gekarteerd als bebouwde zone (OB). De bodem is niet gekarteerd op de potentiële bodemerosiekaart. De dichtstbijzijnde gekarteerde percelen zijn aangeduid als weinig erosiegevoelig.

Op het plangebied zelf is nog geen archeologisch onderzoek uitgevoerd. Historische kaarten uit de 16^e en 17^e eeuw tonen dat het plangebied in de periode van de late 14^e eeuw tot en met de late 17^e eeuw gelegen was in landelijk, onbebouwd gebied buiten de stadskern. Kaarten uit de periode van de 18^e en 19^e eeuw tonen dat het plangebied gelegen was ter hoogte van de Vaubanvestingen van Ieper (wal en gracht buiten een ravelijn). Op de topografische kaart van 1873 is te zien dat toen reeds een deel van de vestingen waren gedempt, onder meer ter hoogte van het plangebied. Op luchtfoto's uit de Eerste Wereldoorlog is te zien dat de omgeving van het plangebied, net zoals het gehele stadscentrum van Ieper, zwaar beschoten is door de Duitse troepen. Pas rond deze periode was het plangebied opgenomen in het stadscentrum; ten oosten en ten zuiden van het plangebied is bebouwing te zien. Op een luchtfoto uit 1971 is reeds een deel de huidige bebouwing zichtbaar. Op orthofoto's uit de periode 2000-2003 is reeds het grootste deel van de bestaande bebouwing te zien. Slechts een deel van het plangebied is op dit moment onbebouwd en momenteel beschikbaar voor archeologisch onderzoek.

Op het terrein plant de initiatiefnemer de bouw van een meergezinswoning op paalfunderingen alsook de plaatsing van carports, garages, een fietsenberging, verharding en groenzones. Voor de aanleg van het hoofdgebouw wordt een totale verstoring van het bodembestand verwacht, gezien de funderingswijze. Op plaatsen waar overige ingrepen gepland zijn, bedraagt de gemiddelde afgraving 0,40-0,50 m. Hierdoor zal mogelijk een aanzienlijk deel van het potentieel aanwezige archeologische bodemarchief vernietigd worden.

Al deze elementen samen maken dat het plangebied een zekere archeologische waarde kan hebben en dat de gegevens van een archeologisch onderzoek kunnen leiden tot een kennisvermeerdering over de al dan niet aanwezige menselijke activiteiten op het terrein en de omliggende gebieden in het verleden. Het is aannemelijk dat archeologische waarden die ouder zijn dan de Vaubanvestingen van Ieper verstoord zijn door de aanleg van het grachten- en wallensysteem. Om het archeologisch potentieel te kunnen inschatten, wordt voorgesteld om een archeologische opgraving uit te voeren om de precieze bodemopbouw te achterhalen en om de aan- of afwezigheid van een archeologische site te staven. Gezien de huidige staat van het terrein, waarbij het grootste deel is bebouwd/verhard, dienen deze onderzoeken in

een uitgesteld traject te gebeuren (na de sloop van de huidige gebouwen). Uit economische overwegingen zal ook gewacht worden tot na de goedkeuring van de bouwvergunning.

4. BIBLIOGRAFIE

4.1. Literatuur

- ACKE B., BRACKE M., VAN QUAETHEM K. 2018, *2018-009, Archeologienota Ieper Fochlaan 24-26, Verslag van Resultaten*, Acke & Bracke bv, Zelzate.
- APERS T., GALLOO M. 2017, *Nota Ieper Haiglaan 16 (prov. WEST-VLAANDEREN), Verslag van resultaten proefputtenonderzoek, Monument Vandekerckhove nv, Ingelmunster.*
- BARTHOLOMIEUX B., GALLOO M. 2016, *Archeologienota Ieper Haiglaan 16 (prov. West-Vlaanderen), Verslag van resultaten bureauonderzoek, Monument Vandekerckhove nv, Ingelmunster.*
- BELLEMANS J. 2025, *CTE Risico inschatting & Advies, Monument Vandekerckhove, Ieper Oude Vaartstraat 22*, AMMO bv, Buizingen.
- BOT B. 2022, *Ieper Maloulaan 16, Archeologienota, Bureauonderzoek, Verslag van resultaten, Ledeberg.*
- DUMALIN E. 2019, *Archeologienota, Verslag van resultaten, bureauonderzoek, Ieper Gevangenis (prov. West-Vlaanderen), Monument Vandekerckhove nv, Ingelmunster.*
- DEVALCKENEER L. 2025, *Archeologienota, Verslag van resultaten bureauonderzoek, Ieper Robrecht van Bethunelaan (prov. West-Vlaanderen), Monument Vandekerckhove nv, Ingelmunster.*
- HANECA K., DEBRUYNE S., VANHOUTTE S., ERVYNCK A. 2016, *Archeologisch vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar de optimale strategie, Onderzoeksrapporten Onroerend Erfgoed 48.*
- JACOBS P., DE CEUKELAIRE M., STEVENS E., DE GEYTER G. 2001, *Toelichtingen bij de geologische kaart van België, Vlaams gewest, Kaartblad 27-28-36 Proven - Ieper – Ploegsteert, 1:50.000, Belgische geologische dienst, Brussel.*
- MOERMAN M. 2010. *Diepgaande analyse van twee Ieperse kaarten: het stadsplan van Thévelin-Destrée (1564) en de gravure over het beleg van Ieper van Guillaume du Tielt (1610).* Masterthesis, UGent.
- MUS O. 1998, *L'évolution de la ville d'Ypres depuis l'origine jusqu'à 1400*, in: DEWILDE M., ERVYNCK A., WIELEMANS A. (eds.), *Ypres and the Medieval Cloth Industry in Flanders. Archaeological and Historical Contributions*, 43-56.
- PYPE P. 2022, *Sporen van een belegering van Ieper door de Fransen in 1794? Archeologisch vooronderzoek ter hoogte van de Poperingseweg nr. 16 te Ieper, Nota, Verslag van resultaten, ABO Archeologische Rapporten 1876, ABO nv, Gent.*
- S.N. 1999, *Notices sur la place d' Ypres et son démantèlement: 1830-1858*, Genootschap voor geschiedenis en vestingbouwkunde, Ieper.
- S.N. 2007, *Vauban en de Ieperse vestingen, Catalogus tentoonstelling 24 november 2007 tot 26 januari 2008*, Stadsarchief Ieper, Ieper.

- TERMOTE J. 1990, Het stadsarcheologisch onderzoek te Ieper in 1988-1989, in: *Westvlaamse archaeologica*, jg. 6, afl. 3, pp. 65-78.
- VAN DENHAUTE T. 2021, Archeologische evaluatie van het bodemarchief ter hoogte van de Poperingseweg nr. 16 te Ieper (West-Vlaanderen), Verslag van resultaten, ABO Archeologische Rapporten 1658, ABO nv, Gent.
- VERMEULEN B. 2020, RAAP België - Rapport 493, Vrijbosroute herinrichting fase 3.1 Ieper, Archeologienota, Archeologisch Vooronderzoek, Verslag van de Resultaten, Bureauonderzoek – 2020C447, RAAP België, Eke.

4.2. Internetbronnen

- <http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/>
- <http://inventaris.onroerenderfgoed.be>
- <http://www.cartesius.be/CartesiusPortal/>
- <http://www.geopunt.be/>
- <http://www.ngi.be/topomapviewer/>
- <https://cai.onroerenderfgoed.be/>
- AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2025a, *Ieper*, In *Inventaris Onroerend Erfgoed*, geraadpleegd op 15/05/2025, via:
<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/dibe/geheel/120731>
- AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2025b, *Oude Vaartstraat*, In *Inventaris Onroerend Erfgoed*, geraadpleegd op 15/05/2025, via:
<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/themas/1583#>
- BIBLIOTHEEK UNIVERSITEIT GENT 2025, *Flandria illustrata, sive Descriptio comitatus istius per totum terrarum orbem celeberrimi, III tomis absoluta / ab Antonio Sandero [...].*, geraadpleegd op 16/05/2025, via:
<https://lib.ugent.be/viewer/archive.ugent.be%3AEEB84A32-D219-11DF-9DFE-FEF978F64438#?c=&m=&s=0&cv=189&r=0&xywh=2061%2C1276%2C7514%2C5068>
- KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK BELGIË (KBR) 2025, *Kaart van Ieper door Bleau*, geraadpleegd op 16/05/2025, via: <https://uurl.kbr.be/1035847>
- KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK NEDERLAND (KB) 2025, *Stedenatlas De Wit*, geraadpleegd op 16/05/2025, via: <https://www.kb.nl/themas/atlassen/stedenatlas-de-wit>
- LUCHTFOTO1914-1918 2025a, *27/04/1915, IFFM\Von Kannel7378*, geraadpleegd op: 16/05/2025, via: <https://www.luchtfoto1914-1918.be/nl/geoportaal>

- LUCHTFOTO1914-1918 2025b, *21/09/1917, IFFM\iffif0636\20878*, geraadpleegd op: 16/05/2025, via: <https://www.luchtfoto1914-1918.be/nl/geoportaal>
- NATIONAL LIBRARY OF SCOTLAND 2025, *28.NW (1:20000), Trenches corrected to 30 June 1917, Published July 1917*, geraadpleegd op: 16/05/2025, via: <https://maps.nls.uk/view/101464903>
- YPERMUSEUM 2025a, *Guillaume Du Tielt, Belegering van de stad Ieper in 1383, kopergravure, circa 1610*, geraadpleegd op 16/15/2025, via: <https://www.ypermuseum.be/het-beleg-van-ieper>
- YPERMUSEUM 2025b, *Wandkaart Thevelin-Destreez*, geraadpleegd op 16/15/2025, via: <https://www.ypermuseum.be/wandkaart-thevelin-destreez>

5. BIJLAGEN

CTE Risico inschatting & Advies

Monument Vandekerckhove

Ieper Oude Vaartstraat 22

AMMO BV

Biezeput 15, 1501 Buizingen.

T: +32 472 92 82 98

E: jan.bellemans.uxo@gmail.com

BTW BE: 0738.414.874

BIC: AXA BBE22 | IBAN: BE32 7512 1020 4902

Datum: 20/05/2025

Referentie	2025-AMMO-RI-advies-Monument-Ieper Oude Vaartstraat 22-01
Opdrachtgever	Monument Vandekerckhove
Contactpersoon	Lynn Devalckeneer
Adres	Oostrozebekestraat 54, 8770 Ingelmunster
BTW-nummer	BE 0441.337.825
e-mail	lynn.devalckeneer@monument- vandekerckhove.be
telefoon	+32 (0)51 31 60 80
GSM	+32 (0)485 887 089
Advies opgesteld door	Jan Bellemans Senior CTE Deskundige Zaakvoerder AMMO

© AMMO bv

De inhoud van dit rapport mag niet worden veelevoudigd, gekopieerd, gepubliceerd, opgeslagen, aangepast of gebruikt in welke vorm dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van AMMO bv.

AMMO bv kan niet aansprakelijk worden gesteld voor schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1	Inleiding.....	3
1.1	OMSCHRIJVING PROJECT.....	3
1.2	BEPERKINGEN.....	3
2	Indicaties mogelijke aanwezigheid van CTE	4
2.1	ARTILLERIEBESCHIETINGEN TIJDENS SLAGEN OM IEPER IN WO1.....	4
2.2	LUCHTBOMBARDEMENT WO2.....	6
3	Risico inschatting	7
3.1	RISICOANALYSE VOLGENS MODEL FINE & KINNEY	8
3.2	ADVIES MAATREGELEN.....	9
	3.2.1 Geofysisch onderzoek door middel van magnetometrie.	9
	3.2.1 CTE begeleiding	9

1 Inleiding

1.1 OMSCHRIJVING PROJECT

Naar aanleiding van een archeologie-nota met referentie 2025D286 werd AMMO gevraagd om advies te geven in verband met mogelijke achtergebleven explosieven. Conform de leidraad die het ministerie van Openbare Werking opgesteld heeft¹ wordt hiernaar verwezen als CTE – Conventionele en Toxische Explosieven.

Dit advies kadert in de nieuwe richtlijn van Agentschap Onroerend Erfgoed: “Archeologie versus munitieopsporing/16.11.2023”². Deze stelt dat de archeoloog een risicoanalyse dient te laten maken door een CTE-deskundige.

De projectlocatie die in dit document behandeld wordt is gelegen in de Oude Vaartstraat ter hoogte van nr. 22, te Ieper.

Figuur 1: Onderzoekgebied in rood aangeduid (geopunt.be)

1.2 BEPERKINGEN

Een echte risico analyse kost tijd en geld en heeft als basis een 'historisch vooronderzoek' dat eventuele oorlogshandelingen nagaat via specifiek bronmateriaal uit archieven. Ook zo een historisch vooronderzoek kost veel tijd en geld. Dit document is gebaseerd op de informatie die door de klant is aangeleverd samen met beperkt opzoekingswerk van

---

¹ Deze leidraad kan gedownload worden via <http://mow.vlaanderen.be/leidraad/>

² www.onroerenderfgoed.be/archeologie-versus-munitieopsporing

AMMO in literatuur en op websites. Dit wordt ons inziens voldoende geacht om zonder overdreven kosten een degelijk advies te geven over te treffen maatregelen met betrekking tot CTE. Voor een meer gedetailleerd beeld kan men steeds een vooronderzoek op perceel niveau laten opmaken.

2 Indicaties mogelijke aanwezigheid van CTE

2.1 ARTILLERIEBESCHIETINGEN TIJDENS SLAGEN OM IEPER IN WO1

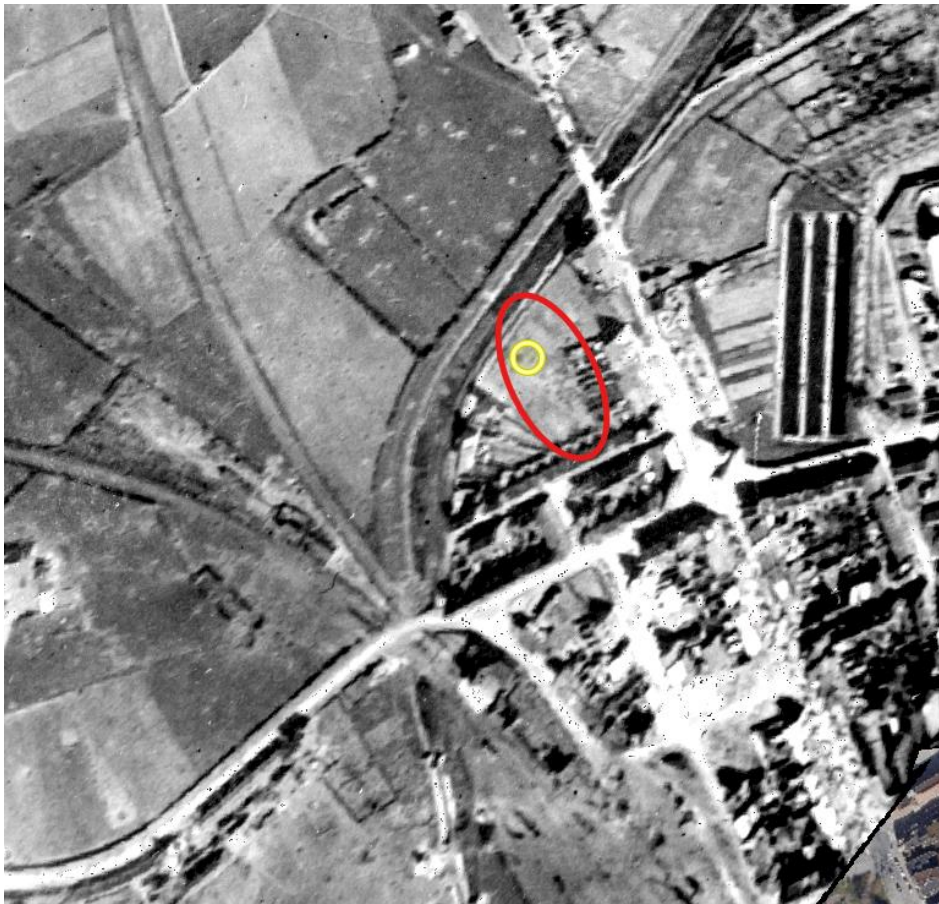
De verschillende slagen om de stad Ieper worden gekenmerkt door zeer zware artillerie beschietingen in het hele gebied. Vanaf de 2de slag bij Ieper werd er ook gifgas gebruikt. De Duitsers hebben bij deze beschietingen hun zwaarste kanonnen en houwitsers ingezet waaronder ook “Dikke Bertha” houwitsers (kaliber 42 cm) en “Lange Max” (kaliber 38 cm) kanonnen. Deze vuurden enorme granaten af met een gewicht van wel 800 kg en zwaarder. Door hun enorme massa, te vergelijken met zware vliegtuigbommen, kunnen blindgangers hiervan tot zeer diep in de bodem dringen.

Het terrein situeert zich ten oosten van de historische stadskern van Ieper en behoort tot de archeologische zone van Ieper.

Op een luchtfoto van 27 april 1915 is duidelijk te zien dat de hele buurt is getroffen door artillerie (Figuur 2). De eerste slag om Ieper heeft de stads reeds vernield en de tweede slag is op het moment waarop de foto gemaakt is volop bezig.

Een loopgravenkaart van 15 mei 1917 duidt geen loopgraven of shelters aan op de projectlocatie. De dichtstbijzijnde verdedigingswerken bevinden zich op een 100 tal meter ten Westen, over de vaart.

De stad Ieper is in het verdere verloop van de oorlog enorm veel beschoten en verschillende luchtfoto's geven weer hoe de stad meer en meer tot een grote ruïne wordt herschepen. Op een luchtfoto uit mei 1918 valt het op dat contouren van gebouwen en straten letterlijk vervaagd zijn tegenover foto's in 1915, toen de stad ook al als verwoest werd beschouwd.

Figuur 2 Luchtfoto van 27/04/1915 met aanduiding projectgebied (Bron: www.luchtfoto1914-1918.be)

Figuur 3 Uitsnede loopgravenkaart 15 mei 1917 met aanduiding van projectgebied (rood) (bron: <https://maps.nls.uk/>)

Figuur 4 Luchtfoto van 16/05/1918 met aanduiding projectgebied (Bron: www.luchtfoto1914-1918.be)

2.2 LUCHTBOMBARDEMENT WO2

Op 24 mei 1940 vond een luchtbombardement plaats op Ieper tijdens de Tweede Wereldoorlog. Dit bombardement was een onderdeel van de Duitse aanvallen op België en was gericht op militaire en strategische doelen in en rond de stad.

Tijdens de Blitzkrieg, de snelle Duitse opmars door West-Europa, werd Ieper een belangrijk doelwit vanwege zijn strategische ligging. Het bombardement resulteerde in aanzienlijke schade aan gebouwen en infrastructuur in de stad en kostte naar schatting aan 200 mensen het leven³. Vooral het historische stadscentrum werd hierbij getroffen evenals militaire posities en transportknooppunten. Hoewel er geen grote militaire installaties in Ieper zelf waren, was de stad belangrijk voor de geallieerde troepen vanwege de nabijgelegen wegen en spoorwegen die werden gebruikt voor de aanvoer van troepen en materieel. De projectlocatie is ongeveer 200 m van het station verwijderd.

---

³ <https://pieterserrien.be/2015/05/21/duitse-bombardementen-op-belgie-tijdens-de-tweede-wereldoorlog/>

3 Risico inschatting

Tijdens de wereldoorlogen heeft Ieper heel wat oorlogshandelingen meegemaakt die aan enorm veel mensen het leven hebben gekost. Op het grondgebied van deze gemeente is er volgens de Praktische Leidraad van het Vlaamse Departement Mobiliteit en Openbare Werken een “zeer hoge kans” op aantreffen van Conventionele en Toxische Explosieven (CTE). Deze gemeente was immers gelegen in de “Verwoeste Gewesten”, wat betekent dat op het einde van de Eerste Wereldoorlog, door de intense beschietingen, geen landbouw of bewoning meer mogelijk was. De stad Ieper was zodanig verwoest dat de Britten wilde dat de ruïnes als een modern Pompeii bewaard bleven. De Belgische regering was daarvoor te vinden. Maar de Ieperlingen wilden dat hun stad weer zou worden als vroeger. En ze kregen hun zin. Te meer daar Duitsland voor de kosten zou opdraaien.

Aangezien ca. 30 % van de aanwezige munitie niet ontplofte, is er een grote kans op aantreffen van CTE. DOVO voert er regelmatig interventies uit om aangetroffen munitie op te halen voor vernietiging.

Het worse case scenario wordt gevormd door het ongecontroleerd exploderen van een projectiel. Dit kan gebeuren bij verkeerd beroeren of manipulatie zoals bijvoorbeeld bij aanraking van de kraanbak bij graafwerkzaamheden.

De voornaamste gevaren hierbij zijn:

- De Brisante werking.
- Scherfwerking. Primair en secundair. Kunnen tot op grote afstand dodelijk zijn.
- Brand.
- Schokgolf. Gevaar voor gebouwen en ondergrondse infrastructuur.
- Vergiftiging. Zowel rook als strijdgassen.

3.1 RISICOANALYSE VOLGENS MODEL FINE & KINNEY

De inschatting van het gevaar voor CTE is verrekend met behulp van de risicoanalyse van Fine & Kinney. Via de factoren Kans, Blootstelling en Ernst wordt de Risicograad ingeschat. $Risico = Kans \times Blootstelling \times Ernst$.

Kans K = (kans op aantreffen CTE)			Schaal
Kan worden verwacht, bijna zeker			10
Goed mogelijk			6
Ongewoon, maar mogelijk			3
Zelden			1
Zeer onwaarschijnlijk			0.5
Vrijwel onmogelijk			0.1
Blootstelling B= (CTE dewelke ook tot ontploffing komt)			Schaal
Voortdurend			10
Dagelijks tijdens werkuren			6
Wekelijks of incidenteel			3
Maandelijks			1
Enkele malen per jaar			0.5
Zeer zelden			0.1
Ernst E= (schade indien de CTE tot uitwerking komt)			Schaal
Catastrofaal. Vele doden			100
Ramp. Verschillende doden			40
Zeer ernstig. Een dode			15
Aanzienlijk. Ernstig letsel			7
Belangrijk. Arbeidsverzuim			3
Betekenisvol. Eerste hulp vereist			1
Risico cijfer/klasse	Risico	Maatregelen	Prioriteit
> 400	Urgent	Werkzaamheden stoppen	A
$200 < R \leq 400$	Hoog	Direct verbetering vereist	B
$70 < R \leq 200$	Middel	Maatregelen vereist	C
$20 < R \leq 70$	Matig	Aandacht vereist	D
$R \leq 20$	Laag	Aanvaardbaar	E

Dit advies wordt opgemaakt specifiek voor archeologisch onderzoek waarbij proefsleuven en eventueel kijkvensters worden gegraven. Meestal gebeurt dit met een graafmachine en 1 of meerdere archeologen. Voor dit project worden de factoren als volgt ingeschat:

Projectgebonden Ri	Schaal	Maatregelen	Prioriteit
Kans K:	10		
Blootstelling B	0,5		
Ernst E:	40		
Risico cijfer/klasse	200 ($R = K \times B \times E$)	Direct verbetering vereist	B, Hoog

3.2 ADVIES MAATREGELEN

3.2.1 Geofysisch onderzoek door middel van magnetometrie.

Een meetkar met multisondeopstelling, al dan niet in combinatie met GPS, wordt over het terrein voortgetrokken. De meetdata wordt digitaal opgeslagen en nadien met speciale software en geïnterpreteerd. Significante objecten met de kenmerken van CTE worden met X-, Y en Z waarden opgenomen in een objectenlijst. Deze punten kunnen dan nadien terug gelocaliseerd en benaderd worden door een team van CTE-deskundigen. Oppervlakedetectie met multisonde kan, afhankelijk van de grootte en de invloed van omliggende verstoringen, munitie met een grootte van vliegtuigbommen terugvinden tot op een diepte van 4 m. Indien de grondroerende werkzaamheden dieper gepland zijn dient men over te gaan op dieptedetectie door middel van magnetometrie.

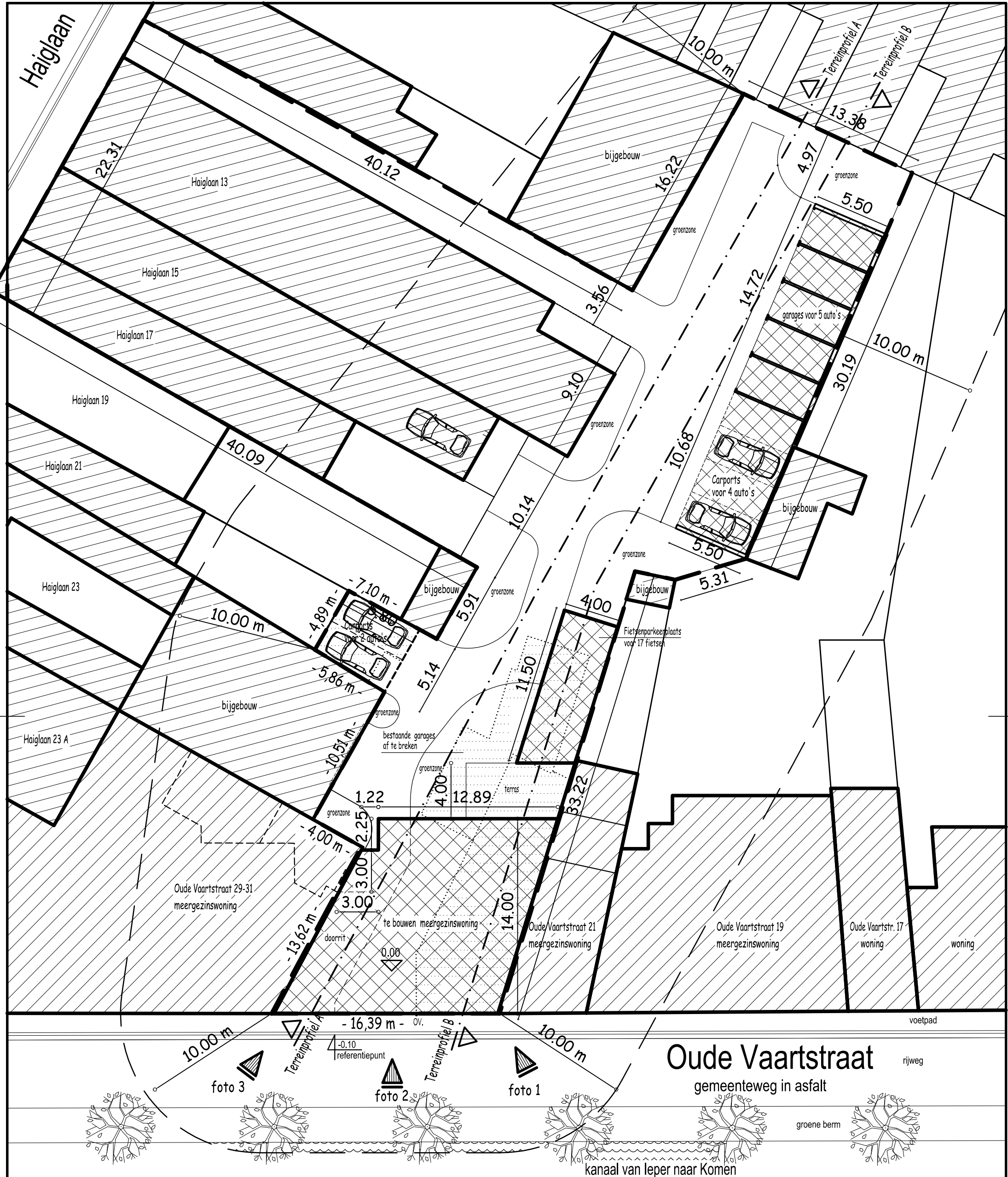
Een belangrijk voordeel van deze aanpak is dat het hele projectterrein kan worden vrijgegeven van munitie, in tegenstelling tot de beperktere aanpak van CTE-begeleiding waar alleen de proefsleuven worden onderzocht. Dit vermindert de risico's en zorgt voor een veiligere omgeving voor verdere ontwikkeling of gebruik van het terrein. De vraag op deze locatie is of de omliggende gebouwen het GPS signaal zullen verstoren of niet en of de betonplaten van de oprit ijzeren wapening bevat. De verharding dient in dit laatste geval verwijderd te worden vóór het onderzoek.

3.2.1 CTE begeleiding

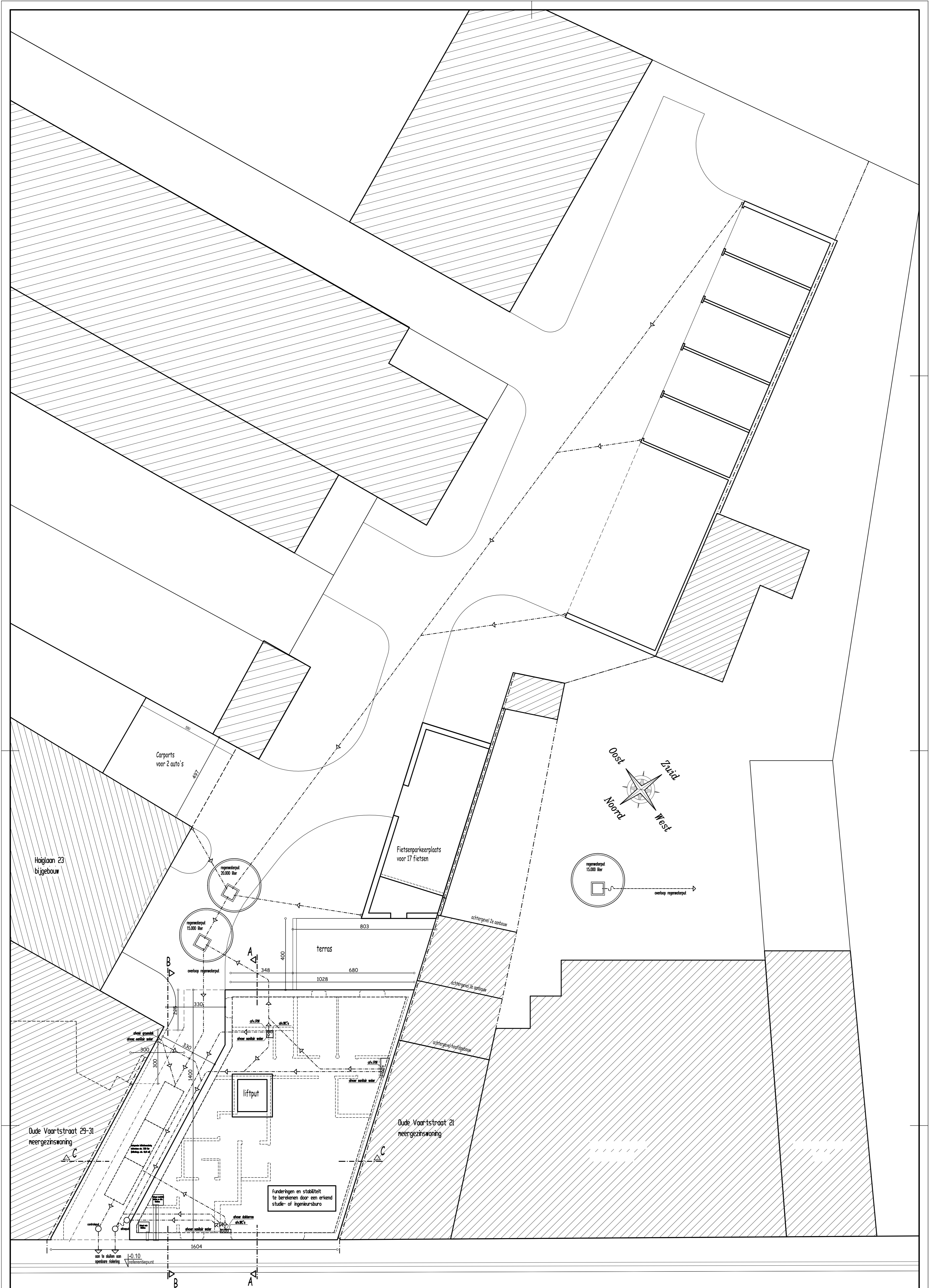
De GPS ontvangst, nodig voor goede resultaten tijdens het magnetometrie onderzoek, is misschien ontoerijkend voor het uitvoeren van een multisondedetectie. Daarom wordt voor dit project CTE begeleiding als efficiënter alternatief voorgeschoven tijdens de archeologische werken. Hierbij controleert CTE-deskundige de locatie waar gegraven wordt met een metaaldetector of een magnetometer. Verdachte uitslagen worden gemarkeerd en door de munitiedeskundige onderzocht.

Bij het verdiepen met de kraan begeleidt de CTE-deskundige de graafmachine en scant stapsgewijs in dunne lagen (ca. 30 cm) de grond op mogelijke munitie. Eventuele verdachte objecten worden manueel uitgegraven en geïdentificeerd. Als deze objecten CTE blijken te zijn, wordt de politie en DOVO verwittigd.

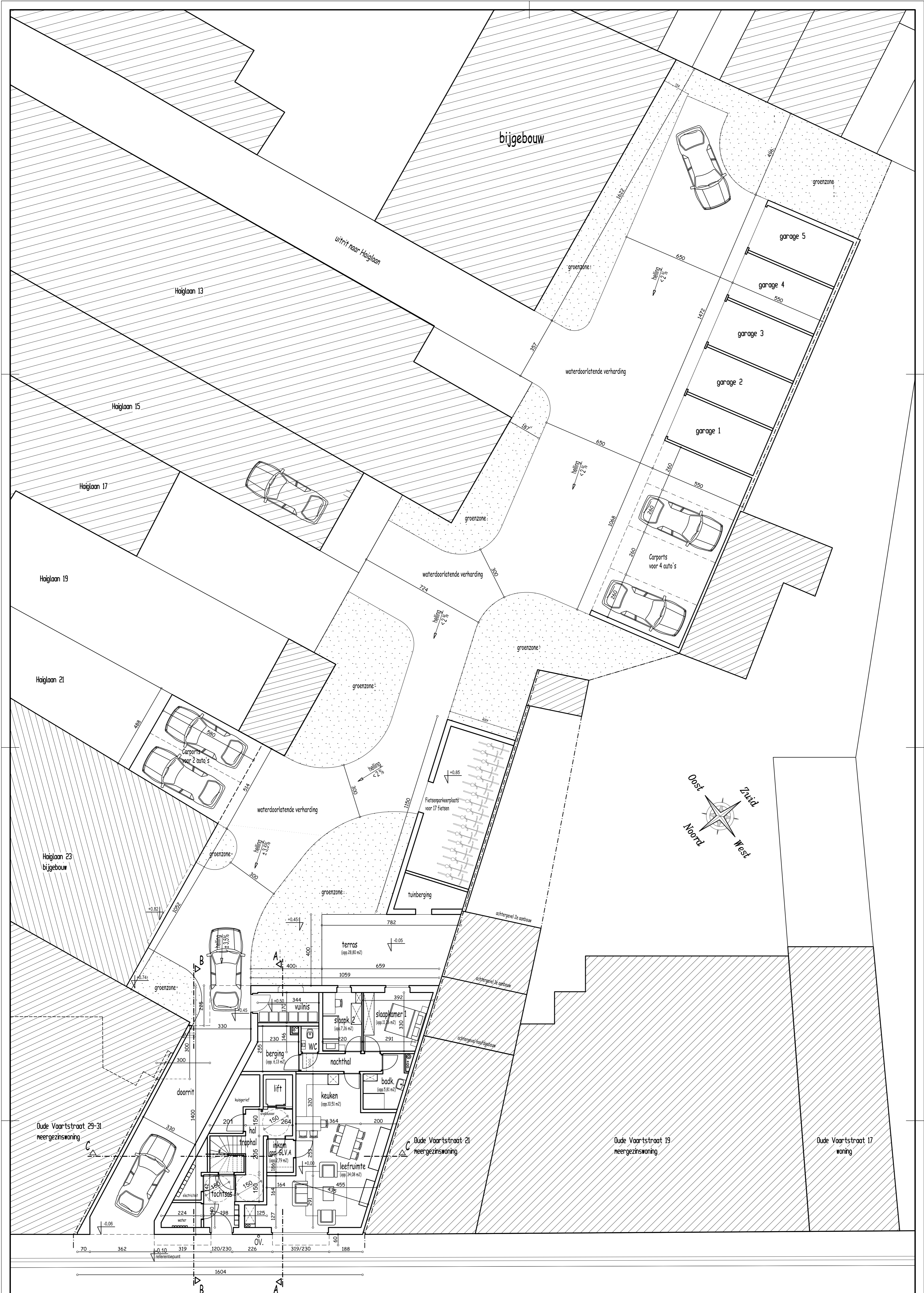
In de archeologische sporen worden soms spontaan ook munitie of onderdelen ervan aangetroffen door de archeologen. De CTE-deskundige wordt dan onmiddellijk ingeschakeld voor identificatie en veilig verwijderen van de munitie. Dit proces zorgt voor een veilige werkomgeving op locaties waar mogelijk explosieven aanwezig zijn, en het waarborgt de voortgang tijdens archeologisch onderzoek. Merk wel op dat op deze manier niet het hele terrein op munitie wordt vrijgegeven, maar enkel de plaatsen waar de archeologen grond vergraven en dit tot een beperkte diepte.

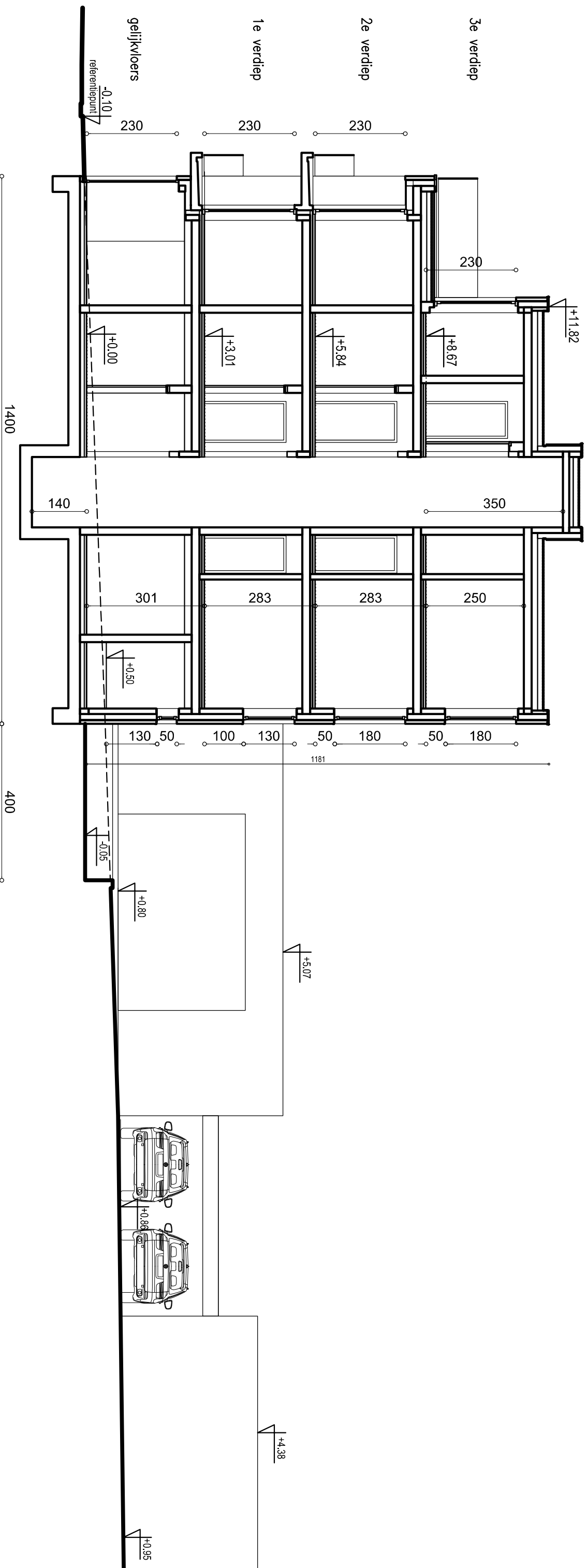
dossier:	aanvraag tot: 1) slopen bestaande garages 2) Bouwen van meergezinswoning met 6 appartementen 3) Bouwen van carports voor 6 auto's en 5 nieuwe garages, en bouwen van fietsenbergsplaats voor 17 fietsen				
bladtitel:	inplantingsplan - bestaande toestand (voor de werken)	schaal:	1 / 250	datum:	06 05 2025
bouwheer:	COBA nv. Yves BACQUAERT - afgevaardigd bestuurder Poperingseweg 475, 8908 IEPEER (Vlamertinge), tel.: tel.: 057 20 00 99		blad nr.:	BA.N/01	
bouwplaats:	Oude vaartstraat, 8900 IEPEER. kad. afd. 3 Sie E, nr. 257 (6C5, 6D5 en 6L5), deel van 257 (6K5 en 6S4)		dossier nr.:	1804	
architect:	Wilfried FELIERS, Merghelynckstraat 7, 8900 IEPEER, tel.: 0475 670 785, email: info@feliars.be				

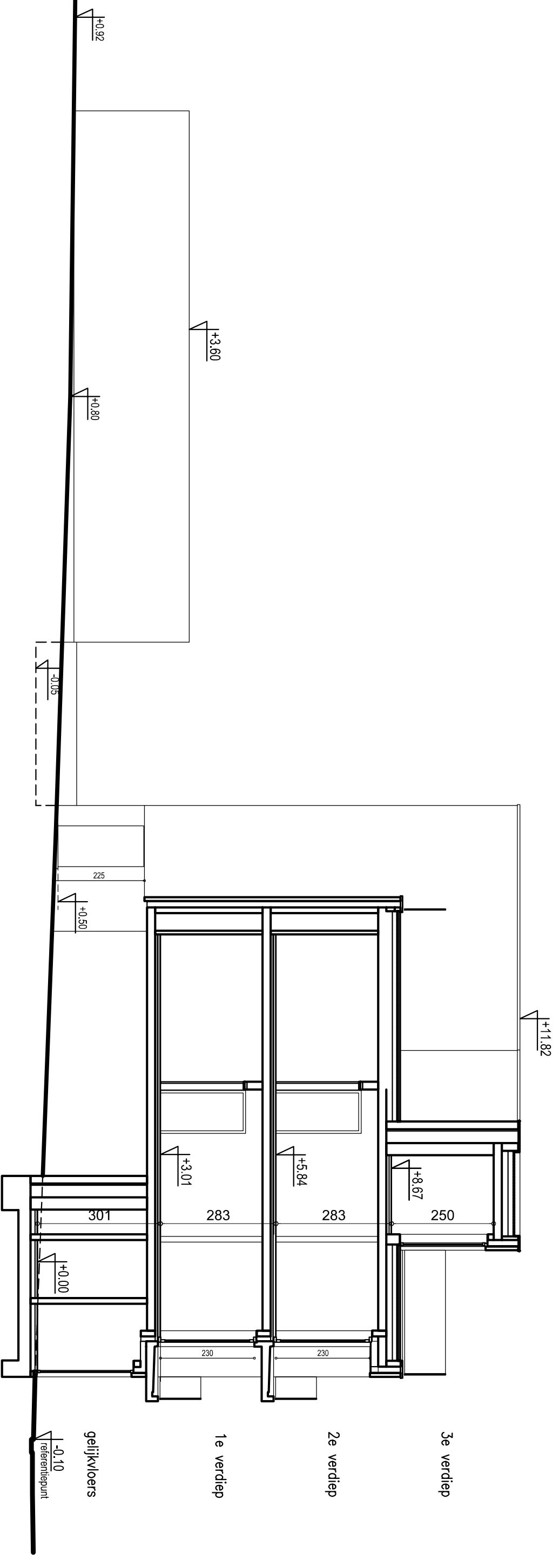
dossier:	aanvraag tot: 1) slopen bestaande garages 2) Bouwen van meergezinswoning met 6 appartementen 3) Bouwen van carports voor 6 auto's en 5 nieuwe garages, en bouwen van fietsenbergsplaats voor 17 fietsen				
bladtitel:	fundering- en rioleringsplan (meergezinswoning) - nieuwe toestand (na de werken)	schaal:	1 / 100	datum:	06 05 2025
bouwheer:	COBA nv. Yves BACQUAERT - afgevaardigd bestuurder Poperingseweg 475, 8908 IEPER (Vlamertinge), tel.: tel: 057 20 00 99			blad nr.:	BA.N/07
bouwplaats:	Oude vaartstraat, 8900 IEPER. kad. afd. 3 Sie E, nr. 257 (6C5, 6D5 en 6L5), deel van 257 (6K5 en 6S4)			dossier nr.:	1804
architect:	Wilfried FELIERS, Merghelincxstraat 7, 8900 IEPER, tel.: 0475 670 785, email: info@feliers.be				

dossier:	aanvraag tot: 1) slopen bestaande garages 2) Bouwen van meergezinswoning met 6 appartementen 3) Bouwen van carports voor 6 auto's en 5 nieuwe garages, en bouwen van fietsenbergsplaats voor 17 fietsen		
bladtitel:	gelijkvloers (meergezinswoning) - nieuwe toestand (na de werken)	schaal:	1 / 100
bouwheer:	COBA nv. Yves BACQUAERT - afgevaardigd bestuurder Poperingseweg 475, 8908 IEPER (Vlamertinge), tel.: 057 20 00 99	datum:	06 05 2025
bouwplaats:	Oude Vaartstraat, 8900 IEPER. kad. afd. 3 Sie E, nr. 257 (6C5, 6D5 en 6L5), deel van 257 (6K5 en 6S4)	blad nr.:	BA.N/03
architect:	Wilfried FELIERS, Merghelincxstraat 7, 8900 IEPER, tel.: 0475 670 785, email: info@feliers.be	dossier nr.:	1804

bouwheer: COBA nv , Yves BACQUAERT - afgevaardigd bestuurder Poperingseweg 475, 8908 IEPER (Vlaameringe), tel.: tel.: 057 20 00 99 bouwplaats: Oude vaartstraat, 8900 IEPER. kad. ofd. 3 Sie E, nr. 257 (6c5, 6d5 en 6L5), deel van 257 (6k5 en 6s4)		dossier: aanvraag tot: 1) slopen bestaande garages 2) Bouwen van meergezinswoning met 6 appartementen 3) Bouwen van carports voor 6 auto's en 5 nieuwe garages, en bouwen van fietsenbergsplaats voor 17 fietsen	
architect: Wilfried FELIERS , Mergheynckstraat 7, 8900 IEPER, tel.: 0475 670 785, email: info@feliers.be		bladtitel: doorsnede AA meergezinswoning - nieuwe toestand (na de werken)	dossier nr.: 1804
		datum: 06 05 2025	schaal: 1 / 100
		blad nr.: B.A.N/08	

dossier:

aanvraag tot: 1) slopen bestaande garages 2) Bouwen van meergezinswoning met 6 appartementen
3) Bouwen van carports voor 6 auto's en 5 nieuwe garages, en bouwen van fietsenbergsplaats voor 17 fietsen

bladtitel:

doorsnede BB meergezinswoning - nieuwe toestand (na de werken)

bouwheer: **COBA nv.** Yves BACQUAERT - afgevaardigd bestuurder Poperingseweg 475, 8908 IEPER (Vlaameringe), tel.: tel.: 057 20 00 99

bouwplaats: Oude vaartstraat, 8900 IEPER. kad. dfd. 3 Sie E, nr. 257 (6c5, 6d5 en 6L5), deel van 257 (6k5 en 6s4)

architect: **Wilfried FELIERS,** Mergheynckstraat 7, 8900 IEPER, tel.: 0475 670 785, email: info@feliers.be

dossier nr.:

1804

datum:

06 05 2025

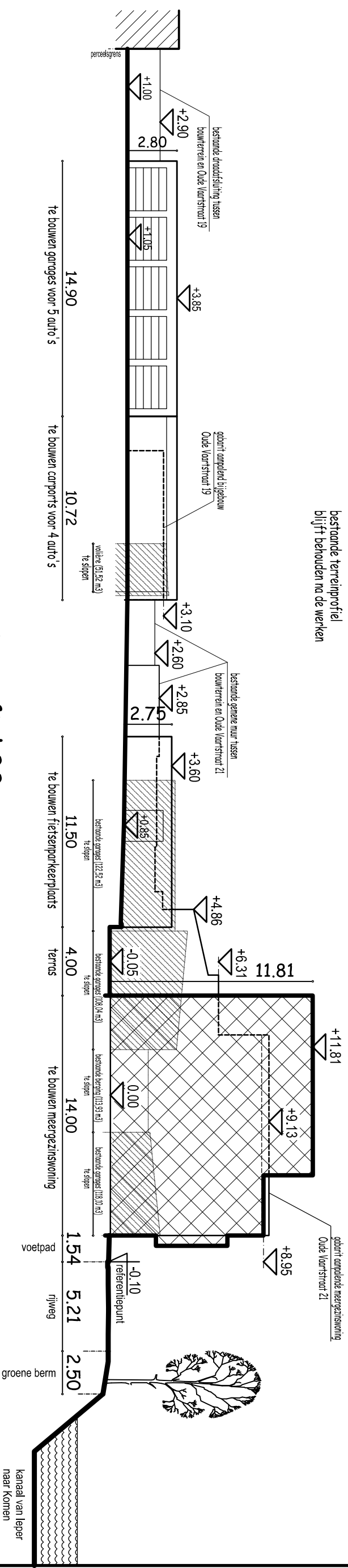
schaal:

1 / 100

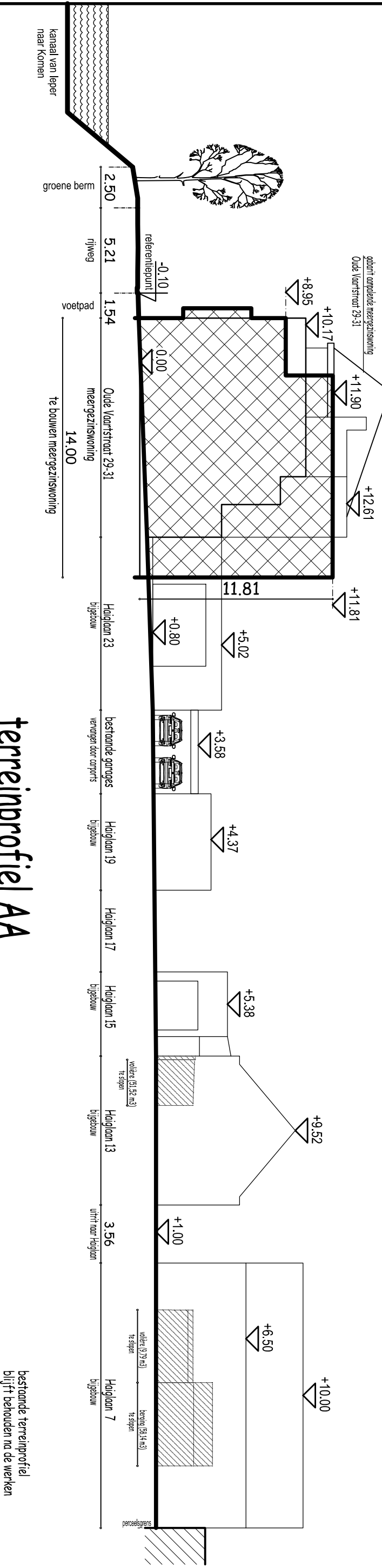
blad nr.:

B.A.N./09

bestaande terreinprofiel
blijft behouden na de werken

terreinprofiel BB

terreinprofiel AA

bestaande terreinprofiel
blijft behouden na de werken

dossier: **aanvraag tot: 1) slopen bestaande garages 2) Bouwen van meergezinswoning met 6 appartementen**
3) Bouwen van carports voor 6 auto's en 5 nieuwe garages, en bouwen van fietsenberplaats voor 17 fietsen

bouwheer: **COBA nv.** Yves BAQUAERT - afgevaardigd bestuurder Poperingseweg 475, 8908 IEPER (Wanmeringse), tel.: tel.: 057 20 00 99
bouwplaats: Oude vaartstraat, 8900 IEPER. kad. dfd. 3 Sie E, nr. 257 (6C5, 6D5 en 6L5), deel van 257 (6K5 en 6S4)

architect: **Wilfried FELIERS,** Mergheyluckstraat 7, 8900 IEPER, tel.: 0475 670 785, email: info@feliers.be

bladtittel: **terreinprofielen AA en BB - nieuwe toestand (voor de werken)**

datum: **06 05 2025**

schaal: **1 / 250**

blad nr.:

BAN/02

dossier nr.: **1804**